

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR XXXV/233/09

Rady Miasta Otwocka z dnia 26 maja 2009 roku

RADA MIASTA OTWOCKA

PREZYDENT MIASTA OTWOCKA



LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI

MIASTA OTWOCKA 2009-2015

powiat otwocki województwo

mazowieckie

OTWOCK, MAJ 2009



Wykaz najczęściej używanych skrótów

| | |
|----------|--|
| EFRR | Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego |
| EFS | Europejski Fundusz Społeczny |
| RPO WM | Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego |
| EQUAL | Inicjatywa wspólnotowa wspierająca realizację projektów transnarodowych skierowanych na zwalczanie wszelkich form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy |
| INTERREG | Inicjatywa Unii Europejskiej wspierająca współpracę obszarów przygranicznych dwóch państw członkowskich |
| LPR | Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Otwocka |
| MSP | Małe i średnie przedsiębiorstwa |
| NPR | Narodowy Program Rozwoju |
| OOŚ | Ocena Oddziaływania na Środowisko |
| MJWPU | Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych |
| PARP | Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości |
| PHARE | Program pomocy w przebudowie gospodarczej państw Europy Środkowej i Wschodniej |
| PWW | Podstawy Wsparcia Wspólnoty |
| NSRO | Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia |
| NSS | Narodowe Strategia Spójności |
| NGO | Non-governmental organization – organizacje pozarządowe |
| SIMIK | System Informatycznego Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy |
| SWOT | Analiza czynników rozwojowych - mocnych i słabych stron podmiotu analizy oraz szans i zagrożeń wynikających z wpływu otoczenia. |
| UE | Unia Europejska |
| PO IŚ | Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko |
| PO IG | Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka |
| PO KL | Program Operacyjny Kapitał Ludzki |
| NSS | |



SPIS TREŚCI

| | |
|--|-----------|
| 1. WPROWADZENIE | 5 |
| 1.1. Rewitalizacja miasta Otwocka – misja, wizja, cele | 5 |
| 1.2. Polityka rewitalizacji obszarów miejskich | 8 |
| 1.3. Lokalny Program Rewitalizacji | 9 |
| 1.4. Procedura opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji | 11 |
| 1.5. Kompleksowość procesu rewitalizacji | 12 |
| 1.6. Nawiązanie do strategicznych dokumentów planowania | 13 |
| 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ REWITALIZACJI MIASTA OTWOCKA | 14 |
| 2.1 Analiza wyników badań ankietowych mieszkańców Otwocka | 14 |
| 2.1.1 Najważniejsze problemy Otwocka..... | 14 |
| 2.1.2 Oczekiwane efekty rewitalizacji..... | 19 |
| 2.1.3 Potencjalne płaszczyzny rozwoju Miasta Otwocka..... | 21 |
| 2.2 Specyficzne uwarunkowania realizacji działań rewitalizacyjnych w Otwocku – podsumowanie | 24 |
| 2.2.1 Ogólne założenia procesów rewitalizacyjnych..... | 24 |
| 2.2.2 Preferowane kierunki procesów rewitalizacji..... | 24 |
| 2.2.3 Analiza SWOT uwarunkowań realizacji procesów rewitalizacyjnych..... | 25 |
| 2.2.4 Wykorzystanie potencjału Otwocka w procesach rewitalizacji..... | 30 |
| 2.2.5 Potencjał turystyczno – rekreacyjny..... | 31 |
| 2.2.6 Potencjał środowiska kulturowego..... | 32 |
| 2.2.7 Szanse dla Otwocka..... | 34 |
| 3. ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANYCH OBSZARÓW | 36 |
| 4. PODOKRESY PROGRAMOWANIA | 49 |
| 5. PROPOZYCJE POTENCJALNYCH KLUCZOWYCH DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH W RAMACH REWITALIZACJI OTWOCKA NA NAJBLIJSZE LATA | 50 |
| 5.1 Potencjalne działania w sferze społeczno - gospodarczej | 50 |
| Ramy działań komplementarnych w sferze gospodarczej..... | 55 |
| 5.1.2 Ramy działań komplementarnych w sferze społecznej..... | 57 |
| 5.2 Potencjalne przekrojowe programy w obszarze rewitalizacji „Centrum” i „Strefy sanatoryjnej” | 58 |
| 6. PLANOWANE DZIAŁANIA NA LATA 2009 – 2015. | 60 |
| 7. PLAN FINANSOWY PROGRAMU REWITALIZACJI | 81 |



| | |
|--|-----------|
| 7.1. Przewidywane źródła finansowania zadań | 81 |
| 8. SYSTEM WDRAŻANIA LPR | 81 |
| 9. ZASADY WYBORU PARTNERÓW W PROJEKTACH RPO WM I AKTUALIZACJA LPR | 87 |
| 9.1 CELE RPO WM W ZAKRESIE REWITALIZACJI | 87 |
| 9.2 Procedura wyboru projektów do LPR | 89 |
| 9.3 System okresowej aktualizacji we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi | 91 |
| 10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ | 92 |
| 10.1 Cele okresowej analizy i oceny realizacji LPR | 92 |
| 10.2 System okresowej analizy i monitorowania | 92 |



1. WPROWADZENIE

1.1. Rewitalizacja miasta Otwocka – misja, wizja, cele

Proces rewitalizacji miasta Otwocka jest odpowiedzią na potrzebę ożywienia gospodarczego i społecznego Otwocka poprzez zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczych, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego miasta, nadania obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji, oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw przy równoczesnej trosce o ochronę stanu środowiska naturalnego i zrównoważony rozwój gospodarczo-społeczny.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces zintegrowany, polegający na świadomie zapoczątkowanym procesie zmian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach Otwocka, przyczyniającym się do poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju kultury, ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych, a także przywrócenia ładu przestrzennego.

'Rewitalizacja' dla Otwocka?

Rewitalizacja to szansa na dynamiczny rozwój społeczny, kulturalny i gospodarczy oraz promocję miasta w kraju i zagranicą

Rewitalizacja to szansa na odbudowę unikalnego, historycznego charakteru Otwocka
Rewitalizacja to wreszcie szansa rozwoju i promocji dla wszystkich organizacji partycypujących w programie

Rewitalizacja to długofalowa współpraca władz miasta z partnerami społeczno-gospodarczymi oraz prywatnymi.

Rewitalizacja to szansa dla wielu mieszkańców na pozytywną zmianę

Rewitalizacja obejmuje kompleksowe programy rewaloryzacji zabytków, remontów, modernizacji przestrzeni publicznych na określonych obszarach miasta, które zostały wyznaczone do Lokalnego Programu Rewitalizacji Otwocka.

Należy zwrócić już na początku szczególną uwagę na fakt, iż rewitalizacja, to nie tylko działania stricte techniczne na rewitalizowanych obszarach i dotyczące wyłącznie fizycznej tkanki zabudowy miasta, lecz właściwie jest to **program kompleksowego ożywienia społeczno-gospodarczego** miasta, ze szczególnym uwzględnieniem występujących drażliwych problemów społecznych, w tym głównie z bezrobociem, przestępczością, zanikiem więzi rodzinnych i ucieczką wykształconej młodzieży do Warszawy.

Rewitalizacja będzie realizowana z krajowych środków publicznych i prywatnych z wykorzystaniem współfinansowania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej - Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, a także Funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Uchwalenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Otwocka ma lata 2009-15 zostało poprzedzone następującymi działaniami o charakterze przygotowawczym:

1. Przegląd założeń programów operacyjnych na lata 2007-13



2. Przegląd LPR w wersji przyjętej uchwałą Rady Miasta Otwocka nr XXXIX/325/2005 z 29 listopada 2005 r.
3. Wprowadzeniu zmian odpowiadającym procesom społecznym i gospodarczym jakie zaistniały na obszarze Miasta Otwocka w latach 2005-2009, uwzględnienie wniosków obywateli.
4. Przekazanie przez prezydenta Miasta otwocka wniosku o zmiany w LPR do rady Miasta Otwocka.
5. Przeprowadzono konsultacje społeczne wersji LPR na lata 2009-15 wprowadzając nowe projekty rewitalizacyjne.
6. Wprowadzeniu do LPR uchwalonego na lata 2009-15 zmian koniecznych dla realizacji procesów rewitalizacyjnych w latach 2007-15 przy wykorzystaniu środków UE.
7. Uchwalenie LPR na lata 2009-15.

Zasadniczym celem rewitalizacji miasta Otwocka jest:

Ożywienie gospodarcze i społeczne miasta, a także zwiększenie jego potencjału turystycznego i kulturalnego, w tym poprzez nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno gospodarczych.

Powyższy cel zasadniczy zostanie zrealizowany poprzez zaprogramowanie rozwoju infrastrukturalnego, gospodarczego i społecznego w ramach działań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Otwocka.

Analizując najważniejsze problemy społeczno gospodarcze Otwocka należy stwierdzić, iż kierunki, jakie powinny przyjąć zaprogramowane działania miasta, w tym poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, to promocja i wspieranie przedsiębiorczości lokalnej, rozwoju turystyki a także ochrony dziedzictwa kulturowego, co powinno stanowić fundament promocji miasta i aktywizacji zawodowej różnych grup społecznych, zwłaszcza tych zagrożonych wykluczeniem oraz długotrwałym bezrobociem. Rewitalizacja określonych obszarów powinna być także nakierowana na wyrównywanie szans różnych grup społecznych, w tym młodzieży z rodzin patologicznych, osób niepełnosprawnych, a także w horyzoncie długoletnim ma na celu stworzenie odpowiedniego zaplecza dla potencjalnych inwestorów.

Możliwe rezultaty programu rewitalizacji w Otwocku:

- Przekształcenie charakteru rewitalizowanych obszarów poprzez pełne wykorzystanie ich walorów historycznych i zabytkowych
- Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez zaangażowanie w projekty rewitalizacyjne, zwłaszcza w odniesieniu do działań tzw. „miękkich”
- Uruchomienie długoletniej współpracy Urzędu Miasta oraz organizacji i stowarzyszeń działających na terenie miasta
- Osiągnięcie wymiernego i kwantyfikowanego efektu w postaci przyrostu miejsc pracy oraz wzrostu dochodów miasta
- Promocja Otwocka nie tylko w regionie i województwie, ale w całym kraju. W przyszłości oczekuje się działań promocyjnych również za granicą.
- Osiągnięcie efektu synergii dzięki wspólnym inicjatywom miasta i jego partnerów
- Zwiększenie wiarygodności miasta w oczach inwestorów prywatnych oraz korporacyjnych



Potencjalne efekty procesów rewitalizacji w wyniku realizacji i wdrażania projektów zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Otwocka można sklasyfikować według trzech głównych sfer: gospodarczej, społecznej oraz sferze infrastruktury:

Potencjalne efekty rewitalizacji w płaszczyźnie gospodarczej:

- Wypracowanie zintegrowanego, markowego produktu turystycznego obejmującego Miasto Otwock
- Opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania produktem turystycznym stworzonym w ramach programu.
- Wykreowana marka produktu turystycznego miasta. Wyższe dochody z rozwoju turystyki czerpane przez lokalne społeczności (MSP, mieszkańców) uczestniczące w projektach rewitalizacyjnych.
- Wyższa jakość obsługi turystów oraz mieszkańców.
- Stworzone narzędzia wsparcia MSP i mikroprzedsiębiorców
- Stworzone nowe oraz umocnione istniejące miejsca pracy w sferze usług turystycznych i okołoturystycznych.
- Pozyskani inwestorzy instytucjonalni przez gminy uczestniczące w projektach.
- Absorpcja funduszy pomocowych UE w projektach związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym.

Potencjalne efekty rewitalizacji w płaszczyźnie społecznej:

- Aktywizacja instytucji społecznych - wdrożenia zmian skierowanych na zarządzanie marketingowe podporządkowane nastawieniu organizacji na klienta - turystę, mieszkańca, przechodnia.
- Zwiększona liczba oraz atrakcyjniejsza oferta organizacji sportowych i rekreacyjnych.
- Stworzone narzędzia wsparcia organizacji pozarządowych (inkubatory NGO).
- Absorpcja funduszy pomocowych UE w projektach związanych z rozwojem społecznym.
- Zmniejszenie marginalizacji społecznej, jako efekt tworzenia różnych form aktywności prospołecznej, zwłaszcza w środowiskach zaniedbanych i biednych
- Umocnienie tożsamości narodowej i zachowanie dziedzictwa kulturowego subregionu dla przyszłych pokoleń.
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i turystów.
- Zintegrowana społeczność lokalna.

Potencjalne efekty rewitalizacji w płaszczyźnie infrastruktury i obiektów budowlanych:

- Remonty i modernizacje infrastruktury oraz obiektów budowlanych - w szczególności rewaloryzacja zabytków dziedzictwa kulturowego.
- Zachowanie ładu przestrzennego oraz wzrost ogólnej estetyki miasta.
- Rozwój (budowa, adaptacja, modernizacja) infrastruktury niezbędnej do rozwoju gospodarczego i społecznego.
- Absorpcja funduszy pomocowych UE w projektach związanych z rozwojem infrastrukturalnym.
- Przywrócona wartość zdegradowanemu środowisku naturalnemu.
- Zatrzymane postępujące procesy degradacji.

Przy określaniu cząstkowych efektów programu rewitalizacji należy pamiętać, iż efekty rewitalizacji nie mogą pojawić się od razu. Praktyka międzynarodowa wskazuje, iż efekty



programów rewitalizacji, mierzone długofalowym wpływem na wzrost dobrobytu społecznego oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu, pojawiają się po wielu latach od zakończenia procesu planowania zadań na wybranych obszarach miasta. Jest to oczywiste następstwo rozumienia pojęcia rewitalizacji jako działań nie tylko infrastrukturalnych, lecz wszystkich możliwych działań ukierunkowanych na stworzenie odpowiednich warunków bytowych społeczności zamieszkującej rewitalizowane obszary.

Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji został stworzony pod kątem wykorzystania środków pomocowych w ramach Działania 5.2 i 6.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz perspektywnie także środków udostępnionych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Europejskiego Funduszu Społecznego.

Za kluczowe warunki powodzenia rewitalizacji w Otwocku należy uznać:

- Zaangażowanie środowisk lokalnych w proces odnowy społeczno-gospodarczej miasta.
- Przygotowanie i mobilizacja wszystkich partnerów instytucjonalnych.
- Dobra współpraca i uzyskanie konsensusu partnerów lokalnych zaangażowanych w proces odnowy społeczno - gospodarczej miasta
- Stworzenie spójnego centrum operacyjnego dla koordynacji zarządzania w powiązaniu z władzami samorządowymi
- Opracowanie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją społeczną
- Pozyskanie środków finansowych z innych źródeł niż tylko programy pomocowe
- Aktywna polityka władz Otwocka na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy.

1.2. Polityka rewitalizacji obszarów miejskich

Rewitalizacja jest procesem przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniającym się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Obejmuje ona kompleksowe działania techniczne, społeczne i ekonomiczne mające na celu przywrócenie dawnej świetności oraz zapewnienie rozwoju określonego obszaru: dawnych dzielnic miejskich, terenów przemysłowych, powojkowych oraz tzw. "blokowisk". Do istotnych pozytywnych wyznaczników koncepcji rozwiązywania sytuacji kryzysowych poprzez rewitalizację należą: zachowanie walorów historycznych danego obszaru, podkreślenie jego unikalności i kolorytu lokalnego, działanie w zgodzie z potrzebami i wartościami społeczności przy jej aktywnym udziale w przygotowaniu i realizacji programów rewitalizacji.

Wsparcie i dynamizacja programów rewitalizacji ma podłoże w dokumentach rządowych określających strategię rozwoju i politykę zagospodarowania przestrzennego. Jednym z celów Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest "tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską". Jednym z priorytetów polityki rozwoju regionalnego jest wsparcie obszarów wymagających aktywizacji



i zagrożonych marginalizacją. Do tematyki rewitalizacji odnoszą się również strategie rozwoju województw i programy Unii Europejskiej, zwłaszcza Regionalne Programy Operacyjne.

Celem Priorytetu V RPO WM jest wykorzystanie potencjału endogenicznego miast dla aktywizacji społeczno-gospodarczej regionu, poprawa stanu systemów komunikacji publicznej w miastach oraz odnowa obszarów zdegradowanych i zagrożonych marginalizacją. W celu zapobieżenia dalszej degradacji miast w oparciu o lokalne programy rewitalizacji planowane są działania rewitalizacyjne zmierzające do przekształcenia i wykorzystania obszarów problemowych do celów gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub turystycznych. Na terenach gdzie istotnym problemem jest dekapitalizacja zasobów mieszkaniowych, starej zabudowy oraz osiedli, w tym budowanych z wielkiej płyty prowadzona będzie rehabilitacja tkanki miejskiej.

Ma to prowadzić do pobudzenia aktywności środowisk lokalnych i stymulowania współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast. W tym wypadku niezbędna jest identyfikacja tych rejonów miasta, które pod względem społecznym bądź gospodarczym napotykają na bariery rozwojowe wskutek niedorozwoju określonych funkcji lub też ze względu na niekorzystną strukturę społeczną.

Rewitalizacja ma na celu poprawę wszystkich aspektów życia mieszkańców miast, poprzez rewaloryzację stanu środowiska zamieszkania oraz wsparcie rozwoju gospodarczego i społecznego. To właśnie powiązanie spraw społecznych, gospodarczych i technicznych jest istotą zagadnienia, które odnosi się do całości życia miasta.

1.3. Lokalny Program Rewitalizacji

Miasta, które chcą uzyskać wsparcie UE muszą przygotować kilkuletni Lokalny Program Rewitalizacji (zwany w dalszej części opracowania LPR).

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem planistycznym, stanowiącym narzędzie sprawnej kontroli i koordynowania realizacji zadań kluczowych z punktu widzenia interesu lokalnej społeczności i włączonych w zakres Programu.

Przedstawia on ogólną sytuację ekonomiczną na terenie miasta, z wyszczególnieniem obszarów wymagających rewitalizacji. Program ten zawiera opis niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju gospodarczego rewitalizowanych terenów, sposób rozwiązywania problemów społecznych, a także odnoszące się do tego kilkuletnie plany finansowe. Od uwarunkowań gospodarczo-społecznych gminy zależeć będzie, jakie elementy znajdują się w takim programie.

Program rewitalizacji opracowany zgodnie z wymogami europejskimi zawiera więc założenia lokalnej polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej, takiej, która zapewni miastu zrównoważony rozwój. Polityka ta ukierunkowana powinna być między innymi na niwelowanie różnic przestrzennych zidentyfikowanych na objętym programem terenie.

Zadania ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji uwzględniają różne kryteria. Nacisk położony został na zgodność z istniejącymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego na terenie miasta. Wzięto pod uwagę potencjał finansowy miasta, możliwości finansowania projektów z funduszy UE



oraz włączenia w proces rewitalizacji kapitału prywatnego. Duże znaczenie ma wreszcie uwzględnienie potrzeb i możliwości rozwoju, warunków i jakości życia mieszkańców.

Przewidziane do realizacji w pierwszej kolejności zadania zgodne są z priorytetami wynikającymi z uwzględnienia różnych kryteriów i preferencji mieszkańców.

Zadania ujęte w poniższym opracowaniu stanowią pierwszy etap złożonego procesu rewitalizacji miasta. Przewiduje się, więc systematyczne uzupełnianie Programu o kolejne bieżące zadania wynikające z rzeczywistych potrzeb miasta oraz jego aktualnych możliwości finansowych. Szczegółowe zasady i tryb aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Otwocka znajdują się w dalszej części niniejszego opracowania.

Kluczowym dokumentem strategicznym wyznaczającym zasady wykorzystania przez Polskę - a dokładnie przez poszczególne regiony, pomocy finansowej Unii Europejskiej będzie tu Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, szczególnie Priorytet V – „Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu” oraz Priorytet VI – „Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji”

W ramach priorytetu zaplanowano przedsięwzięcia z zakresu poprawy systemu transportu publicznego w miastach. Wsparcie będzie skierowane na poprawę infrastruktury, w tym na budowę nowych, przedłużenie lub odnowienie istniejących linii komunikacyjnych transportu publicznego, zakup nowego taboru, modernizację środków transportu publicznego, tworzenie zintegrowanych systemów miejskiego transportu publicznego oraz infrastrukturę towarzyszącą w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska. W celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników dróg możliwa będzie budowa zintegrowanych systemów monitorowania i zarządzania ruchem.

Na obszarach problemowych miast, w tym na terenach przemysłowych gdzie na procesy degradacji substancji budowlanej i funkcji przestrzennych nakładają się zjawiska degradacji społecznej wdrażane będą działania rewitalizacyjne mające na celu nadanie nowych funkcji gospodarczych lub społecznych.

W ramach kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierane będą działania ukierunkowane na rozwój społeczno-gospodarczy i podniesienie jakości życia społeczności lokalnych obejmujące m.in.: rewaloryzacje, modernizację i adaptację zabudowy historycznej miast, w tym na cele turystyczne. Możliwa będzie m.in. adaptacja, przebudowa i remonty publicznej infrastruktury, w tym budynków i przestrzeni użyteczności publicznej na cele społeczno-gospodarcze, edukacyjne, rekreacyjne, z zakresu turystyki.

Wsparcie skierowane będzie na tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości, w tym instalacje systemów monitoringu. Możliwe będą działania rewitalizacyjne na zdegradowanych terenach przemysłowych i powojkowych poprzez adaptacje, przebudowę lub remonty budynków i obiektów m.in. na cele społeczno-gospodarcze. Przedsiębiorcy i instytucje z otoczenia biznesu prowadzący działalność na obszarze rewitalizowanym wspierane będą w ramach priorytetu I i II RPO WM.

Celem strategicznym RPO jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Wzrost konkurencyjności regionów należy rozumieć jako oddziaływanie na zmiany struktury gospodarczej i poprawę sytuacji województw w Polsce względem regionów europejskich w zakresie produktywności gospodarki, wydajności pracy, tworzenia i absorpcji innowacji, wykształcenia mieszkańców, dochodów ludności oraz ilości i jakości infrastruktury technicznej.

Pod przeciwdziałaniem marginalizacji należy rozumieć podjęcie działań interwencyjnych na obszarach o najmniejszych możliwościach rozwojowych oraz najtrudniejszej sytuacji



społeczno-gospodarczej. Odbywać się to powinno poprzez ograniczanie problemów społecznych takich jak bezrobocie w drodze wsparcia rozbudowy infrastruktury oraz zasobów ludzkich.

Konkurencyjność regionów powinno budować się na bazie ich najmocniejszych stron, zaś przeciwdziałanie marginalizacji powinno być zwrócone w kierunku rozwiązania najbardziej bolących problemów i likwidacji najsłabszych stron gmin.

LPR wyznacza granice obszaru poddawanego rewitalizacji, bazując na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz (w tym wniosków różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji) przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania tego strategicznego z punktu widzenia miasta dokumentu.

LPR zawiera listę projektodawców oraz opis proponowanych przez nich działań niezbędnych dla rozwoju gospodarczego miasta Otwocka, proponowane sposoby rozwiązywania problemów społecznych, a także kilkuletnie plany finansowe i inwestycyjne miasta dotyczące rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji podlega zatwierdzeniu uchwałą Rady Miasta. Projekty inwestycji, które mają być współfinansowane przez UE muszą być uwzględnione w treści LPR, zarówno pod względem celów, jakie w zamierzeniu projektodawców mają realizować, jak i udziału finansowego miasta w ich realizacji.

Warto zaznaczyć, że wśród podmiotów uprawnionych do składania wniosku o dofinansowanie rewitalizacji z Funduszy Strukturalnych UE, obok miasta, występują również podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada miasto, podmioty wybrane w drodze Ustawy Prawo Zamówień Publicznych - zharmonizowanej z prawem Wspólnot Europejskich, dostarczające usługi użyteczności publicznej na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego pod warunkiem przestrzegania zasad pomocy publicznej określonych w przepisach szczególnych, organizacje pozarządowe nie działające dla zysku, stowarzyszenia, fundacje oraz kościoły i związki wyznaniowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, instytucje użyteczności publicznej: np policja, straż pożarna oraz szkoły wyższe.

1.4 Procedura opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Inicjatorem i koordynatorem działań mających na celu opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji był Urząd Miasta Otwocka. Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Otwocka poprzedzone było szerokimi konsultacjami społecznymi oraz analizą kluczowych problemów rozwojowych miasta. Zapewnienie odpowiedniej komunikacji pomiędzy podmiotami włączonymi w przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz aktywna ich partycypacja były możliwe dzięki wyznaczeniu w tym celu Zespołu Zadaniowego ds. rewitalizacji. Zarządzeniem Nr 95/2005 z dnia 04.07.2005 r Prezydent Miasta Otwocka w latach 2002-2006 ustanowił funkcję Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. W/w zarządzeniem Prezydent ustanowił również Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji w następującym składzie: **Przewodniczący** Wiceprezydent Miasta Otwocka, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji; **Z-ca Przewodniczącego** Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego i Inwestycji; **Członkowie Zespołu:** Naczelnik Wydziału Gospodarki Gruntami, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej, Naczelnik Wydziału Gospodarki Lokalami; Naczelnik Wydziału Promocji Rozwoju i Działalności



Gospodarczej; **Sekretarz Zespołu**. Zarządzeniem Nr 132/2005 Prezydenta Miasta Otwocka z dnia 17.08.2005r. w skład Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji powołano również przedstawiciela Rady Miasta). Osoby zaangażowane w planowane pilotażowe działania poza w/wymienionymi to dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Otwocku, szef otwockiego oddziału PTTK Dyrektor ZGM; reprezentant wspólnoty mieszkaniowej; Naczelnik Ośrodka Psychoprofilaktyki Rodzinnej. Współpraca nad opracowaniem wersji LPR objęła realizację trzech etapów: etapu przygotowania, etapu diagnozowania i etapu projektowania.

Zespół Zadaniowy odpowiedzialny był za zarządzanie procesem planowania, którego efektem stało się opracowanie LPR. W trakcie etapu diagnozowania przeprowadzona została analiza faktograficzna oraz jakościowa aktualnej sytuacji demograficznej, społecznej i gospodarczej w mieście. W trakcie etapu projektowania, na który złożyły się prace warsztatowe Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji, konsultantów zewnętrznych oraz praca indywidualna Pełnomocnika ds. Rewitalizacji wraz z zespołem obsługi z Urzędu Miasta, zebrano, dokonano analizy projektów i zadań związanych z rewitalizacją miasta. Zapoczątkowany opracowaniem poniższego dokumentu proces rewitalizacji zaniedbanych obszarów miasta będzie kontynuowany w przyszłości przy aktywnym udziale podmiotów publicznych i oraz partnerów społeczno-gospodarczych miasta. Planowane przedsięwzięcia objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji stanowić będą formalną podstawę ubiegania się o środki finansowe UE pochodzące z różnych programów i funduszy pomocowych. Zgodnie z procedurą aktualizacji LPR w okresie 2004-2009 do pełnomocnika ds. funduszy UE kierowane były wnioski potencjalnych beneficjentów środków UE o uwzględnienie ich projektów w LPR. We wrześniu 2007 r. podjęto prace nad nową redakcją LPR, obejmujące konsultacje społeczne, które zakończyły się maju 2009.

1.5. Kompleksowość procesu rewitalizacji

Rewitalizacja to kompleksowy program, który odnosi się do wybranych przez samorząd terytorialny obszarów w dawnych, często zabytkowych, lecz podupadłych dzielnicach mieszkaniowych, przemysłowych, czy powojkowych w miastach, a także poza nimi.

Projekty infrastrukturalne dotyczące rewitalizacji obszarów miejskich oraz terenów przemysłowych powinny być wdrażane w powiązaniu z projektami z zakresu ożywienia gospodarczego oraz rozwiązywania problemów społecznych i ułatwienia przedsiębiorstwom warunków prowadzenia działalności gospodarczej - poprzez dostarczenie im dogodniejszych warunków, uzupełniając tym samym działania podejmowane w ramach RPO WM Priorytet V i VI, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

| |
|--|
| Celem realizacji rewitalizacji jest nie tylko na zapewnienie spójności społecznej i gospodarczej, ale również i terytorialnej. Dlatego też, tak ważnym jest włączenie w proces przygotowania programu rewitalizacji i rozwoju miasta nie tylko lokalnych parterów społeczno gospodarczych, ale i sąsiadujące samorzady terytorialne (wspólne planowanie rozwoju przestrzennego). |
|--|



Wdrażanie projektów rewitalizacji miast i dzielnic miast, w ramach tego działania, wpłynie również na stworzenie potencjału dla przyszłej realizacji w Polsce Inicjatywy Wspólnotowej URBAN i URBACT.

Rewaloryzacja urbanistyczna będzie polegać na wsparciu kompleksowych działań technicznych, takich jak: remonty, modernizacja infrastruktury podstawowej oraz rewaloryzacja zabudowy, poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i ruchu pieszego, zwiększenie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych, w tym renowacja obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na terenach rewitalizowanych.

Projekty wspierać będą także działania na rzecz walki z patologiami społecznymi. Ich koncentracja na obszarach problemowych pozwoli na przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego pewnych grup, które w wyniku trudnej sytuacji na rynku pracy znalazły się na marginesie życia społecznego.

1.6. Nawiązanie do strategicznych dokumentów planowania

Lokalny Program Rewitalizacji jest jednym z kilku dokumentów o charakterze planistycznym, opracowanych na potrzeby programowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i regionu.

Podstawowym warunkiem skuteczności i realności założeń zawartych w programie jest ich zgodność z pozostałymi dokumentami dotyczącymi zagadnień planowania rozwoju miasta. Z tego względu podstawą dla niniejszego opracowania były istniejące już plany dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego Otwocka. Kompleksowe ujęcie zadań do realizacji w różnych tego typu dokumentach ma odbicie w prowadzonej przez władze miasta polityce rozwoju.

Trzeba również podkreślić, że lokalna polityka społeczno-gospodarcza prowadzona na poziomie miasta przez władze powinna być spójna w swoich założeniach z polityką prowadzoną na szczeblu wojewódzkim i krajowym.

W chwili obecnej podstawowym dokumentem i strategią określającą kierunki rozwoju kraju na nadchodzące lata są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia. Spaja on wszystkie przedsięwzięcia i działania o charakterze rozwojowym podejmowane w kraju. To kompleksowy program rozwoju społeczno-gospodarczego, finansowany przy współudziale środków unijnych oraz ze środków krajowych. Takie podejście wynika z przepisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 roku.

NSS dokładnie definiują cele strategiczne, jakie postawione są przed Polską w okresie programowania 2007 – 2013. Chodzi przede wszystkim o nadanie innowacyjnego charakteru i wysokiej konkurencyjności polskiej gospodarce, gospodarce opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia i poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

NSS to podstawowy dokument strategiczny, na którym oparte są strategie rozwoju kraju i poszczególnych regionów. Wszystkie programy operacyjne w okresie programowania 2007 – 2013 są oparte o NSS.

Na terenie województwa mazowieckiego dokumentem takim jest „Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego” a także, „Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego. Na poziomie miasta i gminy opracowano Strategię rozwoju społeczno –



gospodarczego Miasta Otwocka, która stanowi charakterystykę obecnej sytuacji na terenie miasta a także zestaw koniecznych działań i zadań inwestycyjnych, które mają na celu przyśpieszenie i odpowiednie ukierunkowane rozwoju miasta i gminy.

Niezwykle istotnym dokumentem na poziomie lokalnym jest w przypadku miasta jak i całej gminy Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Otwocka.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Otwocka w swych założeniach jest zgodny z treścią wyżej wymienionych dokumentów planistycznych. Wzajemne powiązanie działań planowanych w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego miasta oraz ich udokumentowanie stanowi gwarancję instytucjonalnej i formalnej wykonalności projektów. Jest to też podstawą do określenia trwałości planowanych inwestycji oraz wstępnych oczekiwań odnośnie ich rezultatów

Lokalny Program Rewitalizacji zakłada szereg działań, nieograniczających się tylko do fizycznej i technicznej rewaloryzacji i rekonstrukcji części miasta. Planowany efekt wszystkich działań o charakterze organizatorskim oraz inwestycyjnym wynikających z Programu Rewitalizacji ujmować będzie w przyszłości całokształt przemian społecznych na rewitalizowanych obszarach.

Pobudzenie aktywności gospodarczej oraz stworzenie mieszkańcom odpowiednich warunków do rozwoju, a także poprawa standardu życia w oparciu o wyższą jakość usług publicznych i dostępnej infrastruktury stanowiąc będą kluczowy cel programu w skali całego miasta. Rezultaty tego typu polityki samorządowej obliczone są na przyszłe lata funkcjonowania miasta i gminy. Długofalowość oddziaływania programu zapewniona będzie zwłaszcza poprzez nacisk na rewitalizację i stworzenie odpowiedniego zaplecza społecznego. Sytuacja społeczno-demograficzna jest jednym z głównych determinantów kondycji ekonomicznej regionu. Stąd też pobudzenie przemian w tej sferze przekłada się w istotny sposób na planowane w wyniku realizacji Programu Rewitalizacji rezultaty.

2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ REWITALIZACJI MIASTA OTWOCKA

2.1 Analiza wyników badań ankietowych mieszkańców Otwocka

2.1.1 Najważniejsze problemy Otwocka

Najważniejsze problemy utrudniające miastu przeciwdziałanie marginalizacji społecznej oraz wykluczeniu zagrożonych obszarów pogrupowano w 3 sfery:

- obszar problemowy infrastruktury i obiektów budowlanych
- obszar problemowy gospodarczy
- obszar problemowy społeczny

Wyniki badania otrzymano na podstawie ankiet wypełnianych przez mieszkańców Otwocka. Łączna liczba prawidłowo wypełnionych ankiet wyniosła 186. Dystrybucja ankiet w przeważającej mierze odbywała się poprzez udostępnianie wydrukowanych



formularzy w placówkach oświatowych, urzędach oraz poprzez imienną wysyłkę do organizacji, instytucji i podmiotów działających w mieście. Informacja o ankietach została również zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Miasta Otwocka.

Uczestnicy ankiety przydzielali każdemu z wymienionych w formularzu problemów oceny punktowe ważności w skali od 1 do 10. 10 oznaczało najwyższą ocenę ważności problemu, 1 najniższą. Oceny mogły się dublować, tzn. kilku różnym problemom można było przydzielić te same oceny punktowe ważności.

W obszarze infrastruktury i obiektów budowlanych uczestnicy ankiety za najważniejsze problemy uznali:

- 1. Złe warunki mieszkaniowe w Otwocku – ogółem 1212 przyznanych ocen punktowych.**
- 2. Zły stan techniczny oraz niewystarczająca infrastruktura drogowa (obiekty mostowe, przejścia dla pieszych, sygnalizacja drogowa, parkingi itp.), nieefektywny układ komunikacyjny - ogółem 840 przyznanych ocen punktowych.**
- 3. Niewystarczająca infrastruktura sportowo-rekreacyjna (boiska, hale sportowe, ogródki osiedlowe, szkolne, ścieżki rowerowe, brak infrastruktury turystycznej wokół Świdra itp.) - ogółem 816 przyznanych ocen punktowych.**
- 4. Brak odpowiedniego zaplecza hotelowego i gastronomicznego - ogółem 756 przyznanych ocen punktowych.**
5. Zły stan techniczny oraz niewystarczająca infrastruktura wodno-kanalizacyjna oraz bardzo zły stan sieci ciepłowniczej - ogółem 630 przyznanych ocen punktowych.
6. Zły stan techniczny zasobów mieszkaniowych w mieście, w tym, zwłaszcza w zasobach mieszkań komunalnych, które wymagają natychmiastowych remontów -ogółem 618 przyznanych ocen punktowych
7. Ograniczona baza lokalowa, szczególnie dla działalności oświatowej, szkoleń, kursów dla bezrobotnych i młodzieży itp. - ogółem 546 przyznanych ocen punktowych.
8. Zniszczone i dekapitalizowane budynki drewniane i murowane o wartości zabytkowej, niszczący tzw. „styl Świdermajer” - ogółem 540 przyznanych ocen punktowych.
9. Nieuporządkowane kwestie własnościowe w mieście i na obszarze objętym rewitalizacją - ogółem 456 przyznanych ocen punktowych.
10. Niewystarczająca współpraca miasta z właścicielami nieruchomości, wspólnotami mieszkaniowymi - ogółem 327 przyznanych ocen punktowych.
11. Mała liczba mieszkań socjalnych oraz rotacyjnych - ogółem 310 przyznanych ocen punktowych.

W obszarze społecznym uczestnicy ankiety za najważniejsze problemy uznali:

- 1. Utrzymujące się bezrobocie - ogółem 1332 przyznanych ocen punktowych.**
- 2. Zły stan bezpieczeństwa w części obszarów miasta - ogółem 1111 przyznanych ocen punktowych.**
- 3. Rosnąca pauperyzacja społeczeństwa oraz wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, szczególnie w obszarze objętym rewitalizacją - ogółem 944 przyznanych ocen punktowych.**
- 4. Niewystarczająca aktywność społeczna i obywatelska. Brak urozmaiconej oferty zajęć środowiskowych aktywizujących poszczególne grupy społeczne, w szczególności skierowanej do ludzi młodych - ogółem 880 przyznanych ocen punktowych.**



5. Migracje młodych, wykształconych ludzi oraz specjalistów z poszczególnych dziedzin - ogółem 750 przyznanych ocen punktowych.
6. Mała aktywność osób zagrożonych marginalizacją społeczną -ogółem 728 przyznanych ocen punktowych.
7. Uzależnienie, spożywanie alkoholu, narkotyki, agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży szkolnej - ogółem 310 przyznanych ocen punktowych.
8. Słabe przystosowanie szkolnictwa do potrzeb lokalnego i krajowego rynku pracy, brak kursów aktywizujących dla bezrobotnych, młodzieży - ogółem 690 przyznanych ocen punktowych.
9. Niska jakość usług świadczonych przez publiczne zakłady opieki zdrowotnej -ogółem 545 przyznanych ocen punktowych.
10. Brak dobrej oferty usług kulturalnych, w tym brak kina oraz teatru z siedzibą w Otwocku - ogółem 416 przyznanych ocen punktowych.

W obszarze gospodarczym uczestnicy ankiety za najważniejsze problemy uznali:

- 1. Brak należytego wykorzystania walorów turystycznych Otwocka, w tym walorów rekreacyjnych rzeki Świder - ogółem 1378 przyznanych ocen punktowych.**
- 2. Niewystarczająca liczba inicjatyw związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy - ogółem 1170 przyznanych ocen punktowych.**
- 3. Ograniczony program wspierania inicjatyw gospodarczych - ogółem 927 przyznanych ocen punktowych.**
- 4. Brak programów pozyskiwania przez miasto poza-unijnych środków finansowych (np. na pokrycie wkładu własnego w projektach rewitalizacji) -ogółem 826 przyznanych ocen punktowych.**
5. Brak ulg i zwolnień podatkowych dla lokalnych przedsiębiorców - ogółem 576 przyznanych ocen punktowych.
6. Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na części obszarów miasta - ogółem 456 przyznanych ocen punktowych.
7. Brak aktywizacji terenów poprzemysłowych oraz coraz słabnąca pozycja Instytutu Atomowego w Świerku - ogółem 388 przyznanych ocen punktowych.
8. Ograniczone środki finansowe inwestorów prywatnych - ogółem 312 przyznanych ocen punktowych.
9. Przeniesienie się w ostatnich latach dużej części aktywności handlowej z Centrum na obrzeża miasta - ogółem 267 przyznanych ocen punktowych.

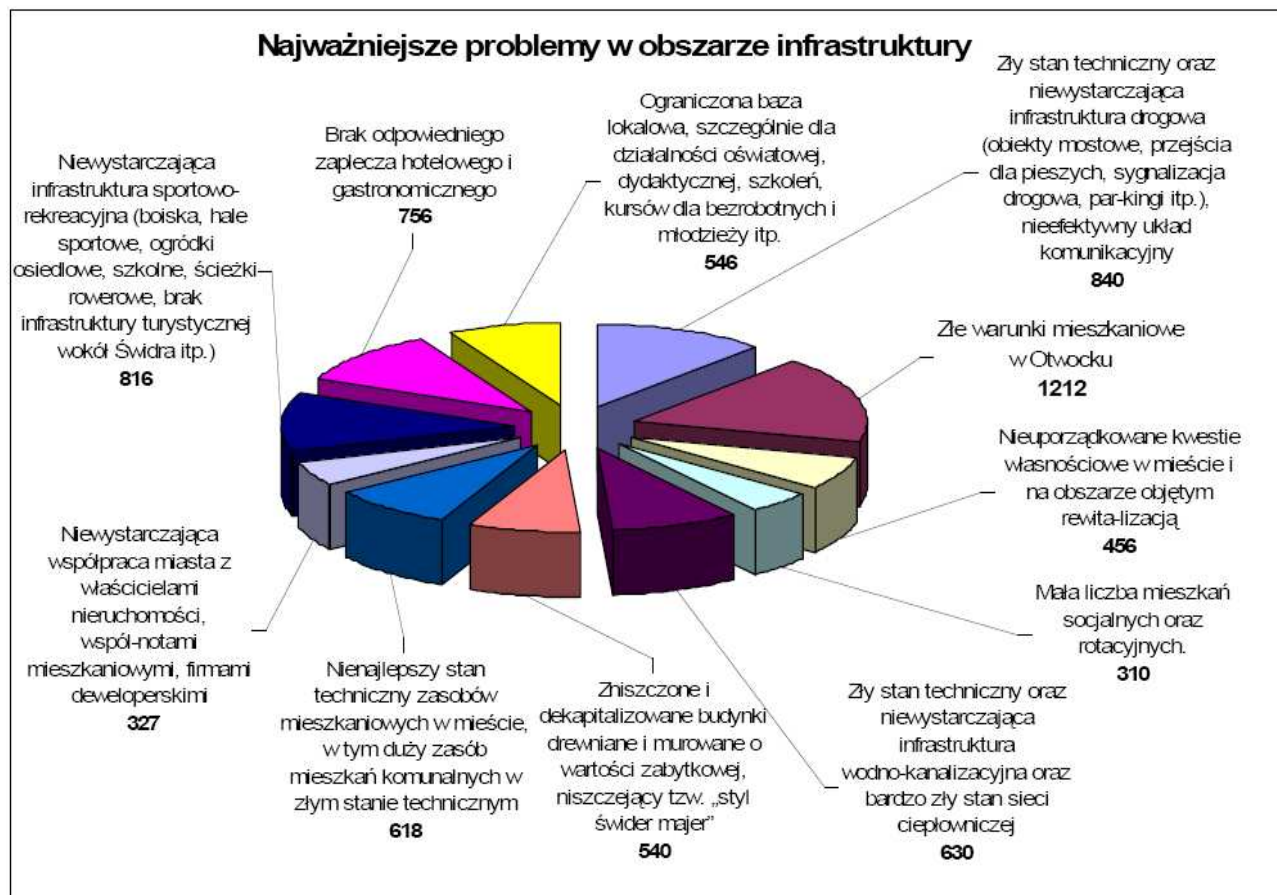
Bezpieczeństwo

Ze względu na duże zróżnicowanie społeczne mieszkańców miasta zauważalny jest problem przestępczości - szczególnie drobnej. Coraz bardziej uwidaczniają się przejawy zachowań patologicznych i chuligańskich. Przejawiające się w szczególności poprzez dewastację przystanków autobusowych oraz innych elementów infrastruktury publicznej miasta. Często zdarzają się również dewastacje fasad budynków.

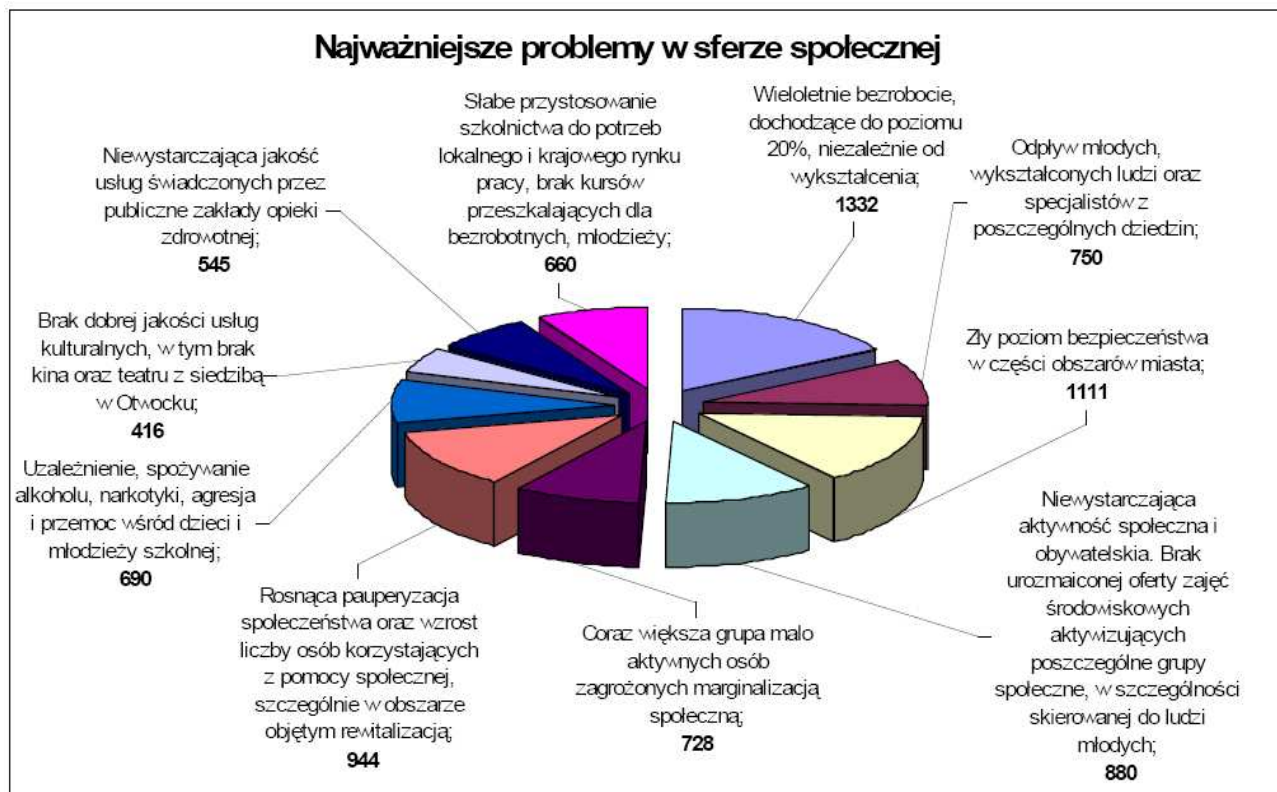
Według danych Komisariatu Policji w Otwocku najczęstsze przestępstwa popełniane w mieście to kradzieże mienia, kradzieże z włamaniem, uszkodzenie mienia, rozboje, przestępstwa przeciwko rodzinie i przestępstwa kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości. Najbardziej zagrożony przestępczością jest obszar „Strefy sanatoryjnej” i „Doliny Świdra”, co potwierdza zasadność uznania tego obszaru za wymagający działań



rewitalizacyjnych tak infrastrukturalnych jak i w sferze społecznej.



Rys. 1 Wyniki ankiety „Najważniejsze problemy w obszarze infrastruktury”



Rys. 2 Wyniki ankiety „Najważniejsze problemy w sferze społecznej”



Rys. 3 Wyniki ankiety „Najważniejsze problemy w sferze gospodarczej”



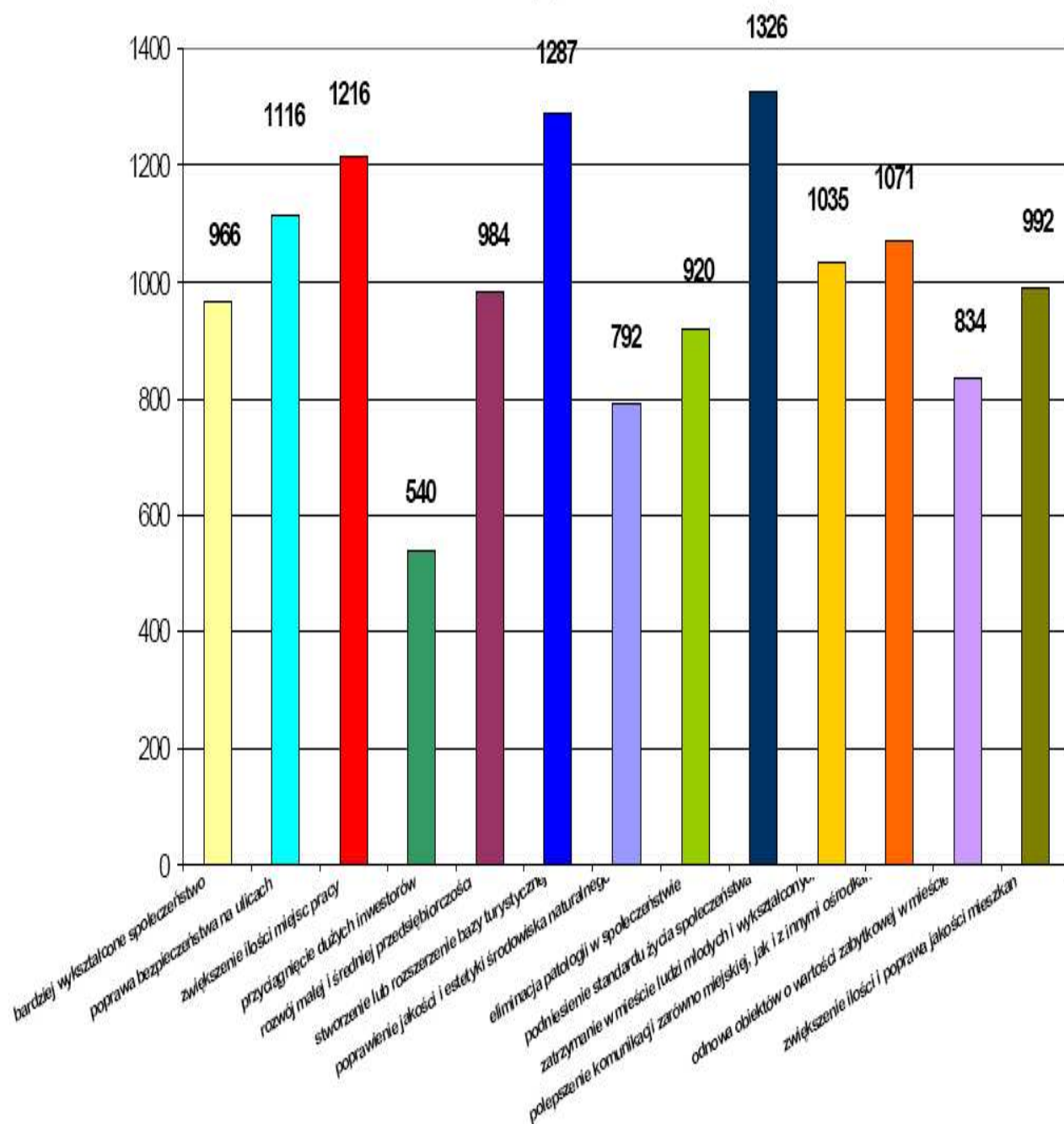
2.1.2 Oczekiwane efekty rewitalizacji

Kolejna ankieta skierowana do mieszkańców Otwocka dotyczyła wyłącznie oczekiwań w związku z realizacją projektów rewitalizacyjnych w mieście. Uczestnicy ankiety przydzielali potencjalnym efektom programu rewitalizacji oceny punktowe ważności od 1 do 13, 13 oznaczało najwyższą ocenę:

- 1. Podniesienie standardu życia społeczeństwa - ogółem 1326 przyznanych ocen punktowych**
- 2. Stworzenie lub rozbudowa istniejącej bazy turystycznej - ogółem 1287 przyznanych ocen punktowych**
- 3. Zwiększenie liczby miejsc pracy - ogółem 1216 przyznanych ocen punktowych**
- 4. Poprawa bezpieczeństwa na ulicach - ogółem 1116 przyznanych ocen punktowych.**
5. Polepszenie komunikacji zarówno miejskiej, jak i z innymi ośrodkami - ogółem 1071 przyznanych ocen punktowych.
6. Zatrzymanie w mieście ludzi młodych i wykształconych - ogółem 1035 przyznanych ocen punktowych.
7. Zwiększenie liczby i poprawa jakości mieszkań - ogółem 992 przyznanych ocen punktowych.
8. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości - ogółem 984 przyznanych ocen punktowych.
9. Bardziej wykształcone społeczeństwo - ogółem 966 przyznanych ocen punktowych.
10. Eliminacja patologii w społeczeństwie - ogółem 920 przyznanych ocen punktowych.
11. Odnowa obiektów o wartości zabytkowej w mieście - ogółem 834 przyznanych ocen punktowych.
12. Poprawa jakości i estetyki środowiska naturalnego - ogółem 792 przyznanych ocen punktowych.
13. Przyciągnięcie dużych inwestorów - ogółem 540 przyznanych ocen punktowych.



Oczekiwane efekty procesu rewitalizacji



Rys. 4 Wyniki ankiety „Oczekiwane efekty procesu rewitalizacji”



2.1.3 Potencjalne płaszczyzny rozwoju Miasta Otwocka

Uczestnicy ankiety otrzymali również formularz dotyczący najważniejszych potencjalnych płaszczyzn rozwojowych miasta Otwocka. Oceny punktowe ważności przydzielano w skali od 1 do 10, gdzie 10 oznaczało najwyższą ocenę ważności potencjalnej płaszczyzny rozwojowej Otwocka.

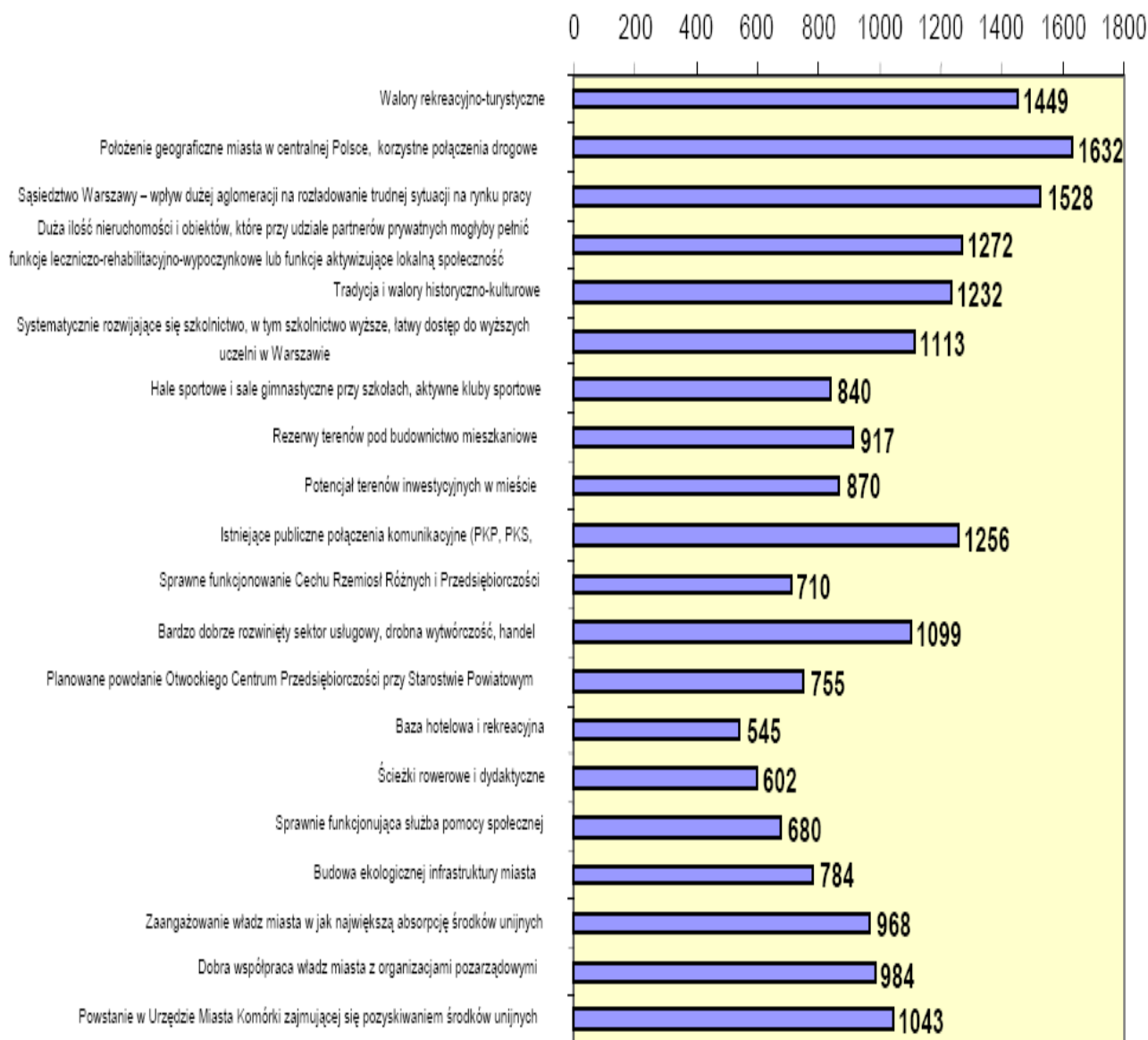
- 1. Położenie geograficzne miasta w centralnej Polsce, korzystne położenie przy drodze krajowej nr 7 oraz wojewódzkiej nr 801 - ogółem 1632 przyznanych ocen punktowych.**
- 2. Sąsiedztwo Warszawy – wpływ dużej aglomeracji na rozładowanie trudnej sytuacji na rynku pracy - ogółem 1528 przyznanych ocen punktowych.**
- 3. Walory rekreacyjno-turystyczne (rzeka Świder, tereny zielone i parki, Mazowiecki Park Krajobrazowy) oraz unikalny układ przestrzenny miasta -ogółem 1449 przyznanych ocen punktowych.**
- 4. Duża liczba nieruchomości i obiektów, które przy udziale partnerów prywatnych mogłyby pełnić funkcje leczniczo-rehabilitacyjno-wypoczynkowe lub funkcje bazy szkoleniowo-konferencyjnej - ogółem 1272 przyznanych ocen punktowych.**
5. Istniejące publiczne połączenia komunikacyjne - ogółem 1256 przyznanych ocen punktowych (PKP).
6. Tradycja i walory historyczno-kulturowe, mnogość zabytków architektury drewnianej i murowanej, unikalny „styl Świdermajer” - ogółem 1232 przyznanych ocen punktowych.
7. Systematycznie rozwijające się szkolnictwo, w tym szkolnictwo wyższe, łatwy dostęp do wyższych uczelni w Warszawie - ogółem 1113 przyznanych ocen punktowych.
8. Bardzo dobrze rozwinięty sektor usługowy, drobna wytwórczość, handel -ogółem 1099 przyznanych ocen punktowych.
9. Powstanie w Urzędzie Miasta komórki zajmującej się pozyskiwaniem środków unijnych - ogółem 1043 przyznanych ocen punktowych
10. Dobra współpraca władz miasta z organizacjami pozarządowymi - ogółem 984 przyznanych ocen punktowych
11. Zaangażowanie władz miasta w jak największą absorpcję środków unijnych -ogółem 968 przyznanych ocen punktowych.
12. Rezerwy terenów pod budownictwo mieszkaniowe - ogółem 917 przyznanych ocen punktowych.



13. Potencjał terenów inwestycyjnych w mieście - ogółem 870 przyznanych ocen punktowych.
14. Hale sportowe i sale gimnastyczne przy szkołach, aktywne kluby sportowe - ogółem 840 przyznanych ocen punktowych.
15. Budowa ekologicznej infrastruktury miasta - ogółem 784 przyznanych ocen punktowych.
16. Planowane powołanie Otwockiego Centrum Przedsiębiorczości przy Starostwie Powiatowym - ogółem 755 przyznanych ocen punktowych.
17. Sprawne funkcjonowanie Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości - ogółem 710 przyznanych ocen punktowych.
18. Sprawnie funkcjonująca służba pomocy społecznej - ogółem 680 przyznanych ocen punktowych.
19. Ścieżki rowerowe i dydaktyczne - ogółem 602 przyznanych ocen punktowych.
20. Baza hotelowa i rekreacyjna - ogółem 545 przyznanych ocen punktowych.



Płaszczyzny rozwojowe Otwocka



Jak wykazała praktyka lat 2004-6 w Mieście udało się wdrożyć projekt zmierzający do rozwiązania problemu wodnokanalizacyjnego oraz częściowo wykluczenia informatycznego. Podjęto również systematyczne działania w kierunku polepszenia przyszkolonej bazy sportowej. Zasadnicze problemy zdiagnozowane pierwotnie utrzymują się jednak co potwierdzają wnioski zgłaszane przy okazji zaktualizowania LPR.



2.2 Specyficzne uwarunkowania realizacji działań rewitalizacyjnych w Otwocku – podsumowanie

2.2.1 Ogólne założenia procesów rewitalizacyjnych

Analizując szanse i możliwości Otwocka w kontekście działań rewitalizacyjnych nie można skupić się wyłącznie na problemach społeczno-gospodarczych wynikających w przeważającej mierze z strategicznej sytuacji ekonomicznej w kraju. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie oraz marginalizacja coraz szerszych grup społecznych stanowi kluczowy problem wielu polskich miast, szczególnie miast wielkości Otwocka, w których nie występują duże zakłady przemysłowe lub usługowe mogące dać zatrudnienie dużej liczbie mieszkańców.

To, co odróżnia Otwock od szeregu podobnych do niego wielkością miast na mapie Polski i województwa to unikalne warunki dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej.

Szansą dla Otwocka jest umiejętne połączenie dominującej funkcji małej i średniej przedsiębiorczości z funkcją ośrodka wypoczynkowego i letniskowego. Obie te funkcje się wzajemnie nie wykluczają i są w dużej mierze komplementarne.

Tradycje związane z dawną funkcją uzdrowiskową Otwocka oraz stosunkowo niewielkie nakłady potrzebne do szybkiego rozwoju funkcji turystycznej dają realną nadzieję na oparcie w dużej mierze rozwoju miasta przy wykorzystaniu potencjału przyrodniczego i walorów historycznych terenów i budynków znajdujących się w mieście. W dużej mierze rewitalizacja miasta polegać będzie na rewaloryzacji nieruchomości o znaczeniu historycznym dla miasta, które mogłyby stanowić cenny element rozszerzający potencjał turystyczny i poznawczy całego Otwocka. W praktyce większość działań rewitalizacyjnych w mieście oznaczać będzie przywrócenie wartości, czyli remont lub modernizację obiektów o szczególnej wartości zabytkowej z planowanym wykorzystaniem ich na cele społeczne, kulturalne lub turystyczne.

W szczególności działaniem koniecznym wydaje się uratowanie wszystkich drewnianych zabudowań w stylu „Świdermajer” z uwagi na ich bardzo zły stan techniczny. Wiele z unikalnych drewnianych budynków grozi zawaleniem. Działania remontowe muszą być natomiast otoczone całą paletą działań towarzyszących. Oczywistym jest, iż sam remont i rewaloryzacja fizycznych połączeń budynków nie jest równorzędna z pojęciem rewitalizacji miasta. Działania tzw. „miękkie” polegają na adaptacji i przystosowaniu istniejących budynków na terenie miasta na cele społeczne.

2.2.2. Preferowane kierunki procesów rewitalizacji

Możliwość otrzymania dofinansowania zewnętrznego, w tym środków z funduszy strukturalnych UE, wiąże się z koniecznością wskazania zadań aktywizujących lokalną społeczność lub pożądaných z punktu widzenia szerokiego interesu społecznego w mieście. Ogólnie zatem działania w ramach programu rewitalizacji w Otwocku powinny przybrać dwa zasadnicze kierunki:

Po pierwsze, mając na uwadze zagrożenie wykluczeniem społecznym oraz problemy ludzi młodych pozostających długotrwałe bez pracy, zasadnym wydaje się wdrożenie projektów polegających na adaptacji i remoncie tych wszystkich budynków, które będąc w gestii miasta lub innych podmiotów mogłyby być wykorzystane na cele społeczne, takie, które generować



będą działania mające na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych, wzrost inicjatyw oświatowych i kulturalnych, działań socjalno-pomocowych, promocji postaw prodemokratycznych i prospołecznych oraz promocji przedsiębiorczości.

Rozwój aktywności organizacji pozarządowych w Otwocku na dzień dzisiejszy jest mocno ograniczony dostępnym potencjałem lokalowym. Pozyskanie dodatkowej bazy lokalowej dla realizacji celów pożytku publicznego, wydaje się być w pełni uzasadnione ze społecznego punktu widzenia.

Ważnym elementem jest także przystosowanie i remont istniejącego zasobu budynków będących siedzibą instytucji publicznych realizujących zadania o charakterze użyteczności publicznej, w tym szkół i przedszkoli, urzędów czy domów pomocy społecznej.

Po drugie, mając na uwadze odbudowę utraconych walorów turystyczno-rekreacyjnych Otwocka, niezmiernie ważnym problemem wydaje się być przeprowadzenie wszystkich działań, które będą w przyszłości określały potencjał rozwojowy miasta właśnie na polu turystyki i rekreacji. W pierwszej kolejności planowane działania i projekty powinny być skoncentrowane na ratowanie historycznej zabudowy miejskiej, związanej z występowaniem stylu „Świdermajer”.

Remont i rewaloryzacja powinna dotyczyć w szczególności obiektów o niepodważalnym znaczeniu historycznym i architektonicznym, które w przyszłości powinny stać się trwałym elementem potencjału Otwocka, w tym zwłaszcza potencjału turystycznego. Równoległe działania powinny skupić się na dostosowaniu istniejącej struktury przestrzennej miasta na potrzeby rozwoju dominującej funkcji turystycznej. Remont i rewaloryzacja obiektów i terenów o znaczeniu historycznym musi być jednoznacznie skorelowana z jednej strony z działaniami dostosowującymi infrastrukturę miejską sensu stricto (remont dróg, mostów na terenach rekreacyjnych i turystycznych, chodniki, budowa szlaków pieszych i rowerowych, parkingów i wyznaczonych miejsc postojowych, budowa nowej infrastruktury na terenach rewitalizowanych i niezbędnej do realizacji założonych celów) oraz działaniami informacyjnymi i promocyjnymi ze strony Urzędu Miasta.

Elementem decydującym o powodzeniu programu rozwoju dawnej funkcji turystycznej miasta jest dostępność terenów rekreacyjnych i terenów o znaczeniu historycznym i poznawczym, w tym dostępność komunikacyjna oraz dostępność informacyjna. Należy jeszcze raz podkreślić, iż działania o charakterze remontowym i adaptacyjnym w istniejących zasobach o dużym znaczeniu dla rozwoju turystyki muszą być skutecznie w przyszłości „obudowane” działaniami na polu dostosowania infrastruktury miejskiej oraz budowy sprawnego systemu informacji turystycznej przy współpracy miasta oraz organizacji i podmiotów uczestniczących w planowanych działaniach rewitalizacyjnych.

2.2.3 Analiza SWOT uwarunkowań realizacji procesów rewitalizacyjnych

Poniżej przedstawiona została synteza podstawowych uwarunkowań rozwoju miasta Otwocka w układzie analizy SWOT oraz w podziale na cztery główne obszary tematyczne: sferę gospodarczą, turystykę, sferę przestrzenną i sferę społeczną:

Gospodarka - słabe strony:

- Mało skuteczna polityka Miasta na rzecz rozwoju przedsiębiorczości,
- Brak kompleksowych, skoordynowanych i zaprogramowanych działań społeczno-gospodarczych na terenie Miasta, szczególnie aktywizujących szerokie spektrum partnerów gospodarczych, organizacji pozarządowych i firm prywatnych,



- Problemy gospodarcze Otwocka wynikające z braku dużych zakładów pracy,
- Słabe zagospodarowanie turystyczne obszarów wokół rzeki Świder
- Brak dostatecznie rozwiniętego zaplecza turystycznego lub paraturystycznego
- Niskie zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w rozwoju Otwocka jako ośrodka turystycznego,
- Ograniczenia budżetowe Miasta - brak możliwości zaciągnięcia kredytów bankowych i innego rodzaju zadłużenia na bezpośrednie finansowanie większości planowanych i zidentyfikowanych potrzeb inwestycyjnych.

Gospodarka - mocne strony:

- Duży potencjał dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości ze względu na wysoki poziom wykształcenia i dość wysoką mobilność zawodową mieszkańców,
- Wysoki potencjał miasta dla rozwoju branży turystycznej, wyrażony wysokimi wartościami zasobów przyrodniczych oraz unikalnym charakterem zabytkowych obiektów położonych na obszarze całego miasta,
- Potencjał rozwoju dochodowych usług turystycznych na terenach bezpośredniego sąsiedztwa miasta,
- Sąsiedztwo Warszawy i zwiększająca się aktywność turystyczna społeczeństwa dająca szansę miastu na rozwój usług turystyki weekendowej,
- Tradycje rzemieślnicze Otwocka jako potencjał dla rozwoju turystyki i organizacji imprez promujących lokalne zwyczaje,
- Duża liczba małych podmiotów usługowych, które łatwo dostosowują się do zmian otoczenia,
- Coraz mocniej szał współpraca Miasta i lokalnych partnerów gospodarczych - m.in. dobra współpraca z Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości,
- Aktywność samorządu lokalnego,
- Strategiczne zarządzanie miastem - aktualna Strategia Rozwoju Miasta, Wieloletni Plan Inwestycyjny. Bieżąca identyfikacja podstawowych potrzeb mieszkańców Otwocka
- Możliwości wykorzystania Funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Turystyka - mocne strony:

- Wysokie walory zasobów przyrodniczych, unikalny charakter zabudowy zabytkowej oraz tradycje uzdrowiskowe Otwocka,
- Rosnący popyt na usługi turystyczne, w tym turystyki weekendowej
- Rosnące znaczenie Otwocka jako miasta wypoczynkowego w kraju i zagranicą
- Usytuowanie Otwocka w bezpośrednim sąsiedztwie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego,
- Liczne szlaki turystyczne PTTK na terenie miasta, dające ofertę turystyki pieszej, rowerowej oraz narciarstwa biegowego w zimie,
- Potencjał turystyczny rzeki Świder i terenów do niej przyległych,
- Pozostałości śladów kultury żydowskiej, stanowiącej niegdyś o sile i znaczeniu miasta.



Turystyka - słabe strony:

- Pogarszający się stan drewnianych budynków zaliczanych do tzw. stylu „Świdermajer” - części z nich grozi zawalenie,
- Brak wystarczającej liczby wytyczonych szlaków turystycznych oraz niedostateczne wyeksponowanie istniejących obiektów o znaczeniu historycznym i stanowiących dużą atrakcję turystyczną
- Brak spójnego i logicznego powiązania istniejących sieci szlaków rowerowych i pieszych z najcenniejszymi obiektami o wartości historycznej
- Brak rozbudowanej infrastruktury turystycznej wokół rzeki Świder oraz zły stan czystości rzeki, brak kempingów, wypożyczalni sprzętu, kąpielisk,
- Niska świadomość lokalnej społeczności o korzyściach wynikających z rozwoju turystyki w Otwocku,
- Niedostatecznie i o niskim standardzie baza noclegowa i baza usług paraturystycznych (kawiarni, piwiarni, barów),
- Brak jednolitego systemu informacji miejskiej, w tym zwłaszcza w zakresie informacji turystycznej,
- Niska jakość oferty turystycznej,
- Zaznaczający się spadek liczby turystów odwiedzających miasto w ostatnich latach.

Turystyka - szanse:

- Przekształcenie Otwocka w ośrodek turystyki weekendowej, przy zachowaniu obecnie istniejącego charakteru usługowego gospodarki miasta,
- Rozwój usług - specjalistycznych placówek lecznictwa, rehabilitacji, profilaktyki, rekreacji (wczasy, obozy, kolonie, spływy kajakowe na Świdrze itp.),
- Potencjał dla organizacji imprez i usług turystycznych, w tym imprez z programem skupionym wokół, postaci Andriollego, Reymonta, zwiedzania Instytutu Energii Atomowej, licznych pałacyków wokół miasta itp.,
- Kompleksowe zagospodarowanie terenów rekreacyjnych wokół Świdra -kąpieliska, baza turystyczna, informacja,
- Przekształcenie i renowacja pustych lub niezagospodarowanych obiektów architektury drewnianej na potrzeby turystyczne - np organizacja wystaw, targów, spotkań oraz innych imprez kulturalnych poświęconych tradycjom Otwocka,
- Stworzenie jednolitego systemu informacji miejskiej w zakresie turystyki,
- Aktywna promocja Otwocka w mediach w Polsce i zagranicą.



Sfera przestrzenna a rewitalizacja:

- Chaos przestrzenny w obrębie budynków stanowiących cenna wartość architektoniczna i historyczna,
- Nieuregulowany problem miejsc handlu w mieście – zakłócanie wizerunku
- Otwocka w częściach historycznej zabudowy miejskiej,
- Nieuregulowany stan własności nieruchomości znajdujących się na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji,
- Objęcie planami zagospodarowania przestrzennego ok. 1/3 powierzchni miasta,
- Ruch kołowy uniemożliwiający funkcjonowanie części historycznego centrum jako strefy turystyki pieszej,
- Brak uregulowań prawnych dla rewitalizacji –m.in. organizacji stref uzgodnionego planowania,
- Brak wystarczającej liczby lokali mieszkalnych zastępczych dla ewentualnego uwalniania budynków i obszarów o znacznym potencjale turystycznym,
- Brak odpowiednio wykształconej infrastruktury technicznej, szczególnie
- infrastruktury sprzyjającej lokowaniu się usług turystyczno-rekreacyjnych – np. drogi dojazdowe do terenów rekreacyjnych.

Sfera społeczna – mocne strony

- Wzmagająca się aktywność gospodarcza mieszkańców, zwłaszcza ludzi młodych,
- Rosnące znaczenie Otwocka jako ośrodka edukacyjnego i szanse na zdobycie pozycji ośrodka akademickiego,
- Rosnący poziom wykształcenia mieszkańców Otwocka,
- Aktywność sektora organizacji pozarządowych realizujących programy i inicjatywy społeczne,
- Szeroki zakres pomocy społecznej dla najbiedniejszych mieszkańców oraz rodzin problemowych (OPS i jego oddziały)



Sfera społeczna- słabe strony

- Utrzymujące się trwałe bezrobocie na terenach objętych rewitalizacją.
- Brak wyspecjalizowanych instytucji i organizacji zajmujących się wspieraniem aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Brak wystarczającej oferty szkoleniowo-doradczej dla osób długotrwale bezrobotnych,
- Niska dynamika tworzenia nowych miejsc pracy dla młodych ludzi. Efekt - utrata potencjału dla rozwoju Otwocka,
- Narastająca bezsilność osób długotrwale bezrobotnych, alkoholizm i narkomania wśród bezrobotnej młodzieży,
- Niewystarczająca współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami edukacyjnymi oraz instytucjami kultury,
- Niedostateczna liczba skoordynowanych działań kulturalno-oświatowych na terenie miasta oraz brak szerokiej oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.

Podsumowanie – problemy i zagrożenia

- Brak długookresowej wizji rozwoju Miasta jako ośrodka turystyczno-rekreacyjnego z uwzględnieniem silnej funkcji małej i średniej przedsiębiorczości,
- Brak kompleksowych, skoordynowanych i zaprogramowanych działań społeczno-gospodarczych na terenie Otwocka, szczególnie aktywizujących szerokie spektrum partnerów społecznych, organizacji pozarządowych i podmiotów prywatnych,
- Problemy gospodarcze Otwocka wynikające z braku dużych zakładów przemysłowych, wysokie bezrobocie, problemy społeczne, w tym alkoholizm i wandalizm,
- Chaos przestrzenny w mieście, zwłaszcza w obrębie ścisłego centrum miasta
- Brak odpowiedniego zaplecza turystycznego, w tym w szczególności hotelowego i gastronomicznego,
- Zagrożenie zniknięcia tzw. stylu "Świdermajer",
- Słaba promocja i informacja turystyczna.

Poza czynnikami bezpośrednio wpływającymi na aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego miasta należy podkreślić duży wpływ warunków przyrodniczych, który szczególnie mocno zarysowuje się na przykładzie miasta Otwocka:

Warunki przyrodnicze - mocne strony:

- Przejrzysty układ terenów chronionych powiązany z Ekologicznym Systemem Obszarów Chronionych,
- Bardzo wysoki współczynnik lesistości gminy,
- Uregulowana gospodarka odpadami płynnymi i stałymi,
- Preferowanie ekologicznych nośników ciepła (gazu),
- Duży potencjał rozwoju turystyki i rekreacji na terenach położonych wokół miasta

Warunki przyrodnicze - słabe strony

- Niedostateczny stan czystości wód powierzchniowych, w tym głównie zanieczyszczenie rzeki Świder,



- Zły stan czystości powietrza, w tym głównie pyłem zawieszonym
- Brak planów ochrony rezerwatu Świder, co uniemożliwia współdziałanie funkcji rekreacyjnej z funkcją ochrony przyrody,
- Niekorzystna struktura własnościowa terenów chronionych, które są podzielone między tereny komunalne, skarbu państwa i tereny prywatne,
- Brak zorganizowanych ogólnie dostępnych terenów do rekreacji,
- Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców miasta,
- Presja właścicieli gruntów leśnych na zmianę ich przeznaczenia na grunty budowlane.

Analizując najważniejsze problemy społeczno gospodarcze Otwocka należy stwierdzić, iż kierunki, jakie powinny przyjąć zaprogramowane działania miasta, w tym poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, **to promocja i wspieranie przedsiębiorczości lokalnej, rozwoju turystyki, a także ochrony dziedzictwa kulturowego, co powinno stanowić fundament promocji miasta i aktywizacji zawodowej różnych grup społecznych, zwłaszcza tych zagrożonych wykluczeniem oraz długotrwałym bezrobociem. Rewitalizacja zakreślonych obszarów powinna być także nakierowana na wyrównywanie szans różnych grup społecznych, w tym młodzieży z rodzin patologicznych, osób niepełnosprawnych, a także w horyzoncie długoletnim ma na celu stworzenie odpowiedniego zaplecza dla potencjalnych inwestorów.**

2.2.4 Wykorzystanie potencjału Otwocka w procesach rewitalizacji

Przywrócenie obszarom o wysokim znaczeniu historycznym i przyrodniczym dawnej świetności oraz koncentracja w nich ruchu turystycznego i życia kulturalnego wymaga kompleksowych działań na rzecz restauracji oraz ożywienia społeczno-gospodarczego obszarów objętych planowanym programem rewitalizacji.

Problem rozwoju Otwocka w kontekście realizacji zadań rewitalizacyjnych należy rozpatrywać pod kątem syntezy wszystkich kluczowych zagadnień decydujących o potencjale miasta. Uwarunkowania rozwoju Otwocka historycznie związane są z dominującą niegdyś funkcją uzdrowiskową, letniskową i rekreacyjną.

Obecny drastyczny spadek znaczenia niegdyś podstawowej funkcji miasta determinuje główną oś rozwojową Otwocka na poziomie wpływu małej i średniej przedsiębiorczości, głównie drobnego handlu i usług. Obecny rozwój miasta jest w praktyce uzależniony od kondycji małych i średnich pracodawców prywatnych. Przeważająca większość pracujących zatrudniona jest w branży handlowej, usługach czy też drobnej wytwórczości. Z drugiej strony brak dużych zakładów przemysłowych oraz występujące trwałe bezrobocie, ogranicza możliwości rozwoju miast wielkości Otwocka. Słaba kondycja finansowa mieszkańców oraz wysokie obciążenia dla firm są podstawowym hamulcem rozwoju. Brak dużych zakładów przemysłowych oraz upadek wielu średniej wielkości firm trwale ogranicza zdolności rozwojowe całego miasta.

Trwałe bezrobocie zwłaszcza wśród ludzi młodych, absolwentów szkół, także wyższych, stwarza warunki dla rozwoju patologii społecznych. Długotrwała niemożność podjęcia pracy wyklucza z życia społecznego i gospodarczego znaczną część ludzi zdolnych do pracy.

W samym Otwocku istnieje duży potencjał tworzenia ośrodków szkoleniowych i treningowych dla osób bezrobotnych. Duża liczba niewykorzystanych budynków mogłaby stanowić bazę dla rozwoju nowej funkcji edukacyjnej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Istniejące powierzchnie w pustych i nieużytkowanych budynkach będących własnością miasta, bądź działających w Otwocku organizacji pozarządowych mogą być wykorzystane na



działalność gospodarczą typu start-up dla osób długotrwale bezrobotnych. Zdobyte doświadczenia w przyszłości mogą pomóc takim osobom w założeniu własnej działalności.

2.2.5 Potencjał turystyczno – rekreacyjny

Wykorzystanie potencjału turystycznego miasta wiąże się z promocją i wyposażeniem terenów rekreacyjnych w odpowiednią infrastrukturę. Sprawnie działająca informacja turystyczna stanowić może element polityki miasta określającej turystykę jako jedną z głównych osi rozwojowych Otwocka. Otwock posiada unikalne walory miasta letniskowego. Obecne wykorzystanie funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej jest niewystarczające i ogranicza się w praktyce do sporadycznej organizacji rekreacji turystycznej wokół głównych szlaków i ścieżek oznakowanych przez PTTK.

Otwocki węzeł szlaków turystycznych PTTK składa się z wyznaczonych 17 szlaków o łącznej długości 333,5 km, z czego bezpośrednio przez teren Otwocka przebiega 7 szlaków (tj. 41,2% ogółu) o łącznej długości ok. 51 km (tj. 15,3 % ogółu). Szlaki te w całości bądź w części przebiegają przez teren miasta. Sieć turystycznych szlaków pieszych jest w tej chwili w okolicach Otwocka bardzo gęsta. Częściowo można je wykorzystywać dla turystyki rowerowej jak i dla uprawiania narciarstwa biegowego w zimie. Brak natomiast szlaku tematycznego poświęconego pamięci Żydów otwockich i karczewskich oraz szlaku fortecznego przedmościa warszawskiego. Planuje się także utworzenie sieci oznakowanych i wydzielonych szlaków rowerowych. Od kilku lat widoczna jest tendencja wzrostu znaczenia Otwocka jako miejsca atrakcyjnego dla turystyki rowerowej oraz spadek znaczenia jako miejsce wypoczynku nadwodnego Warszawiaków.

Otwock nie posiada w pełni rozwiniętego układu publicznych terenów zieleni. Obecnie jedynie dwa obiekty na terenie miasta spełniają taką funkcję – park przy budynku dawnego Kasyna (obecnego liceum) oraz zieleniec w centrum miasta. Niestety brak podstawowego wyposażenia, w tym wyposażenia sanitarnego oraz wieloletnie zaniedbania spowodowały spadek znaczenia ww. obiektów jako miejsc rekreacji mieszkańców miasta.

Również walory rzeki Świder nie są w pełni wykorzystane. Z jednej strony rzeka nie posiada odpowiedniej klasy czystości wód, z drugiej strony brakuje odpowiednio rozbudowanych ciągów komunikacji turystycznej oraz brak zagospodarowania terenów w najbliższym otoczeniu Świdra na cele turystyki i rekreacji.



Dolina Świdra i sama rzeka stanowi atrakcję, przyciągającą turystów z aglomeracji warszawskiej. Ze względu na bliskie położenie i dogodny dojazd będzie ona miejscem docelowym wycieczek turystycznych, zwłaszcza w dolnym odcinku rzeki, gdzie pomimo nadmiernego zanieczyszczenia bakteriologicznego, zakaz kąpieli nie jest przestrzegany. Z jednej strony Świder stanowi atut Otwocka i jest niewątpliwą szansą dla jego rozwoju, z drugiej strony zanieczyszczenia utrudniają pełne wykorzystanie walorów tej rzeki. Dolina Świdra niezależnie od zanieczyszczenia wody, może stanowić bardzo atrakcyjny teren do rekreacji.

Diagnoza stanu sytuacji społeczno-gospodarczej w Otwocku nie może być oderwana od analizy unikalnych w skali regionu, a nawet całego kraju, walorów turystycznych i środowiskowych. Niewątpliwym atutem miasta jest duża ilość terenów zielonych i leśnych, w które wkomponowane są niepowtarzalne zabytkowe wille (tzw. styl „Świdermajer”) czy całe osiedla (Soplicowo). Bliskość Mazowieckiego Parku Krajobrazowego, który chroni najcenniejsze przyrodniczo tereny wchodzące w skład powiatu otwockiego stanowi o szerokich możliwościach rozwoju turystyki nie tylko wewnątrz samego miasta, ale również w szerszym kontekście terenów otaczających Otwock.

Niezbędnym wydaje się stworzenie spójnej sieci szlaków turystyki pieszej i rowerowej łączącej walory historycznych oraz przyrodniczych części Otwocka. Niespotykane nigdzie indziej w regionie połączenie piękna przyrody oraz cennych historycznie obiektów może stać się w przyszłości magnesem przyciągającym mieszkańców nie tylko okolicznych miejscowości i Warszawy, ale terenu całego województwa.

Otwock ma predyspozycje by stać się średniej wielkości ośrodkiem turystycznym generującym głównie ruch sobotnio-niedzielny z Warszawy. Niestety bez odpowiedniej infrastruktury zaplecza turystycznego niemożliwy będzie trwały wzrost znaczenia Otwocka jako miejsca docelowego turystyki, w tym głównie turystyki weekendowej mieszkańców Warszawy. Planowane inwestycje infrastrukturalne, m.in. remonty mostów na Świdrze czy budowa ścieżek rowerowych, tras ruchu pieszego i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych muszą być skorelowane z odpowiednimi planami budowy infrastruktury towarzyszącej, takiej jak drogi czy punkty noclegowe i gastronomiczne.

Otwock nie posiada obecnie jednolitego systemu informacji miejskiej, brakuje także oznakowania najważniejszych zabytków lub miejsc historycznie ważnych dla miasta. Brakuje również punktów informacji turystycznej, które służyłyby szybką i kompleksową informacją dla turystów przybywających do Otwocka. Sprawna i dostępna informacja jest jednym z kluczowych warunków wzmocnienia pozycji miasta na mapie turystycznej nie tylko regionu, ale i całej Polski.

2.2.6 Potencjał środowiska kulturowego

Istniejące na terenie Otwocka obiekty zabytkowe to w większości wille secesyjne, zabytkowe budynki na działkach leśnych dawnego uzdrowiska Gurewicza, drewniane domu w stylu „Świdermajer”, zabytkowe budynki szpitali, sanatoria. W większości obiekty o walorach zabytkowych zlokalizowane są na terenie Świdra Zachodniego oraz Wschodniego, w rejonie stacji PKP, wzdłuż ulicy Kościelnej, a także na kresach, w Śródborowie i Soplicowie. Obiekty te na dzień dzisiejszy w większości pozostają w bardzo złym stanie technicznym, a ich rewaloryzacja i przystosowanie do nowych funkcji pozwoliłoby miastu odzyskać wizerunek z początku wieku.



Na obszarze Otwocka znajduje się 379 obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz 19 pozycji obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków przedstawia się następująco:

| Lp. | Nazwa obiektu | Adres |
|-----|--|------------------------|
| 1. | Ratusz | ul. Armii Krajowej 5 |
| 2. | Budynek administracyjny | ul. Armii Krajowej 5 |
| 3. | Liceum Medyczne | ul. Armii Krajowej 8 |
| 4. | Dom mieszkalny | ul. Bagatela 26 |
| 5. | Zespół sanatorium dla dzieci „OLIN” | ul. Borowa 6/12 |
| 6. | Zespół Wojskowego Sanatorium Przeciwgruźliczego: 1. sanatorium, 2. prosektorium z kaplicą, 3. budynek administracyjny obecnie mieszkalny, 4. dom lekarzy, 5. budynek mieszkalny, 6. kuchnia i pralnia, 7. garaż, 8. wartownia, 9. wieża ciśnień, 10. park leśny (teren sanatorium) | ul. Borowa 14-18 |
| 7. | Obserwatorium Magnetyzmu Ziemskiego: 1. budynek pomiarów absolutnych (drewniany), 2. budynek wariometru, 3. budynek mieszkalny | ul. Brzozowa 2 |
| 8. | Budynek dawnego sądu | ul. Czaplickiego 7 |
| 9. | Kasyno wraz z terenem parkowo-rekreacyjnym | ul. Filipowicza 9 |
| 10. | Dom mieszkalny | ul. Kochanowskiego 6/8 |
| 11. | Dom mieszkalny | ul. Kolorowa 14 |
| 12. | Dom mieszkalny tzw. Willa „Albinów” | ul. Lelewela 3 |
| 13. | Dom mieszkalny | ul. Poniatowskiego 11 |
| 14. | Zespół willi Wertheimówki: 1. dom nr 16, 2. dom nr 18, 3. dom ogrodnika, 4. ogród | ul. Piłsudskiego 16/18 |



| | | |
|-----|---|--------------------|
| 15. | Zespół szpitalny dawnego Sanatorium Miasta Stołecznego Warszawy nazwany też Sanatorium „Brijus”: 1. 3 pawilony sanatoryjne, 2. zakład patomorfologii, 3. budynek mieszkalno-gospodarczy, 4. stacja elektryczna „rotunda”, 5. pralnia, 6. brama ze stróżówkami 7. park leśny w otoczeniu zabytku. | ul. Reymonta 83/91 |
| 16. | Dom mieszkalny tzw. „Willa Raciążanka” z ogrodem | ul. Struga 4 |
| 17. | Dom mieszkalny tzw. „Willa Pałacyk” | ul. Warszawska 23 |
| 18. | Dworzec kolejki wąskotorowej tzw. Kolejki Wawerskiej | ul. Wawerska 9 |
| 19. | Dom mieszkalny | ul. Zamenhoffa 4 |

2.2.7 Szanse dla Otwocka

Mimo wieloletnich zaniedbań Otwock nadal posiada realną szansę na dynamiczny rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej. Miasto może być też miejscem tworzenia nowych, specjalistycznych placówek leczenia, rehabilitacji, profilaktyki, rekreacji, fizycznej. W założeniach Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Otwocka główne szanse wynikające z potencjału turystycznego miasta to:

- Możliwość organizacji atrakcyjnych imprez i usług turystycznych,
- Zaspokajanie potrzeb w zakresie rekreacji i turystyki mieszkańców Otwocka, powiatu otwockiego i aglomeracji warszawskiej, w dużej mierze pozbawionej nieodległej bazy turystycznej położonej wśród atrakcyjnych terenów,
- Organizowanie imprez i usług turystycznych z programem tematycznym skupionym wokół kultury Żydowskiej, postaci Andriollego, Reymonta, , uwzględniających zwiedzanie Instytutu Energii Atomowej, pałacu w Otwocku Wielkim itp.,
- Zagospodarowanie miejsca plażowania i kąpieli nad Świdrem - po uzyskaniu poprawy jego wód do co najmniej II klasy czystości.

W zamierzeniach wspomnianej wcześniej Strategii osiągnięciu powyższych celów będą służyły aktywne działania, które w dużym stopniu mogłyby być inicjowane przez miasto:



- a) Promocja walorów turystyczno-wypoczynkowych i rekreacja. Opracowanie oferty inwestycyjnej i usługowej w tym zakresie, zapewnienie preferencji dla inwestorów.
- b) Preferencje dla budownictwa pensjonatowego w Świdrze, Śródborowie, Soplicowie.
- c) Inicjowanie i doradztwo w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, w tym z wykorzystaniem funduszy strukturalnych UE.
- d) Współpraca z organizacjami turystycznymi w zakresie tworzenia tras turystycznych, infrastruktury turystycznej.
- e) Zagospodarowanie dla narciarstwa, saneczkarstwa, rowerów górskich terenu góry Meran oraz dawnego wysypiska śmieci.
- f) Budowa spacerowej promenady nadświdrzańskiej.
- g) Utworzenie aktywnego Centrum Promocji i Informacji Turystycznej.
- h) Wykonanie Systemu Informacji Miejskiej.
- i) Opracowanie programu ratowania najcenniejszych obiektów mieszkalnych w stylu Świdermajer.
- j) Wpisanie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zagospodarowania trasy szlaków turystycznych celem ich ochrony

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego z Elementami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Otwocka główne kierunki w zakresie rozwoju systemu wypoczynkowego powinny obejmować:

Dla użytkowników z poza Otwocka:

- Budowę wielofunkcyjnych kompleksów rekreacyjnych o znaczeniu regionalnym
- Przystosowanie lasów w strefie klimatycznej do terenoterapii
- Budowa urządzeń na potrzeby turystyki krajoznawczej
- Rozwój zaplecza hotelowego (modernizacja obiektów istniejących lub adaptacja obiektów zabytkowych lub o wartości historycznej)

W zakresie wypoczynku mieszkańców Otwocka:

- Unowocześnienie istniejących i budowa nowych obiektów na potrzeby usług sportowych
- Urządzenie zieleńców i parków miejskich oraz infrastruktury rekreacyjnej

Na terenie miasta znajduje się szereg atrakcyjnych nieruchomości i obiektów, które przy aktywnym udziale inwestorów prywatnych, mogłyby pełnić funkcje leczniczo-rehabilitacyjno-wypoczynkowe. Zwiększenie znaczenia tej funkcji miasta to jedna z szans jego rozwoju.

Specyficzne położenie Otwocka - strefa bezpośredniego oddziaływania aglomeracji warszawskiej - w istotny sposób wpłynęły na jego dotychczasowe tradycje rozwojowe, związane w dużym stopniu ze świadczeniem usług na rzecz stolicy. Brak surowców przemysłowych oraz ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego - w znacznym stopniu chroniące obszary leśne i zakazujące lokalizacji nowych zakładów produkcyjnych - spowodowały, że Otwock nie ma rozwiniętego przemysłu. Szeroko natomiast rozwinęło się rzemiosło i drobna wytwórczość.

Dlatego tak ważnym przy programowaniu działań rewitalizacyjnych jest położenie nacisku nie tylko na rozwój miasta poprzez wpływ szybko rosnącej w siłę przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości, ale również na przywrócenie Miastu jego dawnego atutu - Miasta atrakcyjnego turystycznie i czerpiącego korzyści z rozwoju funkcji rekreacyjnych, głównie związanych z napływem turystów z Warszawy i okolic.



3. ZASIĘG TERYTORIALNY REWITALIZOWANYCH OBSZARÓW

Zasięg terytorialny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Otwocka po wykonaniu pogłębionych analiz został rozszerzony w stosunku do pierwotnej wersji programu (obowiązującej w latach 2005-2008). Obszar rewitalizacji określono na podstawie aktualnych w 2008 roku potrzeb interwencji w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej miasta. W związku z tymi potrzebami określono stałe, niezmiennie w całym okresie obowiązywania programu cele, które powinny zostać zrealizowane na terenach wymagających wsparcia. Ze względu jednak na charakter tego dokumentu, w razie zaobserwowania znaczących zmian sytuacji społecznej i gospodarczej zakłada się możliwość rozszerzenia oddziaływania Programu na inne, nie objęte niniejszą aktualizacją obszary miasta.

Zgodnie z Zasadami przygotowania Lokalnych Programów Rewitalizacji, stanowiącymi załącznik nr 6 do "Szczegółowego opisu Priorytetów w ramach RPO Województwa Mazowieckiego", obszary przeznaczone do rewitalizacji powinny spełniać co najmniej dwa z poniższych kryteriów:

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- c) niekorzystne trendy demograficzne,
- d) niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji,
- e) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- f) szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska,
- g) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- h) wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
- i) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego,
- j) niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Ponieważ Lokalny Program Rewitalizacji obejmuje również działania dotyczące mieszkalnictwa, przyjęto metodologię obliczania wartości wskaźników wskazaną w stosownych wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Przy określaniu obszaru wymagającego rewitalizacji pod uwagę wzięte zostały następujące kryteria wybrane przez Urząd Miasta Otwocka:



- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Jak wynika z zapisów wyżej wymienionych wytycznych, wybór wskaźników zależy od twórców programu rewitalizacji z zastrzeżeniem, że powinno się stosować 2 kryteria ogólne określone w ww. wytycznych, a w przypadku obszarów, na których realizowane mają być przedsięwzięcia o charakterze mieszkaniowym - dodatkowo jedno kryterium opisujące degradację substancji mieszkaniowej.

Zgodnie z Wytycznymi MRR przy wyznaczaniu obszaru podlegającego rewitalizacji przyjęto następującą metodologię:

szczegółowa analiza danych obszarów wskazanych do rewitalizacji w latach 2005--2007 pozwoliła wyselekcjonować ulice, dla których dane charakteryzujące sytuację w sferze społecznej i gospodarczej odbiegały od średniej dla miasta,

bazując na ilustracji graficznej przedstawiającej występowanie zjawisk negatywnych, przeanalizowano szczegółowo przesłanki, które powodowały zaniżenie lub zawyżenie wskaźników w odniesieniu do średniej dla województwa, co doprowadziło do wykluczenia ulicy z dalszej analizy bądź dodanie obszarów, których sytuacja jest bardzo trudna.

Na podstawie analizy danych, jak również inwentaryzacji terenowej, zgodnie z powyższą metodologią, wskazano obszary, które powinny zostać poddane rewitalizacji.

Wnioski z analizy sytuacji w mieście oraz - dodatkowo - znajomość przez członków zespołu lokalnych uwarunkowań doprowadziły do ostatecznej konkluzji, że znaczna część obszaru miasta boryka się z problemami natury społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Wyznaczono więc kilka obszarów, które zdaniem osób biorących udział w spotkaniach roboczych zespołu wymagałyby podjęcia aktywnych działań rewitalizacyjnych.

1.,,Centrum”

Teren ograniczony ulicami Staszica, Karczewską, Matejki, Andriolliego, Pułaskiego, Armii Krajowej. Tereny PKP do ulicy Rzemieślniczej oraz teren Domu Rzemiosła za ulicą Świderską i teren dworca Otwock znajdujące się zarządzie PKP z wieżą ciśnień i innymi obiektami kolejowymi. Ponadto obszaru „Centrum” włączono również teren zarządzany przez Otwocki Klub Sportowy „Start”.

2.,,Strefa sanatoryjna”



Teren od terenów PKP ograniczony ulicami Dłuskiego, Goldflama i linią stanowiącą przedłużenie ulicy Goldflama do ulicy Moniuszki (po granicy obrębu 93); ulicą Moniuszki do ul. Samorządowej i Borowej, teren byłego szpitala wojskowego. Teren ten wyznaczony jest od b. szpitala wojskowego ulicą Bez Nazwy (granicami obrębów 169 i 99-100 do ulicy Reymonta oraz ulicą Narutowicza do terenów kolejowych.

3. „Dolina Świdra”

Teren od rzeki Świdra do ulicy Mickiewicza, Zacisznej i Krasińskiego do linii ulicy Mieszka I. Po drugiej stronie linii kolejowej obszar ten obejmuje tereny od rzeki Świdra do ulicy Sowińskiego, Bagateli; Pogodnej i Żurawiej do dawnej szkoły policyjnej oraz obszar Instytutów Atomistyki w Świerku:

4. Tereny aktywizacji gospodarczej w Świerku i Wólce Młódzkiej

- obszary położone we wschodniej części miasta, w pobliżu Szosy Lubelskiej.

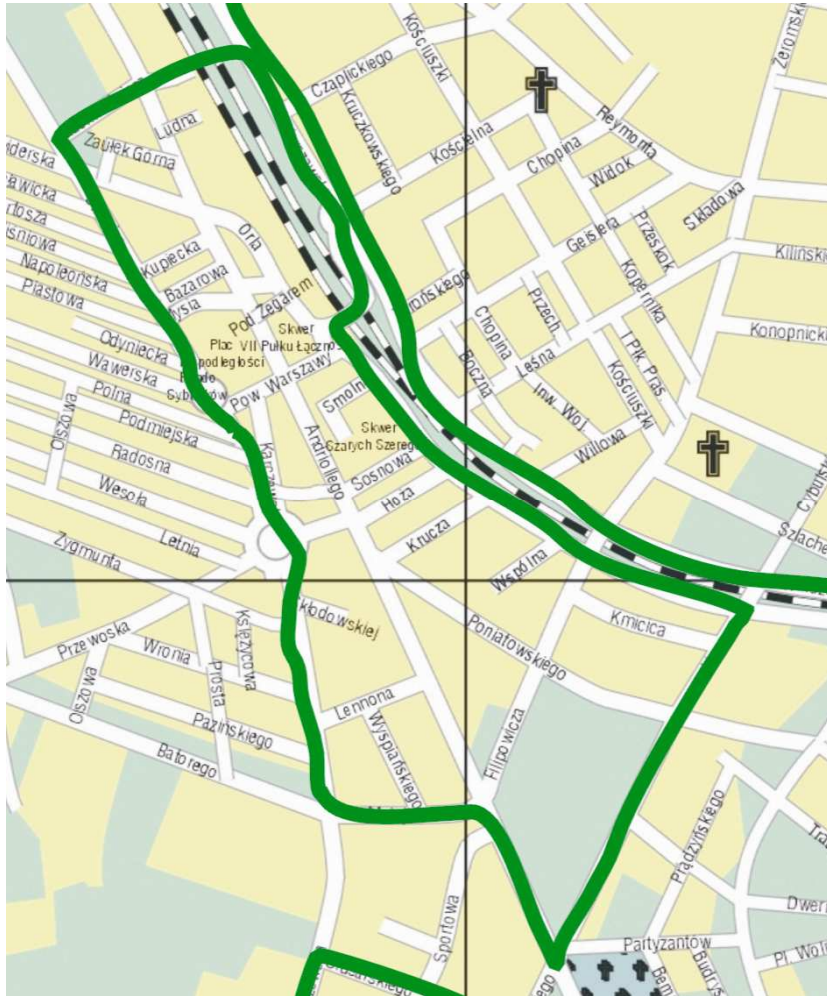
Wyżej wskazane obszary były także najczęściej wskazywane przez mieszkańców w częściach opisowych ankiet społecznych przeprowadzonych we wrześniu i październiku 2005 r. dotyczących planu rewitalizacji.

Niniejszy Program opiera się w przeważającej mierze na działaniach zgłoszonych do rewitalizacji w ramach obszaru „Centrum” i terenów Instytutów Atomistyki w Świerku. Dalszy etap identyfikacji i aktualizacji projektów rewitalizacyjnych będzie obejmował wszystkie pozostałe wyznaczone do rewitalizacji obszary miasta Otwocka.

Obszar „Centrum”:



Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015



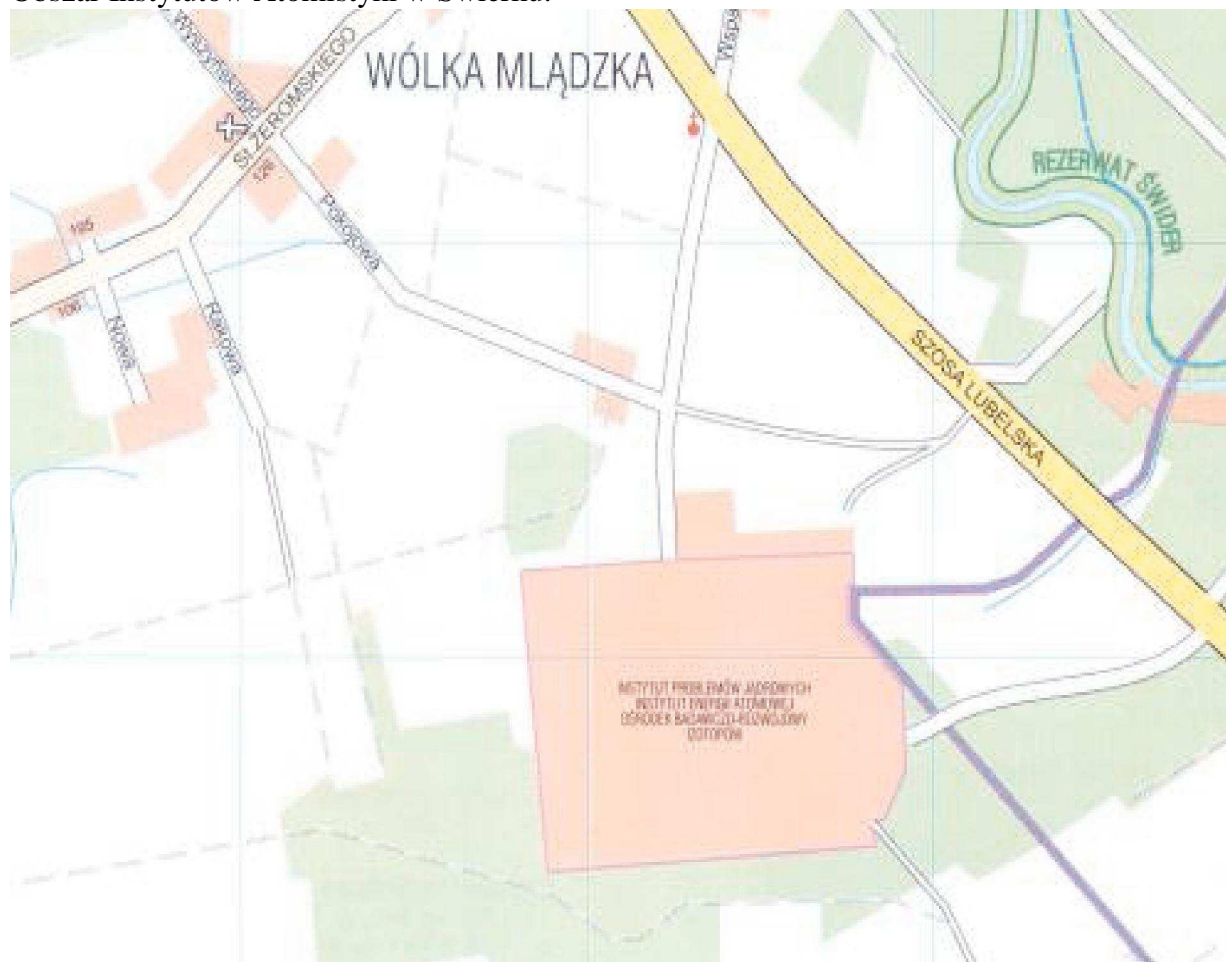


Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015





Obszar Instytutów Atomistyki w Świerku:



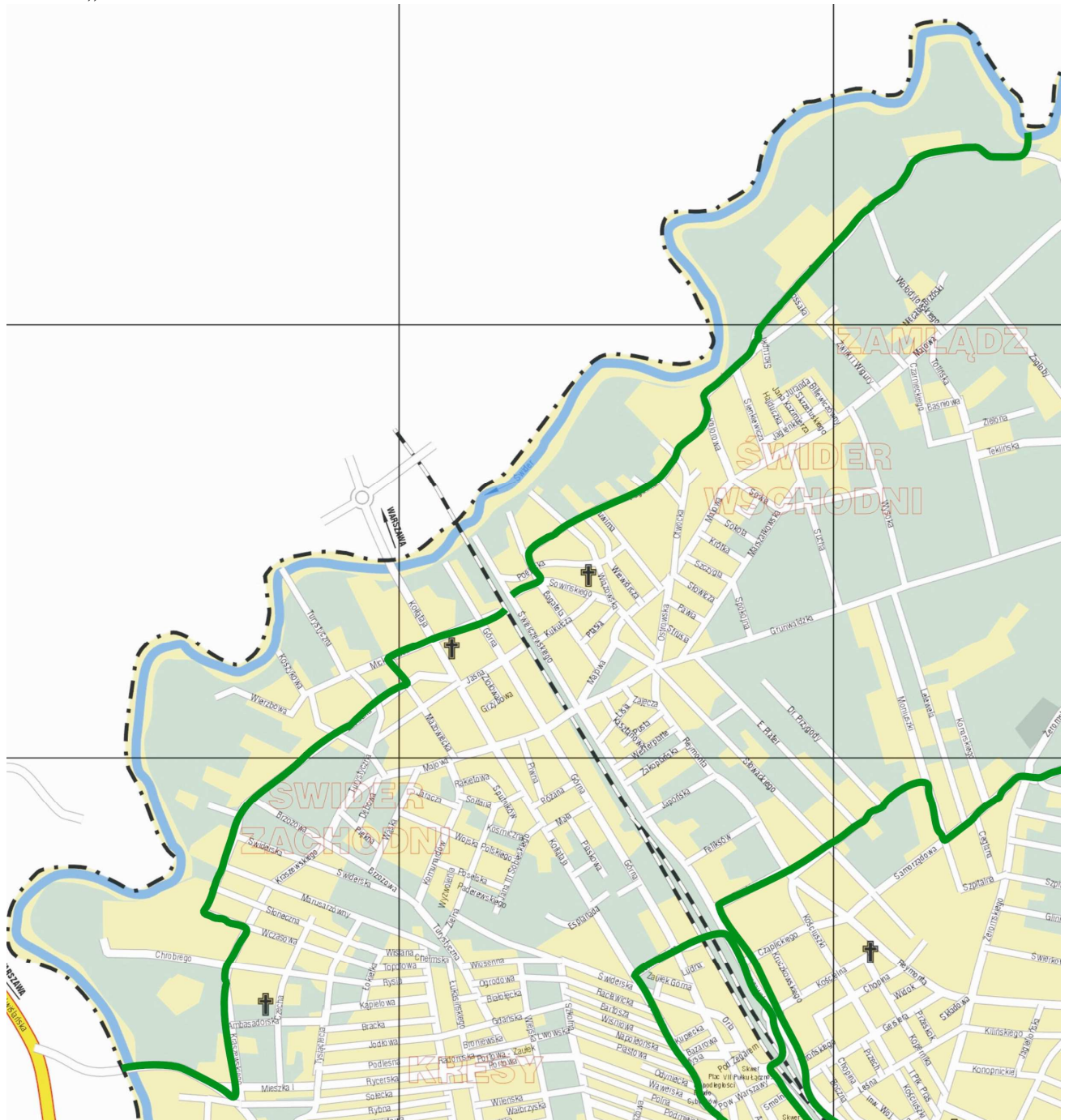


Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015



PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚĆ

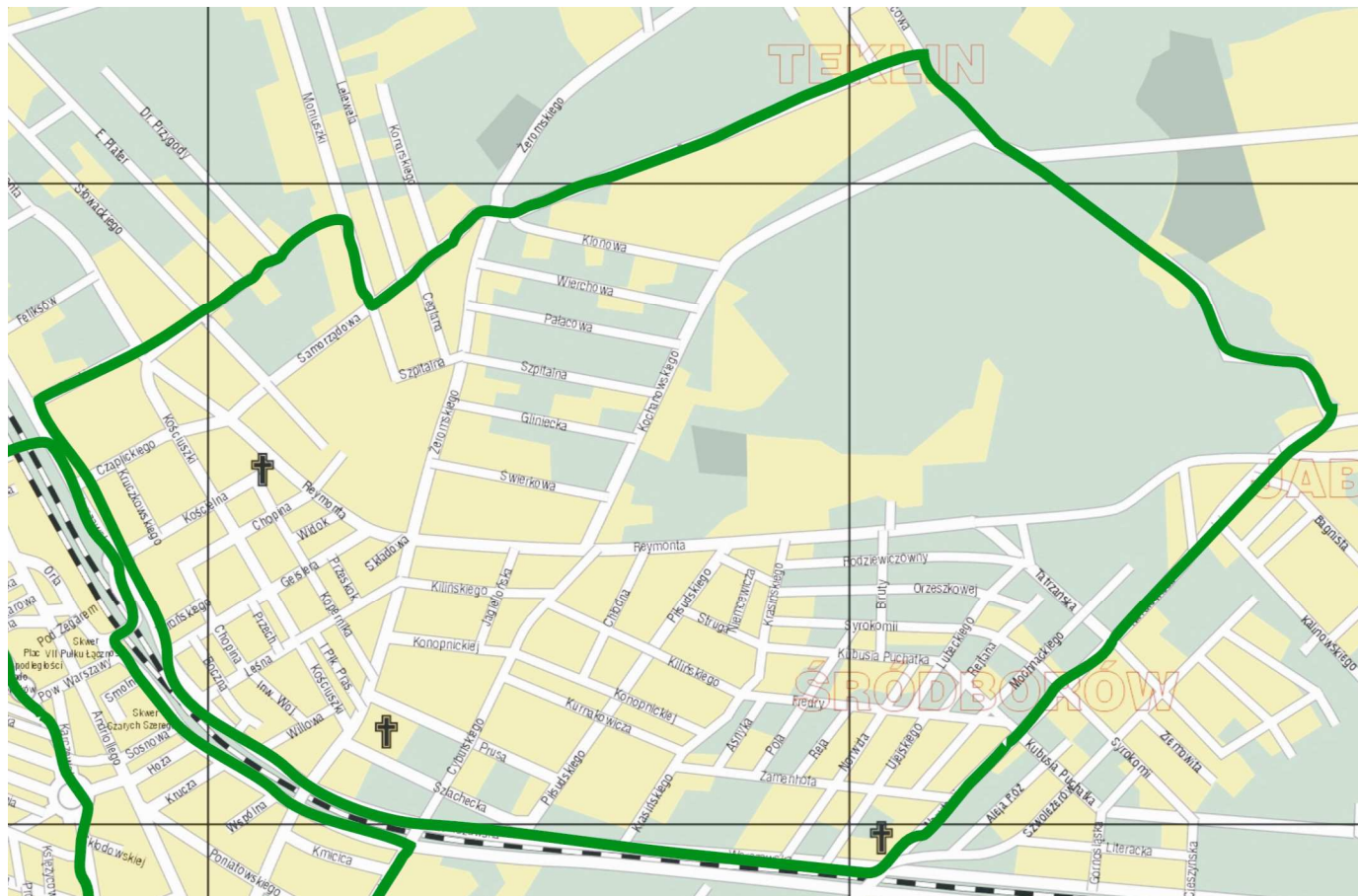
Obszar „Świder”





Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015

Obszar „Sanatoryjny”:





Jedną z przesłanek przeznaczenia omawianych obszarów do rewitalizacji było skumulowanie w nich różnego rodzaju niekorzystnych tendencji o charakterze społecznym i gospodarczym. Istotnym elementem wpływającym na doprecyzowanie obszaru rewitalizacji na poziomie ścisłego centrum jest brak w chwili obecnej kompleksowej wizji rewitalizacji pozostałych obszarów. Potencjalne projekty zgłoszone do sekretarza Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji nie tworzyły spójnej terytorialnie całości i jedynie punktowo rozwiązywały problemy określonych grup społecznych zamieszkujących ww. tereny. Tak ujęte zadania w układzie projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach środków EFRR i EFS w praktyce nie miałyby szans na pozytywną ocenę merytoryczną i techniczną z uwagi na brak szerokiego oddziaływania na rewitalizowany obszar miasta. Pojedynczy projekt zgłoszony do dofinansowania, znajdujący się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, kwalifikowany w rozumieniu działania 5.2 RPO WM, lecz w żaden sposób nie powiązany z innymi kompleksowymi działaniami uzyskałby minimalne oceny punktowe podczas prac ekspertów oceniających wnioski aplikacyjne.

Koncentracja pierwszego etapu budowy programu rewitalizacji na wybranym strategicznym obszarze miasta, jakim jest centrum, pomijając hermetyczny obszar Instytutów Atomistyki w Świerku, pozwala realnie oceniać szanse poszczególnych projektów podczas oceny merytoryczno-technicznej wniosków w instytucjach odpowiedzialnych za wdrażanie programów operacyjnych na poziomie wojewódzkim i centralnym.

Skoordynowanie w czasie i przestrzeni bardzo dużej i zróżnicowanej palety potencjalnych projektów, obejmujących praktycznie większość obszarów miasta, byłoby nieefektywne i mogłoby ograniczyć szanse Otwocka w pozyskaniu środków z funduszy strukturalnych. Praktyka międzynarodowa, ale także i polska, wskazuje, iż szanse powodzenia mają wyłącznie programy obejmujące niewielki przestrzennie obszar miasta, który charakteryzuje się największymi potrzebami w zakresie rewitalizacji.

Należy podkreślić, iż rozszerzenie obszarów objętych rewitalizacją, szczególnie o tereny „Doliny Świdra” i „Strefy Sanatoryjnej” jest w chwili obecnej społecznie pożądane i w najbliższej przyszłości wiązać się będzie z uruchomieniem kompleksowych programów odnowy społeczno gospodarczej ujętych następnym etapach aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Wizerunek ścisłego centrum miasta daleki jest od oczekiwań dużej części mieszkańców. Należy zwrócić uwagę, iż Otwock nie posiada wyraźnie wykształconego centrum miejskiego, które charakteryzuje miasta średniej wielkości. Wynika to ze sposobu zabudowy, struktury własności terenów oraz nieuporządkowanego układu ulicznego. Układ ten cechuje się w rejonie centrum ogólnym brakiem czytelności, bardzo złym stanem technicznym ulic lokalnych i wewnętrznych.

Szczegółowe problemy przestrzenne charakteryzujące obszar Centrum:

Czysto handlowy charakter centrum oraz jego nieciekawo wizerunek zniechęcający do spacerów, spotkań itd powodują, że po godzinie 18-tej, a w weekendy znacznie wcześniej, ruch pieszy zamiera, centrum się wyludnia i staje się raczej niebezpiecznym miejscem.

Funkcję centralnego placu miasta pełni teren położony w parku miejskim, duża przestrzeń, muszla koncertowa i zielone otoczenie, a także imponująca bryła dawnego kasyna powodują, że to właśnie park jest najchętniej odwiedzany w wolnym czasie miejscem w całym



Otwocku. W parku organizowane są wszystkie festyny, koncerty oraz inne imprezy masowe. Park w chwili obecnej wymaga kompleksowej modernizacji i remontów.

Ulica Andriollego spina centralną strefę handlową z parkiem miejskim (a głównie z osiedlami mieszkaniowymi w niedalekim sąsiedztwie) sprawiając, że wzdłuż niej koncentruje się ruch pieszy (wraz z ul. Karczewską tworzy dwa główne ciągi piesze w mieście).

Tereny zakreślone w niniejszej wersji programu rewitalizacji obejmują również obszar Instytutów Atomowych w Świerku. Miasto dostrzegając potrzebę aktywizacji tych terenów oraz konieczność przywrócenia dawnej świetności Instytutom, podjęło decyzję o wstępnym ujęciu obszaru znajdującego się na terenie Świerku. Działalność badawczo-rozwojowa oraz naukowa Instytutów, poprzez swój unikalny w skali krajowej charakter, może w przyszłości stać się wizytówką całego regionu Otwocka. W zamierzeniach planuje się umiejętne połączeniu funkcji turystyczno-rekreacyjnej obszaru Otwocka z funkcją poznawczo-szkoleniową Instytutów w Świerku. Wyrazem tego dążenia jest projekt „Świerkolandia”, zgłoszony do programu rewitalizacji przez Instytuty Atomistyki.

Bezpieczeństwo mieszkańców miasta – określenie najbardziej zagrożonych obszarów.

Władze miasta dużą wagę nadają kwestii bezpieczeństwa lokalnej społeczności. W najbliższych latach planuje się wybudowanie kompleksowego systemu monitoringu. Poniżej zamieszczono wykaz obszarów/ulic/obiektów znajdujących się na najbardziej zagrożonych przestępczością obszarach Otwocka.

1. Park miejski oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących
2. Osiedle ‘Stadion’ i okolice skrzyżowań: Batorego-Karczewska, Matejki-Andriollego
3. Targowisko Miejskie i okolice sklepu „Biedronka”
4. Okolice Gimnazjum Nr 4
5. Rejon skrzyżowania ulic Okrzei - Rycerskiej i Portowej
6. Rejon skrzyżowania ulic Kraszewskiego-Mieszka I
7. Rejon ulicy Hożej między ul. Karczewską i Andriollego
8. Centrum – rejon pomiędzy ulicami Staszica - Powstańców Warszawy – Kupiecką - Świderską – Orlą – Andriollego
9. Rejon skrzyżowania ulic Kołłątaja i Majowej
10. Okolice Szkoły Podstawowej Nr 5
11. Rejon skrzyżowania ulic Majowej – Ostrowskiej i Otwockiej
12. Osiedle ‘Warszawska’
13. Okolice sklepu „Non-Stop” przy ul. Warszawskiej
14. Centrum Śródborowa – ul. Narutowicza (między ul. Fredry a Zamenhoffa)

Wyżej wymienione obszary powinny zostać objęte systemem monitoringu w pierwszej kolejności z uwagi na pełnione funkcje społeczne (często otoczenie szkół, miejsce dla imprez miejskich czy spotkań mieszkańców). Oczekuje się, iż w wyniku dalszej identyfikacji kluczowych obszarów wymagających interwencji ze strony władz miasta, tereny i osiedla



najbardziej zagrożone przestępczością zostaną objęte Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Otwocka, w szczególności w odniesieniu do planowanej inwestycji polegającej na instalacji systemu monitoringu.

Uzasadnienie wyboru obszarów rewitalizacji w oparciu o wybrane kryteria:

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Z danych przedstawionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku wynika, że głównym powodem przyznawanej pomocy społecznej jest ubóstwo i bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W mniejszym stopniu natomiast powodem jest niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba czy też potrzeba ochrony macierzyństwa.

Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego w zdecydowanie największym stopniu dotyczy mieszkańców budynków komunalnych. Ponad 31% osób objętych pomocą społeczną to mieszkańcy komunalnego zasobu mieszkaniowego, znajdującego się w granicach objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji. Wsparcie OPS koncentruje się na mieszkańcach domów przy ulicach znajdujących się w Obszarze Rewitalizacji „Strefa Sanatoryjna” i „Dolina Świdra”. Ponadto objęci są nim mieszkańcy domów komunalnych w strefie „Centrum”.

W podziale na obszary rewitalizacji liczba osób objętych pomocą OPS, zamieszkałych w budynkach komunalnych, kształtuje się następująco: Obszar „Strefa Sanatoryjna” - 130 osób (102 osób na 1000 mieszkańców), Obszar „Dolina Świdra” - 104 osoby (82 osób na 1000 mieszkańców), Obszar „Centrum”. - 59 osób (76 osób na 1000 mieszkańców).

Wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest na każdym obszarze rewitalizacji znacząco przekroczony w porównaniu do średniego województwa mazowieckiego (7- osób na 1000 mieszkańców).



Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Wedle danych Powiatowego Urzędu Pracy na terenie całego miasta wg stanu na koniec 2008 r. zarejestrowanych było - 991 osób, tj. 42,3% ogółu bezrobotnych w powiecie, w tym 119 bezrobotnych długotrwale.

W końcu grudnia 2008r. w ewidencji urzędu pracy zarejestrowanych osób legitymujących się wykształceniem wyższym było 9,7% ogółu bezrobotnych. W tym samym czasie zarejestrowanych bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe było 22,5% oraz 10,2% z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wśród osób bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby posiadające kwalifikacje zawodowe na poziomie gimnazjalnym (tj. 32,8% ogółu bezrobotnych) oraz na poziomie zasadniczym zawodowym (24,8% ogółu bezrobotnych).

Niski poziom wykształcenia i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Otwocku na 280 osób bezrobotnych z wykształceniem co najwyżej zawodowym, zamieszkałych na terenach wskazanych do rewitalizacji, aż 50,5% (141 osób) to osoby w wieku 18-24 lata, które swoją edukację zakończyły na poziomie gimnazjum i nie kontynuują nauki ani nie dokończają się.

W grupie osób pozostających bez pracy znajdowały się 280 osoby z wykształceniem co najwyżej zawodowym, z czego aż 50,8% (141 osób) zamieszkuje komunalne budynki zlokalizowane na ww. obszarach rewitalizacji. Większość z nich to osoby pozostające bez pracy w okresie powyżej 2 miesięcy. Najwięcej bezrobotnych zamieszkuje domy komunalne w Obszarze Rewitalizacji „Dolina Świdra”.

Wysoki stopień degradacji środowiska i przestrzeni miejskiej

Problemowym obszarem jest teren wchodzący w skład obszaru rewitalizacji „Strefa Sanatoryjna”, na którym zlokalizowane jest nieczynne tereny po-szpitalne. Obszar ten pomimo potencjalnie dużych walorów przyrodniczych nie może być odpowiednio wykorzystany z uwagi na nie zbadany dotąd stopień zniszczenia infrastruktury.



Z tego względu w chwili obecnej nie ma możliwości nadania ww. obszarowi funkcji rekreacyjnych jak i turystycznych czy mieszkaniowych.

Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Zgodnie z danymi własnymi Urzędu Miasta w obszarze rewitalizacji „Dolina Świdra”, komunalne obiekty mieszkalne wyposażone w instalację wodno-kanalizacyjną posiada stanowią tylko 25% całości. W niewielkiej części z nich instalacja została wykonana bez pozwolenia, na koszt i ryzyko lokatorów. Warunki mieszkaniowe lokatorów komunalnych budynków w tym obszarze są zdecydowanie najtrudniejsze spośród wszystkich obszarów rewitalizacji. W obszarze rewitalizacji strefy Sanatoryjnej, jedynie dwa budynki są wyposażone w instalację c.o. Łazienki często umieszczono w częściach wspólnych.

Wiele budynków komunalnych zlokalizowanych w obszarach wskazanych do rewitalizacji to obiekty, wybudowane po 1900 r., które do 2007 r. pozostawały w rękach prywatnych lub w zastępczej administracji gminy. Do tego czasu nie wykonywano w nich żadnych generalnych remontów, co doprowadziło do stopniowej ich degradacji. Stan techniczny tych budynków jest bardzo zły, a poziom wyposażenia w instalacje bardzo niski, co przekłada się na złe warunki życia ludności.

Niski poziom wydajności energetycznej budynków

Wszystkie budynki komunalne znajdujące się na terenie wskazanym do rewitalizacji znajdują się w bardzo złym stanie technicznym, w większości nie remontowane od wielu lat. Budynki są nieocieplane, stolarka okienna przestarzała i nieszczelna, a ludność zamieszkująca te obiekty korzysta z indywidualnych źródeł ciepła. W związku z powyższym, poziom wydajności energetycznej budynków jest bardzo niski i nie spełnia żadnych obowiązujących norm w tym zakresie. Przedwojenne budynki drewniane pierwotnie przeznaczone do pobytu sezonowego obecnie użytkowane są przez cały rok.



4. PODOKRESY PROGRAMOWANIA

W okresie programowania 2007 – 2013 Polska otrzymała z funduszy unijnych ponad 67 mld EURO na cele modernizacyjne. Chodzi nie tylko o inwestycje infrastrukturalne, ale również w naukę i edukację oraz modernizację rynku pracy. Ponadto Polska będzie miała do dyspozycji około 20 miliardów EURO na realizację wspólnej polityki rolnej.

W poprzednim okresie programowania przyjęto formułę jednego, zintegrowanego programu rozwoju regionalnego. W tym okresie budżetowym te środki zostały podzielone na 16 programów regionalnych. Zarządzaniem tymi pieniędzmi zajmują się Urzędy Marszałkowski. W województwie mazowieckim do wdrażania RPO WM została stworzony specjalny urząd o nazwie Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych.

Z kolei duże projekty infrastrukturalne i z obszaru ochrony środowiska będą mogłyby realizowane z krajowego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. PO IS będzie wspierał inwestycje w 13 priorytetach operacyjnych:

Priorytet I: Gospodarka wodno-ściekowa

Priorytet II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Priorytet IV: Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska

Priorytet V: Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

Priorytet VI: Drogowa i lotnicza sieć TEN-T

Priorytet VII: Transport przyjazny środowisku

Priorytet VIII: Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe

Priorytet IX: Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna

Priorytet X: Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii

Priorytet XI: Kultura i dziedzictwo kulturowe

Priorytet XII: Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia

Priorytet XIII. Infrastruktura szkolnictwa wyższego

Dla przedsiębiorców z miasta Otwock wsparcie w okresie programowania 2007 – 2013 będzie się znajdować w RPO WM oraz krajowym Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka. W RPO będzie to wsparcie mniejszych przedsiębiorców i będą tam obniżone kryteria w stosunku do wprowadzania innowacyjności. Z kolei PO IG to program centralnie wdrażany, ale przeznaczony raczej dla dużych firm. Głównym kryterium uzyskania dofinansowania będzie innowacyjność. PO IG stawia również na budowę pomostów pomiędzy światem nauki a światem przedsiębiorców.

W niektórych projektach zapisanych w niniejszym LPR przewidziano współfinansowanie EFRR i EFS. Na lata 2007 – 2013 Europejski Fundusz Społeczny będzie wdrażany za pomocą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. PO KL jest podzielony na komponent centralny i komponent regionalny. Wdrażaniem regionalnego komponentu PO KL zajmuje się Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych.



5. PROPOZYCJE POTENCJALNYCH KLUCZOWYCH DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH W RAMACH REWITALIZACJI OTWOCKA NA NAJBLIISZE LATA

5.1 Potencjalne działania w sferze społeczno - gospodarczej

Przeprowadzona analiza i diagnoza społeczno-gospodarcza wskazują na potrzebę realizacji określonych rodzajów działań na terenie miasta Otwocka. Celem długookresowego planowania w przypadku procesów rewitalizacji jest określenie najważniejszych ramowych działań, wpływających na sytuację społeczno-ekonomiczną określonych obszarów miasta. Wśród propozycji realizacji określonych działań związanych z procesami rewitalizacji w szczególności w Owocku wskazać należy następujące potencjalne projekty:

| |
|--|
| UTWORZENIE OTWOCKIEGO CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH Celem projektu jest integracja lokalnego środowiska organizacji pozarządowych. Potencjalny projekt obejmowałby adaptację pomieszczeń na potrzeby centrum -spotkania i konferencje wspólne organizacji działających w Otwocku - utworzenie uniwersalnej bazy logistycznej z dostępem do Internetu, sieć informatyczną, sieć telekomunikacyjna i wyposażenie biurowe. W ramach Centrum organizowane byłyby m.in.: Projekty aktywizujące młodzież, bezrobotnych, niepełnosprawnych w sferze gospodarczej Doradztwo dla organizacji pozarządowych i non-profit w zakresie pomocy w pozyskaniu środków z UE |
| Przewidywany termin realizacji: 2010 r. |
| Proponowane podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Urząd Miasta Starostwo Powiatowe Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe w Otwocku |
| Przewidywane źródła finansowania: Środki podmiotów uczestniczących w powołaniu centrum Środki własne (budżet miasta i darowizny) Środki z funduszy strukturalnych -EFRR/EFS |
| Oczekiwane efekty: <ul style="list-style-type: none">▪ Integracja środowiska organizacji pozarządowych w Otwocku▪ ożywienie gospodarcze▪ aktywizacja społeczności lokalnej▪ opracowania wspólnych projektów angażujących społeczność lokalną |
| POWOŁANIE IZBY PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ Celem projektu jest integracja lokalnego środowiska gospodarczego. Obecne problemy gospodarcze, w tym wysokie bezrobocie, wymagają działań również na szczeblu instytucjonalnym. Rewitalizacja Otwocka zakończy się sukcesem tylko w |



przypadku aktywizacji wszystkich lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych. Zadaniem Izby Przemysłowo-Handlowej będzie aktywizacja i uruchomienie lokalnego potencjału przedsiębiorczości, co pozwoli na ożywienie gospodarcze oraz włączenie MSP jako partnerów miasta przy procesach rewitalizacji. Izba jest organizacją samorządu gospodarczego reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej podmiotów w zakresie ich działalności gospodarczej - wobec organów państwowych, organów samorządu terytorialnego oraz wobec innych instytucji, których funkcjonowanie wywiera wpływ na warunki działalności zrzeszonych w Izbie podmiotów gospodarczych.

Przewidywany termin realizacji:

2010 r.

Proponowane podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

Urząd Miasta Starostwo Powiatowe
Powiatowy Urząd Pracy
Przedsiębiorcy i środowisko gospodarcze

Przewidywane źródła finansowania:

Środki podmiotów prywatnych uczestniczących w powołaniu Izby
Środki własne (budżet miasta i darowizny)
Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS

Oczekiwane efekty:

- integracja środowiska gospodarczego
- ożywienie gospodarcze
- aktywizacja społeczności lokalnej
- reprezentowanie interesów gospodarczych zrzeszonych w Izbie członków w zakresie ich działalności wobec organów państwowych i samorządu terytorialnego
- kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki w działalności gospodarczej
- pomoc w rozwiązywaniu problemów prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych członków Izby
- prowadzenie działalności promocyjnej na rzecz członków
- działalność opiniotwórcza w zakresie funkcjonowania lokalnej gospodarki

POWOŁANIE PUNKTU INFORMACJI INWESTORA PRZY URZĘDZIE MIASTA

Celem projektu jest aktywizacja lokalnego rynku poprzez rozwijanie szerokiej polityki informacji inwestycyjnej. Uzasadnieniem powołania punktu informacji inwestora jest usprawnienie obsługi MSP przez Urząd Miasta. Realizacja projektu w sposób znaczący może ułatwić podejmowanie decyzji inwestycyjnych zarówno lokalnych MSP jak również inwestorów regionalnych i krajowych. Dobra i rzetelna informacja dla inwestora zwiększy wiarygodność miasta jako skutecznego partnera w procesach gospodarczych i przyczyni się do aktywizacji gospodarczej obszaru Otwocka.

Przewidywany termin realizacji:

2010 r.

Proponowane podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

Urząd Miasta
Starostwo Powiatowe
Powiatowy Urząd Pracy
Podmioty prywatne

**Przewidywane źródła finansowania:**

Środki własne (budżet miasta i darowizny)
Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS

Oczekiwane efekty:

- Sporządzenie jednolitego dokumentu programowego określającego politykę miasta wobec prywatnych inwestorów
- Stworzenie korzystniejszego klimatu dla rozpoczęcia działalności gospodarczej
- dynamizacja procesów inwestycyjnych na terenie Otwocka
- wyzwolenie aktywności i przedsiębiorczości w społeczeństwie
- stworzenie systemu zwolnień podatkowych dla podmiotów gospodarczych tworzących nowe miejsca pracy
- współdziałanie inwestorów prywatnych i Urzędu Miasta w obszarach wspólnych dla obu podmiotów na etapie prognozowania, projektowania i realizacji

OPRACOWANIE PROGRAMU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU HANDLU

Celem projektu jest opracowanie strategii rozwoju handlu w Otwocku.

Obecna struktura zatrudnienia w mieście wskazuje na dominującą rolę handlu jako źródła utrzymania mieszkańców. Planowane procesy rewitalizacyjne wymagają szczegółowego określenia stref handlowych, szczególnie na obszarze Centrum. Potrzeba przestrzennej regulacji stref handlowych wynika z potrzeby zachowania charakteru miasta Otwocka jako miejsca rekreacyjnego. Stąd konieczność przeniesienia niektórych punktów sprzedaży, np. przemysłowej poza obszar zabytkowej i rekreacyjnej części miasta.

Przewidywany termin realizacji:

2012 r.

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta i darowizny)
Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS

Proponowane podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

Urząd Miasta
Starostwo Powiatowe Powiatowy Urząd Pracy
Podmioty prywatne

Oczekiwane efekty:

- wprowadzenie zmian do Strategii Rozwoju Miasta Otwocka oraz do Planu Przestrzennego zagospodarowania miasta
 - ograniczenie handlu towarami przemysłowymi na obszarach o znacznej wartości turystycznej i poznawczej
 - stworzenie warunków do funkcjonowania drobnego handlu
 - stworzenie zachęt do lepszego wykorzystania powierzchni handlowo -usługowych
- ograniczenie stref wymagających rewitalizacji



OPRACOWANIE KOMPLEKSOWEJ OFERTY SKIEROWANEJ DO INWESTORÓW PRYWATNYCH

Celem projektu jest przygotowanie, zarówno od strony technicznej jak i formalnej obiektów i działek przeznaczonych do sprzedaży inwestorom prywatnym. Pozwoli to na przywrócenie wartości rynkowej zaniedbanych przestrzeni w obrębie rewitalizowanych obszarów a także aktywizację życia gospodarczego na terenie miasta poprzez włączenie w proces rewitalizacji inwestorów zainteresowanych prowadzeniem działalności komercyjnej na terenie miasta. Przygotowanie działek i ewentualnych pomieszczeń do sprzedaży poprzedzone powinno być analizą architektoniczną i określeniem wytycznych dla prowadzonych prac remontowych i możliwej przebudowy obiektów. W zakresie prac budowlanych prowadzonych przez Urząd Miasta powinno znaleźć się odpowiednie uzupełnienie infrastruktury technicznej oraz likwidacja kolizji uzbrojenia. Następnym etapem jest sporządzenie Katalogu ofert zawierającego dokładny opis stanu prawnego nieruchomości oraz wytyczne co do możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Szeroka informacja skierowana powinna być tak do mieszkańców miasta jak i firm i inwestorów zewnętrznych. W ramach działań finansowanych ze środków publicznych możliwa jest renowacja wybranych obiektów na terenie miasta oraz przeznaczenie ich na funkcje związane z lokalizacją placówek kulturalnych, oświatowych oraz w przyszłości być może powołanej Izby Przemysłowo-Handlowej, czy Stowarzyszeń na rzecz miasta.

Przewidywany termin realizacji:

2010 r.

Proponowane podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

Urząd Miasta
Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości
Przedsiębiorcy działający na terenie Otwocka
Inwestorzy prywatni

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta i darowizny)
Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS

Oczekiwane efekty:

- szeroka informacja inwestorów o możliwości zakupu działek i obiektów na terenie Otwocka
- ujednoczenie przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta
- opracowanie koncepcji architektonicznej obowiązującej wszystkich prowadzących prace budowlane i remontowe
- sporządzenie spisu przeznaczonych na sprzedaż obiektów z uwzględnieniem stanu prawnego co zapewni przejrzystość prowadzonych działań rewitalizacyjnych
- uporządkowanie wyposażenia infrastrukturalnego budynków
- wzrost zainteresowania sektora prywatnego inwestowaniem na obszarze



POWOŁANIE KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ JAKO FORMA ZAPOBIEGANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I ZAWODOWEMU LUDNOŚCI MIASTA

Celem projektu jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych i klientów pomocy społecznej, a także dotkniętych dysfunkcjami mieszkańców Otwocka poprzez edukację personalną, zawodową i społeczną w celu osiągnięcia samodzielności ekonomicznej dzięki własnym staraniom zainteresowanych.

Wysokie bezrobocie stanowi największy hamulec rozwoju miasta. Większość z bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, co w praktyce oznacza coraz mniejsze szanse na zdobycie pracy na rynku. Wiele osób niepełnosprawnych w obecnych warunkach nie ma szans na stałą pracę, mimo niepodważalnych kwalifikacji zawodowych. Ludzie i ich potencjał są największym atutem każdego miasta. Zadaniem władz miasta jest przywrócenie nadziei i motywacji dla poszukiwania pracy poprzez informację, doradztwo, system szkoleń i spotkań integracyjnych.

Przewidywany termin realizacji:

2008 - 2013 r.

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta i darowizny)
Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu:

Urząd Miasta
Starostwo Powiatowe Powiatowy Urząd Pracy
Organizacje pozarządowe

Oczekiwane efekty:

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia
- umożliwienie uczestnikom programu powrotu do pełnionych ról społecznych w rodzinie i poza nią
- zapewnienie sobie i rodzinie bezpieczeństwa socjalnego
- ograniczenie niepożądanych zjawisk społecznych
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (podejmowanie przez osoby zagrożone użytecznych ról społeczno-zawodowych)
- poprzez pracę socjalną pomoc w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.



| |
|--|
| POWOŁANIE ŚWIETLICY MŁODZIEŻOWEJ Celem projektu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych marginalizacją alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez włączenie ich w zorganizowany program kulturalno-oświatowy. Na terenie świetlicy powinny odbywać się zajęcia naukowe i artystyczne a także zorganizowane imprezy i konkursy z udziałem dzieci i młodzieży. Świetlica młodzieżowa poprzez współpracę z innymi ośrodkami kulturalnooświatowymi włączyć może w realizowane projekty uczniów i studentów z terenu Otwocka, bezrobotnych a także inne osoby zainteresowane pracą społeczną na rzecz miasta. W ramach ewentualnych dotacji pozyskanych na rzecz placówki we współpracy z OPS organizowane mogą być posiłki dla dzieci z rodzin najbiedniejszych. |
| Przewidywany termin realizacji: 2009 - 2013 r. |
| Przewidywane źródła finansowania: Środki własne (budżet miasta i darowizny) Środki z funduszy strukturalnych - EFRR/EFS |
| Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Urząd Miasta Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe |
| Oczekiwane efekty: <ul style="list-style-type: none">▪ zapewnienie dzieciom z rodzin biednych i patologicznych alternatywnych form spędzania czasu▪ uzupełnienie oferty edukacyjnej i kulturalnej kierowanej do dzieci i młodzieży ponad oferowane zajęcia szkolne▪ przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją▪ możliwość wykorzystania potencjału osób bezrobotnych poprzez pracę socjalną, a także pomoc w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.▪ możliwość dożywiania dzieci z rodzin biednych▪ włączenie mieszkańców w pracę społeczną na rzecz dzieci i młodzieży |

Ramy działań komplementarnych w sferze gospodarczej

Założone osiągnięcie celów ekonomicznych nastąpi jako pozytywny skutek wzrostu dochodu firm, wzrostu wpływów podatkowych miasta, wzrostu oddziaływania na rozwój różnych działalności lokalnych oraz rozwój funkcji ponadlokalnych w regionie.

Jako podstawową korzyść ponownego zagospodarowania terenów zdegradowanych w celu zwiększenia aktywności gospodarczej przyjęto miejsca pracy, budowę i rozbudowę nowych tras komunikacyjnych, remonty oraz adaptację budynków infrastruktury komunalnej.

Niniejsza lista zawiera ogólny zarys polityki gospodarczej i społecznej kluczowych dla rozwoju Miasta dziedzinach. Proponowane kierunki działań powinny



być skutecznym uzupełnieniem planowanych do realizacji zadań związanych z rewitalizacją Miasta.

Proponowane kierunki działań gospodarczych na lata 2009-2015:

| I.p. | Nazwa planowanego działania | Możliwy czas realizacji | Instytucje i podmioty |
|------|--|-------------------------|---|
| 1. | Prowadzenie polityki mieszkaniowej miasta stwarzającej możliwości do zamiany mieszkań w przypadku zmiany sytuacji materialnej ich mieszkańców – tworzenie mieszkań w systemie chronionym | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 2. | Budowa nowego zasobu budownictwa komunalnego oraz tworzenie zasobu lokali o charakterze socjalnym | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 3. | Realizacja rynkowej polityki ofertowej w zakresie gospodarki mieszkaniowej miasta, budownictwo w systemie TBS, komercyjnym wielorodzinnym, jednorodzinym i innym | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 4. | Modernizacja istniejącego zasobu mieszkań komunalnych w celu obniżenia ich kosztów eksploatacji (termomodernizacja budynków, ograniczenie niskiej emisji) | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 5. | Usprawnienie działań administracyjnych w celu rozwijania przedsiębiorczości | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 6. | Tworzenie warunków i usług otoczenia biznesu – np. utworzenie Izby Przemysłowo – Handlowej czy klubów biznesu | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 7. | Skuteczna promocja gospodarki miasta, ułatwienie dostępu do informacji ofertowo – instytucjonalnych poszukiwanych przez potencjalnych inwestorów | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 8. | Stworzenie systemu podatków lokalnych w celu rozwoju przedsiębiorczości oraz utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 9. | Działania na rzecz wzmacniania potencjału instytucjonalnego w celu aktywizacji rynku pracy | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, |



| | | | |
|-----|--|-----------|---|
| 10. | Działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszarów miasta poprzez intensyfikację rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 11. | Inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych służących wspieraniu zdolności adaptacyjnych młodzieży do potrzeb rynkowych, zwiększania mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uwzględniających rzeczywiste potrzeby rynku pracy Aktywizacja zawodowa grup społecznych, którym grozi marginalizacja społeczna i ekonomiczna | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |

5.1.2 Ramy działań komplementarnych w sferze społecznej

Głównym celem programowania działań społecznych jest przede wszystkim tworzenie nowych i utrzymanie istniejących miejsc pracy. Mają one zmierzać do poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rozwój usług publicznych, tworzenie nowych terenów rekreacyjnych, sportowych, rozwój funkcji kulturalnych.

Szczególnym działaniem o charakterze społecznym będzie chęć zachowania dziedzictwa kulturowego, ochrona zabytków, remonty lub adaptacja budynków użyteczności publicznej na cele społeczne (np. w zakresie realizowania zadań pomocy społecznej), kulturalne czy sportowe.

Proponowane kierunki działań społecznych na lata 2009-2015

| I.p. | Nazwa planowanego działania | Możliwy czas realizacji | Instytucje i podmioty |
|------|---|-------------------------|---|
| 1. | Poszerzanie zdolności adaptacyjnych młodzieży, zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz upowszechnienie dostępu do wiedzy poprzez inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 2. | Działania na rzecz tworzenia równych szans edukacyjnych i spełnienie możliwości edukacyjnych dzieci i młodzieży z różnych środowisk miasta | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 3. | Działania na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego poprzez zwiększenie liczby pracowni komputerowych w szkołach oraz dalsze upowszechnianie nauki języków obcych | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |



| | | | |
|-----|--|-----------|---|
| 4. | Działania na rzecz dożywiania dzieci z rodzin najuboższych i dzieci z przedszkoli oraz realizacja dopłat do spożycia mleka i jego przetworów przez dzieci i młodzież | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 5. | Tworzenie warunków dalszego wdrażania systemów stypendialnych dla dzieci, młodzieży oraz studentów | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 6. | Tworzenie nowych kierunków kształcenia zgodnych z aspiracjami młodzieży i potrzebami rynku pracy | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 7. | Aktywizacja zawodowa kadry dydaktyczno – wychowawczej na rzecz aktywizacji środowisk młodzieżowych i dziecięcych | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 8. | Inicjowanie i koordynacja programów prewencyjnych w celu poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 9. | Koordynacja i promocja działań na rzecz zwalczania patologii społecznych w celu przeciwdziałania trwałej marginalizacji pewnych grup społecznych | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 10. | Edukacja społeczeństwa ukierunkowana na problemy związane z patologiami społecznymi | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 11. | Promocja i wspieranie inicjatyw obywatelskich służących przeciwdziałaniu patologiom społecznym | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 12. | Wspieranie aktywności społecznej w formie partnerstwa publiczno – prywatnego | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |
| 13. | Podjęcie działań na rzecz niedopuszczenia do wykluczenia społecznego określonych grup (osoby niepełnosprawne, samotnie wychowujące dzieci itp.) | 2009-2015 | Administracja państwowa, samorząd lokalny, regionalny, gospodarczy, instytucje, organizacje pozarządowe |

5.2 Potencjalne przekrojowe programy w obszarze rewitalizacji „Centrum” i „Strefy sanatoryjnej”

Obszar „Centrum” i „Strefy sanatoryjnej” z racji znaczenia dla rozwoju całego Otwocka wymaga odrębnego podejścia przy planowaniu działań rewitalizacyjnych. Jednym z priorytetowych kierunków działania władz miasta jest rewaloryzacja obiektów



o znaczeniu historycznym, należących w większości do wspólnot mieszkaniowych, oraz przywrócenie dobrego stanu technicznego wraz z zagospodarowaniem otoczenia nieruchomości gminnych. Niniejszy rozdział zawiera niektóre przekrojowe propozycje, mające na celu zintensyfikowanie w najbliższych latach prac remontowych na wymienionych obszarach miasta. Programy w większości powinny opierać się na finansowych instrumentach wsparcia użytkowników remontujących własne zasoby mieszkaniowe. Programy mogą być skierowane do właścicieli lokali w budynkach wspólnot mieszkaniowych, właścicieli budynków czynszowych i najemców lokali komunalnych. Wsparcie powinno dotyczyć prac w budynkach o najpilniejszych potrzebach remontowych.

Program „Remont za ulgi”

Program polega na zachęcaniu najemców lokali w zasobie komunalnym do przeprowadzania remontów z własnych środków. Remonty dotyczyłyby wyłącznie zajmowanych przez nich lokali – przykładowo modernizacja systemu ogrzewania węglowego. W zamian za wykonany remont, najemca otrzymuje od gminy ulgę w czynszu przyznawaną okresowo lub zmniejszenie kaucji mieszkaniowej. Program „Miasto dla wspólnot mieszkaniowych”

Jednym z najskuteczniejszych sposobów na zintensyfikowanie prac remontowych nieruchomości wspólnych okazało się w przypadku samorządów gminnych skorzystanie z narzędzi finansowych opartych na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego. W praktyce, mechanizm działania sprowadzał się do skorzystania z zasady dźwigni finansowej - złotówka wydana z budżetu gminy pociąga za sobą inwestycję kilku złotych wydanych z kieszeni prywatnych. Miało i w dalszym ciągu ma to olbrzymie znaczenie szczególnie w sytuacji poważnego niedoboru środków finansowych w kasach gmin na likwidację zaległych remontów. Postępujące zubożenie społeczeństwa ogranicza również możliwości inwestycyjne osób fizycznych, które wykupiły swój lokal (korzystając z dużej bonifikaty) na własność. Programy pomocowe oparte na partnerstwie publiczno-prywatnym mają najczęściej postać spłaty przez gminy części odsetek od kredytów zaciąganych przez wspólnoty mieszkaniowe na cele remontowe.

Wspólnota zaciąga w banku kredyt inwestycyjny, którego spłata jest subsydiowana przez gminę zgodnie z jej ustawowym (art. 4 OchPrLok) obowiązkiem. Gmina, oprócz spłaty przypadającej na nią części zadłużenia i odsetek (zgodnie ze swym udziałem w nieruchomości wspólnej), spłaca również - według harmonogramu ustalonego w umowie ze wspólnotą- całość bądź część odsetek przypadających na właścicieli prywatnych. Sprawdzonym rozwiązaniem jest udział gminy w spłacie odsetek w systemie malejącym, dopingującym wspólnoty do zaciągania krótkookresowych kredytów remontowych na częściowe remonty, polegające na przywróceniu świetności poszczególnych elementów części wspólnej nieruchomości, np. elewacji, dachu, instalacji gazowej, wodnej itp. Budżet samorządowy obciążany jest wtedy - nie licząc wartości wynikającej z udziału gminy w nieruchomości wspólnej - spłatą odsetek za wszystkich członków wspólnoty mieszkaniowej w wielkości np. 100% w pierwszym roku spłaty kredytu, 90% w roku drugim, 75% w roku kolejnym itd. W efekcie wspólnota jest w stanie natychmiast sfinansować niezbędne prace remontowe, zaś koszty remontu - poprzez spłatę rat kredytowych - pokrywać z bieżących wpłat na fundusz remontowy. Wsparcie Gminy wykraczające poza jej udział w nieruchomości wspólnej przyznawane jest w kolejności zgłaszanych przez wspólnoty projektów do wyczerpania środków finansowych przyznanych w danym roku w budżecie Gminy na ten program.



W zamian - w drodze rekompensaty - gmina zmniejsza swoje zaliczki wpłacane na rachunek wspólnoty z tytułu funduszu remontowego w okresie następującym po spłacie kredytu inwestycyjnego.

Program „Adaptacji i nadbudów strychów”

Gmina wspiera (np. w formie pomocy w opracowaniu dokumentacji technicznej, Studiów wykonalności itp.) działania prowadzone przez wspólnoty mieszkaniowe nakierowane na adaptacje i nadbudowy strychów w budynkach wspólnotowych, szczególnie z wykorzystaniem funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W zamian Gmina otrzymuje (umowa ze wspólnotą) możliwość udostępnienia przez wspólnotę zaadaptowanej bądź nadbudowanej powierzchni strychowej wskazanej przez nią instytucji kultury bądź organizacji pozarządowej po preferencyjnym czynszu. Docelowo, wspólnota mieszkaniowa może sprzedać pozyskaną powierzchnię, otrzymuje środki finansowe pozwalające na poprawę stanu technicznego nieruchomości wspólnej, likwidację barier architektonicznych itp.

Programy motywacyjne

Programy polegają na popularyzacji w mediach (lokalna telewizja, stacje radiowe, prasa itp.) oraz nagradzaniu przez Prezydenta Miasta godnych polecenia przykładów zadbania o zamieszkiwane budynki i ich otoczenie, dekoracji balkonów kwiatami czy też „aktywnych” społecznie wspólnot mieszkaniowych. W celu objęcia akcją jak największej liczby właścicieli nieruchomości (wspólnot, budynków prywatnych, budynków spółdzielczych itp.) akcja powinna być prowadzona jest we współpracy z lokalnymi mediami.

Program „Remont kamienicy za mniejszy czynsz”

Ideą programu jest zawarcie przez gminę umowy z właścicielami kamienic czynszowych, w których część lokali jest zajęta na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, na mocy, których gmina zobowiązuje się pokryć część kosztów prac remontowych związanych z określonym typem robót budowlanych, zaś właściciel nieruchomości zobowiązuje się do utrzymania - w określonym czasie ustalonym w umowie -czynszu dla najemców „kwaterunkowych” na uzgodnionym z gminą poziomie.

6. PLANOWANE DZIAŁANIA NA LATA 2009 – 2015.

Kryteria wyboru projektów i kolejność ich realizacji

Z uwagi na swą szczególną specyfikę Lokalny Program Rewitalizacji nie może obejmować wszystkich przedsięwzięć inwestycyjnych przewidzianych na terenie Miasta, a jedynie te, które przyczyniają się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w zdegradowanych jego obszarach.

Zaliczenie projektu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest uwarunkowane spełnieniem następujących kryteriów:

- lokalizacja na obszarze rewitalizacji,



- zgodność z celami i priorytetami Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Otwocka;
- pozytywny wpływ na sferę infrastrukturalną, społeczną i gospodarczą.

Ponadto, projekty włączone do Programu Rewitalizacji powinny:

- dotyczyć zdegradowanej i/lub niewykorzystywanej tkanki miejskiej z jej przeznaczeniem na cele społeczno-gospodarcze,
- przyczyniać się do eliminacji problemów zdefiniowanych w analizie obecnej sytuacji w mieście,
- oddziaływać na dużą grupę beneficjentów,
- przyczyniać się do poprawy sytuacji społecznej i gospodarczej w obszarze swojego oddziaływania, a tym samym w całym mieście.

Projekty, które nie spełniają powyższych kryteriów, nie będą uznane za projekty rewitalizacyjne. Przedsięwzięcia takie należy realizować w ramach innych programów strategicznych miasta oraz w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Wszystkie projekty spełniające kryteria rewitalizacji zostaną następnie ocenione pod kątem kolejności ich wdrożenia. Ocenie poddawany będzie m.in.:

- stopień przygotowania projektu (preferowane będą projekty posiadające dokumentację techniczną ze stosownymi pozwoleniami lub opracowania koncepcyjne, szczegółowo przedstawiające zakres planowanego przedsięwzięcia i jego koszty),
- stan własności obiektu lub gruntu, na którym będzie realizowany projekt (preferowane będą projekty z uregulowanym stanem własności),
- prawo projektodawcy do dysponowania obiektami i terenami, na których realizowany będzie projekt inwestycyjny,
- potrzeba interwencji technicznej (pierwszeństwo będą miały projekty, w przypadku których potrzeba interwencji technicznej jest bardzo silna),
- komplementarność z realizowanymi przez różne podmioty i instytucje projektami i/lub strategiami,



- możliwość uzyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, (w tym głównie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu V RPO Województwa Mazowieckiego "Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu", Działanie 5.2.: "Rewitalizacja miast"),
- projekty realizowane w partnerstwie, zapewniającym wzmocniony potencjał wdrożenia projektu i utrzymania jego rezultatów w horyzoncie wieloletnim.

Kwestie dotyczące ochrony środowiska:

Wszystkie inwestycje w zakresie oceny oddziaływania na środowisko są zgodne z Projektem Wytucznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych oraz Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U., Nr 199, poz. 1227)

Niniejsza lista została opracowana w toku prac członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji w Urzędzie Miasta Otwocka oraz w oparciu o nadsyłane do Sekretarza Zespołu Zadaniowego Karty Projektu realizacji określonych zadań przez podmioty pragnące uczestniczyć w tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Poniższa lista projektów jest otwarta i stanowić będzie podstawę do szczegółowego określenia zadań realizacyjnych na terenie miasta Otwocka.

W związku z potrzebą szczegółowego zidentyfikowania zakresu technicznego zadań oraz ich kosztów kwalifikowanych lista niniejsza będzie aktualizowana pod względem finansowym i merytorycznym planowanych działań.

Określone w każdym z wymienionych zadań kwoty dofinansowania powinny opierać się na zasadach ogólnych określonych w Uszczegółowieniu RPO WM / POIŚ, które zakładają dofinansowanie projektów w wysokości maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych ze środków EFRR oraz 15% dofinansowanie kosztów kwalifikowanych z bezzwrotnej dotacji z budżetu państwa.

Lista zawiera również projekty, które z racji swojego charakteru oraz niekwalifikowości w ramach RPO WM, bądź POIŚ nie mogą podlegać bezpośredniemu dofinansowaniu. Jednakże ich znaczenie w procesie przebudowy społeczno-gospodarczej Otwocka nie może zostać pominięte, stąd ich realizacja została zaakcentowana w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.



1. Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Otwocku wraz z terenami między Parkiem a ul. Pułaskiego

Projekt dotyczy rewaloryzacji Parku Miejskiego według opracowanej na zlecenie Urzędu Miasta dokumentacji projektowej. W zamierzeniach poza pracami wewnątrz samego parku planuje się przebudowę ogrodzenia. Projekt przewiduje odtworzenie historycznego wystroju placu, na który składają się basen z fontanną, rabaty kwiatowe, alejowe nasadzenia drzew. W projekcie przewiduje się uzupełnienie ubytków w alejach otaczających plac. Założenia projektu umożliwiają docelowe włączenie budynku dawnego Kasyna do kompozycji Parku. Projekt ponadto obejmuje wymianę ogrodzenia parku.

Celem projektu jest nadanie parkowi dawnego charakteru rekreacyjnego poprzez reorganizację układu przestrzennego, przywrócenie zieleni i drzewostanu, budowę deptaków i ścieżek rowerowych (zgodnie z dokumentacją techniczną z czerwca 1998 r.). Park koniecznie wymaga uporządkowania i przekształcenia dotychczasowej struktury oraz rozszerzenia zabiegów pielęgnacyjnych i leczniczych istniejącej zieleni. Park może być bardzo atrakcyjny jako miejsce rekreacji mieszkańców i część oferty turystycznej Otwocka. Stanowić będzie naturalne rozszerzenie i uzupełnienie oferty turystycznej miasta i wzmocni unikalny rekreacyjny charakter Otwocka.

Wnioskodawca: Gmina Otwock

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2012.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 2.400.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) 2 040.000 PLN

Oczekiwane efekty:

- uatrakcyjnienie oferty turystyczno – rekreacyjnej miasta
- wzrost liczby osób korzystających z walorów rekreacyjnych terenu Centrum
- zapewnienie bezpiecznej rekreacji i odpoczynku
- zmniejszenie degradacji zieleni i zanieczyszczenia terenu Centrum
- utworzenie miejsca kameralnych spotkań z kulturą Otwocka przy współpracy z organizacjami społecznymi

2. Rewaloryzacja obszaru ścisłego centrum Otwocka

Projekt realizowany będzie w Centrum Otwocka w kwartale pomiędzy ul. Staszica, Rzemieślniczą, Powstańców Warszawy wraz z terenami PKP do ulicy Warszawskiej. Przewiduje się prace polegające na remoncie, przebudowie i izolacji fasad, elewacji i dachów pomieszczeń przeznaczonych na cele gospodarcze, handlowe i społeczne, renowację obiektów historycznych (wieża ciśnień, apteka, „hale targowe”), modernizację nawierzchni dróg oraz urządzenie terenów publicznych (zielen, „mała architektura”) przy ul. Orlej, Pod Zegarem i wzdłuż Andriollego. Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku i estetyki centralnej części miasta, do wzrostu prestiżu miasta jako ośrodka wiodącego w regionie i pozwoli na zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru miasta. Projekt



| |
|--|
| poprzez poprawę warunków prowadzenia usług i handlu przyczyni się do wzrostu ilości nowych miejsc pracy. |
| I ETAP: Przebudowa ulic Mysiej i Mysiej II oraz Bazarowej Projekt zakłada przebudowę chodników, podbudowy i nawierzchni jezdni, odwodnienie miejscowe w obrębie ulicy Mysiej, Mysiej II i Bazarowej w Otwocku. |
| Celem projektu jest polepszenie warunków komunikacyjnych w Centrum, w tym dostępności atrakcyjnych terenów turystycznych. Ponadto realizowany projekt przyczyni się do poprawy estetyki Śródmieścia i zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego w tym obszarze miasta. |
| II ETAP: Zagospodarowanie istniejącego terenu tzw. „bazaru Orla” oraz remonty nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków. |
| Wnioskodawca: Gmina Otwock Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock, PKP Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu: I ETAP – 2010 II ETAP – 2012 Szacunkowe koszty całkowite |
| I ETAP – 630.000 PLN |
| II ETAP - 12 500.000 PLN |
| Przewidywane źródła finansowania: Środki własne (budżet miasta, środki PKP) – 15 % kosztów kwalifikowanych Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) |
| Oczekiwane efekty: <ul style="list-style-type: none">▪ Poprawa wizerunku i estetyki centralnej części miasta▪ wzrost prestiżu Otwocka jako ośrodka wiodącego w regionie▪ udział w tworzeniu nowych stałych miejsc pracy▪ poprawa warunków prowadzenia handlu i usług w obrębie centrum Miasta |

3. Przebudowa ul. Andriollego na odcinku od ul. Świderskiej do ul. Matejki

Przebudowywana ulica znajduje się na obszarze śródmieścia i łączy strefę centrum z parkiem miejskim. Ulica Andriollego jest jedną z najważniejszych arterii komunikacyjnych Otwocka, wokół niej koncentruje się największy ruch pieszy. Istniejący pas drogowy ulicy Andriollego jest w pełni uzbrojony w urządzenia infrastruktury technicznej. Prace polegać będą na przebudowie nawierzchni i podbudowy jezdni, chodników oraz odwodnieniu miejscowym. Zakłada się również budowę ścieżki rowerowej w pasie drogi oraz urządzenie zieleni towarzyszącej i wprowadzenie małej architektury – przede wszystkim na odcinku: Świderska – Powstańców Warszawy. Projekt przyczyni się do poprawy funkcjonalności oraz estetyki śródmieścia Otwocka.



Wnioskodawca: Gmina Otwock
Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock
Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2010.
Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 2.120.000 PLN (w tym ok. 300.000 PLN na urządzenie zieleni towarzyszącej i małą architekturę na odcinku Świderska Powstańców W-wy)

Przewidywane źródła finansowania:
Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych
Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego Śródmieścia Otwocka
- wzrost liczby osób korzystających z walorów rekreacyjnych terenu miasta
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego
- zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych wewnątrz centralnej części miasta
- zwiększona dostępność terenów turystycznych, w tym terenu Parku Miejskiego

4. Przebudowa ulicy Kościelnej wraz z odtworzeniem willi „Julia”

Projekt zakłada przebudowę chodników, podbudowy i nawierzchni jezdni, odwodnienie miejscowe oraz odtworzenie budynku zabytkowej willi „Julia” zlokalizowanej u zbiegu ulic Kościelnej i Warszawskiej.

Celem projektu jest:

polepszenie warunków komunikacyjnych w Centrum, w tym dostępności atrakcyjnych terenów turystycznych. Ponadto realizowany projekt przyczyni się do poprawy estetyki Śródmieścia i zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego w tym obszarze miasta.

Docelowe wykorzystanie willi „Julia” lub jej części na cele społeczne, edukacyjne czy kulturalne związane z zadaniami gminy. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków i przez lata stanowił jedną z wizytówek miasta, dzięki charakterystycznej bryle architektonicznej oraz atrakcyjnej lokalizacji w centrum miasta. Obecnie budynek jest w znacznym stopniu zniszczony i grozi zawaleniem.

Wnioskodawca: Gmina Otwock
Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: współwłaściciele willi „Julia”
Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2011, zakończenie w roku 2013.



| |
|--|
| <p>Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą: przebudowa ul. Kościelnej: 574.000 PLN - odtworzenie willi „Julia”: 4 000.000 PLN - oszacowany koszt ulegnie zwiększeniu wskutek konieczności sporządzenia licznej dokumentacji, na którą składać się będą: inwentaryzacja obiektu, ekspertyzy techniczne oraz projektu jego odtworzenia w oparciu o wskazania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p> |
| <p>Przewidywane źródła finansowania: Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)</p> |
| <p>Oczekiwane efekty:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ poprawa funkcjonalności i estetyki Śródmieścia Otwocka▪ wzrost liczby osób korzystających z walorów rekreacyjnych terenu miasta▪ uratowanie od degradacji i zniszczenia cennego budynku związanego z historią miasta▪ zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego▪ zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych wewnątrz centralnej części miasta▪ zwiększona dostępność terenów potencjalnej turystyki |

5. Remont i adaptacja budynków A B oraz rozbudowa budynku C stanowiących siedzibę Urzędu Miasta Otwocka wraz z modernizacją i urządzeniem dróg dojazdowych i parkingów.

Projekt zakłada remont elewacji oraz dachu budynków A i B Urzędu Miasta Otwocka, które są wpisane są do rejestru zabytków.

Wnioskodawca: Gmina Otwock

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2010

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 9 800.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

wzrost atrakcyjności obszaru ścisłego centrum miasta

uratowanie od degradacji i zniszczenia cennych budynków związanych historią miasta.

Projekt prac w budynku A zakłada remont elewacji i dachu, wymianę stolarki okiennej, remont wewnątrz (sztukateria, posadzki, ściany oraz schody wewnętrzne). Projekt prac w budynku B zakłada remont elewacji i dachu, wymianę instalacji wewnętrznej (woda, centralne ogrzewanie i kanalizacja) oraz remont wewnątrz (sztukateria, posadzki, ściany oraz schody wewnętrzne) dodatkowo przewiduje się wymianę stolarki drzwiowej. W budynku C planuje się rozbudowę budynku z przebudową części istniejącej elewacji i dachu.



Możliwość adaptacji poddasza budynku B i C np. na cele społeczne, edukacyjne czy kulturalne związane z zadaniami urzędu, jednostkami budżetowymi gminy itp. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej urzędu oraz usunięcie barier komunikacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

6. Rewaloryzacja drewnianych budynków w obszarze zamkniętym ulicami Reymonta, Samorządową, Kościuszki do ul. Kościelnej

Projekt obejmuje remonty elewacji oraz pokryć dachowych drewnianych budynków mieszkalnych stanowiących własność miasta Otwocka i wpisanych do ewidencji zabytków. W obszarze zamkniętym ulicami Reymonta, Samorządową, Kościuszki do ul. Kościelnej przewiduje się renowację budynków drewnianych znajdujących się w obrębie obiektów sakralnych od strony ul. Kościelnej, jak również z drugiej strony od ul. Reymonta róg Samorządowa w obrębie przyszłej budowy nowych budynków mieszkalnych – budynek przy ul. Reymonta 16, Samorządowej 8, Kościuszki 5 oraz Kościuszki 7.

Wnioskodawca: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej oraz Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2010, zakończenie w roku 2013.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 660.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- wzrost atrakcyjności obszaru miasta
 - uratowanie od degradacji i zniszczenia cennych budynków związanych z historią miasta
- Możliwość adaptacji w przyszłości zrewaloryzowanych budynków na cele edukacyjne, kulturalne lub turystyczne.



7. Rewaloryzacja drewnianych budynków – ul. Kościuszki 19 i 35 oraz budynku przy ul. Warszawskiej 19/20

Projekt obejmuje remont elewacji oraz pokrycia dachowego drewnianych budynków mieszkalnych stanowiących własność miasta Otwocka i wpisanych do ewidencji zabytków. Budynek przy ul. Kościuszki 19 znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obelisku Piłsudskiego (skrzyżowanie ulic Kościuszki i Chopina), obiektów rekreacyjnych (dawnego TKKF), nowo wybudowanego osiedla bloków mieszkalnych i obiektów sakralnych. Budynek przy ul. Kościuszki 35 znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 3, nowobudowanego osiedla bloków mieszkalnych, a także ciągów komunikacyjnych pomiędzy dwoma kościołami.

Wnioskodawca: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej oraz Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2010, zakończenie w roku 2013.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 270.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych - maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- wzrost atrakcyjności obszaru miasta
 - uratowanie od degradacji i zniszczenia cennych budynków związanych z historią miasta
- Możliwość adaptacji w przyszłości zrewaloryzowanych budynków na cele edukacyjne, kulturalne lub turystyczne.

8. Rewaloryzacja drewnianych budynków – ul. Mickiewicza 23 i 25

Projekt obejmuje remont elewacji oraz pokrycia dachowego drewnianych budynków mieszkalnych stanowiących własność miasta Otwocka i wpisanych do ewidencji zabytków. Oba budynki drewniane znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie przychodni zdrowia, obiektu sakralnego (kościół przy ul. Kołłątaja) jak również specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego.

Wnioskodawca: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej oraz Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2013.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 310.000 PLN



| |
|---|
| Przewidywane źródła finansowania: Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) |
| Oczekiwane efekty: Wzrost atrakcyjności obszaru miasta uratowanie od degradacji i zniszczenia cennych budynków związanych z historią miasta Możliwość adaptacji w przyszłości zrewaloryzowanych budynków na cele edukacyjne, kulturalne lub turystyczne. |

| |
|--|
| 9. Rewaloryzacja budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Andriollego 1 |
| Projekt zakłada remont elewacji oraz dachu budynku. Zakłada się również przebudowę otoczenia budynku od strony ul. Świderskiej. |
| Wnioskodawca: Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Andriollego 1 Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Andriollego 1 oraz Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 350.000 PLN |
| Przewidywane źródła finansowania: środki własne wspólnoty – 15 % kosztów kwalifikowanych Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej); okres realizacji 2011-13 |
| Oczekiwane efekty: <ul style="list-style-type: none">▪ wzrost atrakcyjności obszaru ścisłego centrum miasta▪ uratowanie od degradacji i zniszczenia cennego budynku związanego z historią miasta Możliwość adaptacji w przyszłości części budynku na cele edukacyjne, kulturalne lub turystyczne. |

10. Remont i adaptacja siedziby Ośrodka Psychoprofilaktyki Rodzinnej

Projekt zakłada generalny remont budynku dawnego Sądu przy ul. Czaplickiego 7. Przewiduje się adaptację piętra budynku na potrzeby funkcjonowania Ośrodka Psychoprofilaktyki Rodzinnej. Realizacja projektu umożliwi sprawne i kompleksowe działania na 3 płaszczyznach:
Działalność Punktu Konsultacyjnego, świadczącego pomoc dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniami oraz pomoc dla dzieci z rodzin patologicznych i młodzieży sięgającej po używki.
Szkolenia grup zawodowych, w tym m.in. studium profilaktyki uzależnień I i II stopnia, spotkania integracyjne pedagogów, organizacji pozarządowych. Obecnie w



ośrodkiem odbywają się także szkolenia dla policjantów, kuratorów sądowych oraz pracowników oświaty w zakresie postępowania wobec młodzieży zażywającej środki psychotropowe.

Opisane działania są w praktyce jedyną formą wsparcia dla wspomnianych grup społecznych na terenie Otwocka. Realizacja niniejszej inwestycji pozwoli wzbogacić ofertę ośrodka oraz umożliwi sprawniejsze bieżące funkcjonowanie. Projekt odpowiada oczekiwaniom społecznym i przyczyni się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego, zwłaszcza wśród młodych ludzi.

Wnioskodawca: Gmina Otwock

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Ośrodek Psychoprofilaktyki Rodzinnej i Gmina Otwock.

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2013.
Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 2 000.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet miasta) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- rozszerzenie oferty ośrodka
- przeciwdziałanie patologiom społecznym, w tym zwłaszcza patologiom występującym w rodzinie
- szerokie wsparcie dzieci, młodzieży oraz osób uzależnionych
- szkolenia i pomoc psychologiczna dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- uratowanie od degradacji i zniszczenia cennego budynku związanego z historią miasta
- Możliwość adaptacji piętra budynku na cele psychoprofilaktyki rodzinnej

11. Renowacja budynku dawnego Kasyna przy ul. Gen. Filipowicza 9

Projekt dotyczy naprawy i przebudowy tarasu od strony Parku Miejskiego oraz remontu budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących przy ul. Gen. Filipowicza 9 łącznie z remontem instalacji kanalizacyjnych i elektrycznych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków.

Wnioskodawca: Zespół Szkół Ogólnokształcących przy ul. Filipowicza 9 w Otwocku

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Zespół Szkół Ogólnokształcących przy ul. Filipowicza 9 w Otwocku, Gmina Otwock, Starostwo Powiatowe

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2011.
Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 6.000.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne (budżet starostwa) – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – 85% kosztów kwalifikowalnych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) 3.000.000 PLN



Oczekiwane efekty:

poprawa warunków nauczania w istniejącym budynku Liceum
wyeksponowanie unikalnych walorów budynku dawnego Kasyna
zwiększenie potencjału turystycznego rejonu Parku Miejskiego

12. Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej oraz zaadaptowanie budynku przy ulicy Sosnowej 12 na cele turystyki.

Projekt zakłada utworzenie punktu informacji turystycznej czynnego codziennie wraz z jego wyposażeniem w sprzęt niezbędny do bieżącego funkcjonowania. Projekt obejmuje modernizację siedziby oddziału PTTK, na którą składają się: remont dachu, adaptacja i remont 2 pomieszczeń na potrzeby funkcjonowania Centrum Informacji Turystycznej (CIT), wyposażenie w sprzęt niezbędny do prowadzenia działalności CIT, zagospodarowanie terenu wokół budynku, łącznie z ustawieniem tablic informacyjnych oraz modernizacją przyległego parkingu. CIT w zamierzeniach przyczyni się, poprzez świadczenie rzetelnej informacji o mieście i jego walorach, do wzrostu atrakcyjności turystycznej Otwocka i całego regionu. Planuje się uruchomienie współpracy z prywatnymi podmiotami, zainteresowanymi działalnością w dziedzinie turystyki, rekreacji i wypoczynku. Ponadto możliwe będzie w przyszłości wykorzystanie poddasza budynku na powierzchnię noclegową. Oddział PTTK w Otwocku istnieje od 1963 r. Obecnie zrzesza ok. 100 członków, głównie mieszkańców Otwocka. PTTK jako organizacja działająca na rzecz rozwoju turystyki jest szczególnie zainteresowana obywateli odtworzeniem walorów turystycznych i wypoczynkowych miasta.

Wnioskodawca: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Otwocku

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: PTTK oraz Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2010, zakończenie w roku 2011.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą ok. 210.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne PTTK – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- wzrost atrakcyjności turystycznej Otwocka
- poprawa wizerunku Otwocka
- kompleksowa i profesjonalna informacja dla turystów i osób odwiedzających miasto
- udział w kreowaniu potencjału rozwoju miasta poprzez lepsze wykorzystanie walorów turystycznych

13. Rewitalizacja terenów Instytutów Atomowych w Świerku, w tym utworzenie ogrodów edukacyjno - rekreacyjnych „ŚWIERKOLANDIA”

Projekt obejmuje plany zagospodarowania terenów przyległych i należących do Instytutów Atomistyki - Ośrodek Świerk. Tereny te w stanie obecnym są ogrodzone i niezagospodarowane. Projekt zakłada utworzenie zespołu parkowego, który mógłby stać się



unikalną atrakcją całego regionu. W zamierzeniach będzie to miejsce pracy dla okolicznej ludności oraz szansa dla utworzenia dodatkowych punktów małej gastronomii, sprzedaży książek popularno-naukowych, publikacji edukacyjnych, pomocy naukowych, zabawek dydaktycznych. Ogrody poświęcone będą różnym dziedzinom nauki: fizyce, matematyce, biologii i in. gdzie za pomocą prostych przedstawień i odpowiedniej architektury krajobrazu wykonane byłyby ilustracje wielu praw fizyki, matematyki, symetrii, ewolucji roślin, wizualizacja muzyki. Zasadniczym tworzywem będą rośliny, kompozycje roślin i innych elementów naturalnych architektury krajobrazu oraz lekkie instalacje na niewielkich postumentach. Nie przewiduje się budowy żadnego budynku z wyjątkiem pawilonu sanitarnego, kiosków, zadaszonych altan. Formy przestrzenne np. bryły geometryczne wykonane będą z lekkich materiałów, rurek prętów, szkła i plexi. Przewiduje się budowę w pierwszym etapie około 120 stanowisk, które poza funkcją estetyczną miałyby charakter pomocy dydaktycznych dla uczniów szkół podstawowych i wszystkich zwiedzających. Część urządzeń miałaby charakter interaktywny i była miejscem zabaw oraz wykonywania prostych doświadczeń zarówno dla zwiedzających klas zorganizowanych, jak i turystów indywidualnych czy rodzin. Ogrody czynne byłyby od kwietnia do listopada, jednakże istnieje możliwość rozszerzenia ekspozycji o wystawy i instalacje umieszczone w istniejących budynkach.

Uzupełnieniem projektu ogrodów edukacyjno-rekreacyjnych będzie wykorzystanie i rewitalizacja budynków znajdujących się na rozważanym terenie.

Budynek I – obecnie jest to budynek dwupiętrowy. Na każdym piętrze znajduje się kilkanaście pokoi biurowych (obecnie pustych). Planuje się wykorzystanie budynku poprzez jego adaptację na cele edukacyjne. Zaadaptowany budynek służyłby jako poszerzenie ekspozycji edukacyjnej o obiekty, których prezentacja możliwa jest tylko w zamkniętej przestrzeni np. demonstracje z działu optyki, które wymagają zaciemnienia, prezentacje multimedialne, oraz małe salki do zajęć w niewielkich grupach zwiedzających. Część sal planuje się wykorzystać na potrzeby funkcjonowania Centrum Rekonwersji Kadr, które w zamierzeniach służyć będą regionowi Otwockiemu do szkoleń dla osób poszukujących pracy i wymagających przystosowania do nowego zawodu. Dotyczy to w szczególności kierunków szkoleń gdzie kadra Instytutów Atomistyki mogłaby pełnić funkcje wykładowców np. kursy komputerowe, uzupełniające szkolenia techników i laborantów oraz obsługi wycieczek zwiedzających „Świerkolandię - prezentacji doświadczeń i wyjaśnień w zakresie zwiedzanych instalacji. Obiekt nie posiada dużej sali wykładowej, planuje się utworzenie sali pełniącej rolę sali kinowej dla filmów popularno naukowych.

Budynek II – jest w stanie obecnym starym hotelowcem i pełni funkcję niewielkiego hotelu. Planuje się jego wykorzystanie jako bazy noclegowej dla Zielonych Szkół, dwudniowych wycieczek szkolnych o poszerzonym programie pobytu, turystów indywidualnych z poza najbliższej okolicy i uczestników kursów i szkoleń kadr. Budynek ten obecnie posiada wyposażoną kuchnię i część restauracyjną która może zapewnić wyżywienie dla określonej liczby uczestników szkoleń i zajęć dydaktycznych. Obiekt ten wymaga remontu i nowoczesnego wyposażenia.

Wnioskodawca: Instytuty Atomistyki w Świerku

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Instytuty Atomistyki w Świerku

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2011, zakończenie w roku 2013.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą ok. 40.000.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki Instytutów Atomistyki – min. 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)



Oczekiwane efekty:

- wzrost potencjału edukacyjnego i szkoleniowego obszaru miasta Otwocka, zwłaszcza dla młodzieży i osób bezrobotnych
- promocja miasta oraz Instytutów Atomistyki w regionie i całym kraju
- wzrost potencjału rozwojowego terenu miasta
- wzrost liczby nowych stałych miejsc pracy

14. Remont „Domu Rzemiosła” w Otwocku przy ul. Kołłątaja 1

Projekt zakłada remont elewacji „Domu Rzemiosła” – siedziby Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Otwocku połączony z wymianą okien, pokrycia dachowego oraz rynien, rur spustowych i obróbek blacharskich. Wyremontowana siedziba Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Otwocku służyć będzie rozwojowi statutowej działalności Cechu ukierunkowanej na rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta. Wyremontowana siedziba Cechu służyć będzie pomocą wszystkim zrzeszonym członkom w zakresie informacji i doradztwa.

Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Otwocku jest członkiem Mazowieckiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości oraz Związku Rzemiosła Polskiego. Obecnie Cech liczy około 300 członków, przy czym przynależność do Cechu jest całkowicie dobrowolna.

Wnioskodawca: Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Otwocku

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Otwocku

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2011, zakończenie w roku 2015.
Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 500.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości – min. 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- wzrost potencjału rozwoju przedsiębiorczości na obszarze miasta Otwocka
- sprawna i kompleksowa pomoc dla przedsiębiorców działających na terenie miasta
- wzrost potencjału rozwojowego terenu miasta

15. Remont i adaptacja budynku przedszkola przy ul. Kochanowskiego 6/8

Projekt zakłada generalny remont dachu, wzmocnienie stropów oraz remont elewacji, a także modernizację kotłowni w budynku przedszkola, wpisanym do rejestru zabytków pod nr 939.

Docelowo przewiduje się przeniesienie przedszkola w inne miejsce i adaptację budynku na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, turystyczne, szkoleniowe lub kulturalne związane z funkcjonowaniem jednostek samorządu gminnego

Wnioskodawca: Oświata Miejska

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Oświata Miejska i Gmina Otwock

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2010, zakończenie w roku 2015.



Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 1.000.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Budżet miasta – min. 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- uratowanie od degradacji i zniszczenia cennego budynku wpisanego do rejestru zabytków
- wzbogacenie oferty programowej oraz wzrost atrakcyjności Otwocka w związku z możliwością adaptacji budynku na cele kulturalne i turystyczne
- udział w tworzeniu nowych stałych miejsc pracy

16. Budowa boiska do gry w siatkówkę i koszykówkę oraz Skateparku

Projekt zakłada budowę otwartego boiska do gry w siatkówkę i koszykówkę parkingów oraz budowę skateparku na terenie TKKF-u w Otwocku (Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej). Zakłada się wymiary boiska 22x13m, nawierzchnia sztuczna z politeurenu. Skatepark miałby zawierać w sobie m.in. tor rowerowy i rampa.

W ramach swoich zadań TKKF organizuje m.in.: czas wolny dla dzieci i młodzieży z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci; zajęcia WF dla młodzieży z Katolickiego Liceum Humanistycznego jak również zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci z Ośrodka Psychoprofilaktyki Rodzinnej

Wnioskodawca: TKKF

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock, ewentualnie organizacje i stowarzyszenia młodzieżowe

Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2011, zakończenie w roku 2013.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 500.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- zorganizowanie nowoczesnego miejsca wypoczynku, rekreacji dla młodzieży poprzez przyciągnięcie i zainteresowanie sportem młodych ludzi stworzenie dla nich alternatywy wobec narastającej plagi narkomanii alkoholizmu
- udział w tworzeniu nowych stałych miejsc pracy

17. Termomodernizacja szkół

Projekt zakłada termomodernizację obiektów użyteczności publicznej spełniających funkcje oświatowo – wychowawcze – Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 12 oraz Gimnazjum nr 2. Termomodernizacja ww. placówek jest kontynuacją działań miasta w



| |
|---|
| kierunku ochrony środowiska i oszczędności energetycznych. |
| Wnioskodawca: Gmina Otwock Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock, miejskie placówki oświatowe Oczekiwany termin rozpoczęcia realizacji projektu w roku 2009, zakończenie w roku 2012. Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 5.282.082 PLN brutto |
| Przewidywane źródła finansowania: Środki własne – 15 % kosztów kwalifikowanych Środki w ramach funduszy strukturalnych – maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) |
| Oczekiwane efekty: poprawione warunki techniczne otwockich placówek oświatowych większy komfort i bezpieczeństwo dzieci i młodzieży oszczędności energetyczne ograniczenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska |

18. Tworzenie stref rekreacji i sportu dla dzieci i młodzieży

Projekt ma na celu stworzenie stref rekreacji i sportu - dla dzieci i młodzieży uczących się w następujących placówkach oświatowych: Szkoły Podstawowe nr 1, nr 5, nr 8, nr 9, nr 12 oraz Gimnazja nr 1, nr 2, nr 3 oraz nr 4. Z udostępnionej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, poza uczniami wspomnianych szkół, korzystać będą także inne osoby, również osoby spoza Otwocka przyjeżdżające do miasta w weekendy, czy też ferie/wakacje. W ramach projektu planuje się uruchomienie programów „Odżywiaj się zdrowo” oraz „Droga do zdrowia” skierowanych dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Wnioskodawca ubiegać się będzie o dofinansowanie niniejszego projektu w ramach środków udostępnionych w RPO WM.

Czas realizacji 2007-15. Wnioskodawca: Gmina Otwock

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock, placówki oświatowo-wychowawcze, organizacje typu non-profit zaangażowane w działania na rzecz dzieci i młodzieży z terenu Otwocka

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 10.761.310,00 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

zorganizowanie nowoczesnego miejsca rekreacji i sportu dla dzieci i młodzieży poprzez przyciągnięcie i zainteresowanie sportem młodych ludzi stworzenie dla nich alternatywy wobec narastającej plagi narkomanii alkoholizmu



19. Rozbudowa i modernizacja istniejącej oraz budowa nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Otwockiego na terenie Otwockiego Klubu Sportowego „START”

Projekt zakłada kompleksową modernizację obiektów stanowiących zaplecze działalności klubu piłkarskiego na terenie Otwockiego Klubu Sportowego „START” w Otwocku. Szczegółowo projekt obejmuje:

- Modernizację i rozbudowę boisk
- zmianę nawierzchni bieżni z żużlowej na poliuretanową – 6 torów na odcinku 400m i dodatkowo 2 tory na odcinku 100m prostej; wykonanie oświetlenia bieżni

Wnioskodawca: OKS „START”

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: OKS „START”, Gmina Otwock

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą: boisko z trawy syntetycznej (3 000.000 PLN) + oświetlenie (300.000 PLN), bieżnia (1 700.000 PLN) + oświetlenie (400.000 PLN). Czas realizacji 2009-12.

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne OKS „START” oraz środki budżetu miasta – 15 % kosztów kwalifikowanych.

Środki z funduszy strukturalnych maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- poprawa jakości szkolenia dzieci i młodzieży w ramach sekcji sportowych OKS-u jak również w ramach zajęć szkolnych,
- poprawa jakości w organizacji zawodów na szczeblu powiatowym np. turnieje międzyszkolne,
- możliwość organizacji zawodów na szczeblu krajowym,
- poprzez znaczny wzrost atrakcyjności obiektów możliwość wynajmu boiska na cele rozwoju „amatorskiego sportu lokalnego” – np. Otwocka Liga Szóstek Piłkarskich,

20. Rozbudowa i przebudowa Domu Samotnej Matki „Nazaret” w Otwocku

Celem projektu jest rozbudowa i przebudowa (modernizacja) historycznej nieruchomości mieszczącej *Dom Samotnej Matki „Nazaret”* z dodaniem funkcji społeczno-gospodarczych. Od marca 2011, po zakończeniu realizacji projektu, obiekt w trzech kluczowych, dopełniających się funkcjach służyć będzie przeciwdziałaniu trwałemu wykluczeniu społecznemu, odbudowując więzi społeczne, wreszcie odtwarzając funkcjonalnie tkankę miejską, czerpiąc przy tym z lokalnego dziedzictwa i umożliwiając trwanie i powstawanie nowych inicjatyw społecznych.

Po pierwsze rozbudowany i zmodernizowany *Dom*, w swej nowej i starej części będzie w stanie przyjąć ponad dwukrotnie większą liczbę podopiecznych z dziećmi (wzrost z średnio



10 aktualnie do 26 pensjonariuszek docelowo, po 2011), w standardach zgodnych z wymogami Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, i jako taki skuteczniej przeciwdziałał będzie wykluczeniu społecznemu młodych matek w skali miasta, powiatu i metropolii. Zróżnicowany standard pomieszczeń (tradycyjne pokoje, w starym domu, a mini-mieszkania w nowym) pozwoli premiować podopieczne podejmujące wysiłki na rzecz usamodzielnienia oferując im mini-mieszkania, z namiastką samodzielności i minimum intymności. Z kolei, rozbudowane zaplecze socjalne *Domu* umożliwi prowadzenie szkoleń i kursów zawodowych na skalę znaczenie przekraczającą aktualną, otwierając je również na osoby kierowane przez instytucje gminne i powiatowe, ale i zainteresowanych mieszkańców z bezpośredniego sąsiedztwa.

Po drugie w rozbudowanym obiekcie powstanie punkt przedszkolny (zgodny z wymogami Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania, Dz. U. Nr 7, poz. 38) dla piętnastorga dzieci, w tym ośmiorga z najbliższego sąsiedztwa *Domu* (z parytetem dla dzieci z rodzin o niskich dochodach), których pobyt w palcówce dofinansuje miasto (do 40% kosztów). Powstałe przedszkole, obok oczywistego, a pożądanego efektu podwyższenia współczynnika scholaryzacji przedszkolnej wśród dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem (wyrównywanie szans), nieść ze sobą będzie daleko głębszy potencjał społecznych zmian. Jako takie m.in.: umożliwi zarówno podopiecznym jak i *matkom z sąsiedztwa* poszukiwanie i podjęcie stałej pracy (nowe źródło dochodu), przyczyni się do przewyciężenia uprzedzeń tak wśród samych dzieci, jak i w relacjach dom - otoczenie (przełamywanie barier w kontaktach, poszukiwanie nowych znajomości spoza ośrodka), wreszcie lokalne mini-przedszkole służyć będzie odtwarzaniu więzi społecznych we wspólnocie sąsiedzkiej.

Po trzecie w nowej części *Domu* powstanie klubo-kawiarnia, prowadzona przez Stowarzyszenie przy wsparciu podopiecznych (socjalizacja przez pracę, dodatkowy dochód dla *Domu* i podopiecznych). Kawiarnia w swej formule nawiązywać będzie do tzw. *otwartego miejsca spotkań*, gdzie działalność gastronomiczna jest niejako dodatkiem (względny rygorów sanitarnych) do oferty kulturalnej i atmosfery miejsca t.j. od wystaw, prelekcji, imprez tematycznych, akademii przedszkolnych, aż po wspólne przeżywanie istotnych wydarzeń publicznych/sportowych/religijnych np. wieczory wyborcze, oferując szeroki wybór prasy i podręczną biblioteczkę o tematyce otwockiej. Słowem miejsce, które rano zaprasza mamy (*miejsce przyjazne dzieciom* – zabawki, dostosowane meble i swoboda poruszania się) na kawę (ze względu na dobór klienteli oferta alkoholi zostanie ograniczona do minimum), gazetę i najnowsze wiadomości (z rzutnika), wieczorem zaś proponuje projekcje przedwojennego filmu o Otwocku, wieczór kolęd, czy spotkanie grupy samopomocowej. Do współpracy przy projekcie zaprosimy m.in. Społeczny Komitet Pamięci Żydów Otwockich

i Karczewskich (nieruchomość znajduje się na terenie dawnego getta), Towarzystwo Przyjaciół Otwocka, Muzeum Ziemi Otwockiej, PTTK

I choć kawiarnia będzie z charakteru lokalna, żywa za sprawą działań wspólnoty sąsiedzkiej (Stowarzyszenia, przedszkola, ludzi z okolicy, partnerów programowych) to w sposób oczywisty istotnie wzbogaci również ofertę turystyczną miasta. Wszak czerpie z przeszłości i atrakcyjnie adaptuje ją dla nowoczesności, tak w formie (bryła, wystrój) jak i w treści (program, dobór partnerów, wspólnotowość) ma, zatem ogromne szanse stać się żelaznym punktem spacerów po Starym Otwocku.



Bryła i wzornictwo obiektu (wizualizacja w załączniku) czytelnie nawiązują do tradycji Świdermajer, przy czym *opowiadają ją* językiem architektury na wskroś współczesnej, wykorzystując m.in. rozwiązania tzw. energooszczędne (dom pasywny), przy minimalnej ingerencji w środowisko naturalne. Układ budynków na działce trwale i jasno wyznacza przestrzeń publiczną i prywatną (do wyłącznej dyspozycji podopiecznych), przez co nadanie obiektowi nowych funkcji (przedszkole, kawiarnia), nie odbywa się kosztem zasadniczej działalności *Domu*.

Wnioskodawca: Zgromadzenie Sióstr Małych Misjonarek Miłosierdzia

Opis podmiotów uczestniczących

1. Dom Samotnej Matki "Nazaret" Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonarek Miłosierdzia (Orionistek) – główny beneficjent
2. Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Nazaret – towarzyszący beneficjent
3. Partnerzy programowi – np. SKPŻOiK i inne organizacje społeczne

Szacunkowe koszty: 1,9 mln

Źródła finansowania: RPO WM + wkład własny na poziomie 15 % pożyczka oraz wsparcie Zgromadzenia.

Środki z funduszy strukturalnych - maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

- Ponad dwukrotny wzrost podopiecznych *Domu* (ze średnio 10 aktualnie do 26 pensjonariuszek z dziećmi docelowo, po 2011)
- Zróznicowany standard pomieszczeń - możliwość premiowania podopiecznych podejmujących wysiłki na rzecz usamodzielnienia oferując im mini-mieszkania (formuła mobilizacji i premiowania)
- Rozbudowane zaplecze socjalne umożliwi trzykrotny wzrost ilości kursów i szkoleń zawodowych oraz znaczne podwyższenie ich skuteczności m. in. poprzez dostęp do Internetu
- Punkt przedszkolny/mini- przedszkole dla piętnaściorga dzieci, w tym ośmiorga z najbliższego sąsiedztwa *Domu* (z parytetem dla dzieci z rodzin o niskich dochodach)
- Czterokrotny wzrost współczynnika scholaryzacji przedszkolnej wśród dzieci z ośrodka i dwukrotny wśród rodzin o niskich dochodach w najbliższym otoczeniu sąsiedzkim
- Dwukrotny wzrost liczby podopiecznych *Domu* podejmujących stałą pracę poza ośrodkiem; niezależnie 4-5 kobiet z otoczenia *Domu* podejmie stałą bądź dodatkową pracę.
- Lokalne mini- przedszkole efektem socjalizacyjnym i pretekstem do odbudowy więzi społecznych
- Klubo-kawiarnia dla ok. 25 osób stworzy dwa stałe miejsca pracy dla podopiecznych *Domu* (socjalizacja przez pracę) i zapewni dodatkowy dochód (szacunkowo pierwotny dochód roczny pokryje 4 miesięczne koszty funkcjonowania ośrodka)
- Wspólnoto-twórczy i inkubacyjny efekt klubo-kawiarni (otwarte miejsce spotkań)
- Klubo- kawiarnia - instytucją publiczną atrakcyjnie restytuująca lokalną historię i tradycję (funkcja tkanko-twórcza)
- Klubo-kawiarnia istotnie wzbogaci ofertę turystyczną miasta



21. Rewitalizacja teatru Jaracza wraz z zagospodarowaniem otoczenia

Projekt ma na celu modernizacji i wyposażeniu w sprzęt multimedialny istniejącego budynku Amatorskiego Teatru Miejskiego im. Stefana Jaracza znajdującego się przy ul Armii Krajowej 4 w Otwocku. Obecne wymiary budynku: 15 X 28,5 m z salą widowiskową (200 m²) w części parterowej. Budynek Otwockiego Centrum Kultury został wybudowany w latach trzydziestych XX wieku i jest obecnie objęty ochroną wojewódzkiego konserwatora zabytków. Jest to aktualnie jedyny budynek teatru w Mieście Otwock. Zarówno budynek jak i sam Teatr Miejski im. Stefana Jaracza w Otwocku posiada bardzo bogatą historię. Teatr została założony w 1926 roku i jest jedynym spadkobiercą i kontynuatorem najlepszych tradycji rodzimej sceny teatralnej. Jest z nim związana postać jednego z najwybitniejszych polskich aktorów pierwszej połowy XX wieku – Stefana Jaracza, który jest obecnie patronem omawianego teatru w Otwocku.

Przedmiot niniejszego projektu wpłynie na utrzymanie tradycyjnej funkcji budynku teatru, a także rozwinie te funkcje o dodatkowe warianty organizacji wnętrza Sali w postaci kina osiedlowego, sali wielofunkcyjno widowiskowej oraz teatru eksperymentalnego. Przedsięwzięcie po swej realizacji utrzyma ogólna dyspozycje przestrzenną istniejącego teatru, zostanie jedynie zlikwidowany obecnie istniejący trakt garderobiany od południowej-szczytowej ściany budynku. W ten sposób zostanie uzyskana większa głębia przestrzenna sceny. Projektowane garderoby oraz inne dodatkowe funkcje będą się mieściły w trakcie zachodnim budynku zarówno na parterze jak i na mającym powstać piętrze. W niniejszym przedsięwzięciu zaprojektowano również wybudowanie nowego głównego wejścia, lokalizując je w elewacji wschodniej budynku, z uwagi na korzystniejszą przestrzeń przed wejściem, jaką daje istniejący skwer parkowy. Ponadto projektowane studio multimedialne oraz zestaw montażowy będą niezbędne do stworzenia multimedialnego teatru internetowego, który powstanie po realizacji niniejszego przedsięwzięcia. W założeniu będzie umożliwiał internetowy kontakt pomiędzy twórcami – aktorami Amatorskiego Teatru im. Stefana Jaracza, a potencjalnymi widzami-internautami. Na specjalnie utworzonej stronie internetowej teatru będą umieszczane fragmenty spektakli amatorskich stanowiące promocje jego działalności artystycznej. Dzięki takim innowacyjnym rozwiązaniom, możliwym będzie poprzez internetowy kontakt widza z aktorem, iż sztuka prezentowana na deskach teatru będzie miała możliwość dotarcia do bardzo szerokiego spektrum odbiorców, co niewątpliwie wpłynie na rozwój kulturalny społeczeństwa.

Dodatkowo zostanie uporządkowana przestrzeń publiczna wokół terenu.

Wnioskodawca ubiegać się będzie o dofinansowanie niniejszego projektu w ramach środków udostępnionych w RPO WM.

Wnioskodawca: Gmina Otwock

Podmioty uczestniczące we wdrażaniu: Gmina Otwock. Czas realizacji 2009-11.

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą 9.000.000 PLN

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na



poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej)

Oczekiwane efekty:

zorganizowanie nowoczesnej infrastruktury dla świadczenia usług kulturalnych mieszkańcom Otwocka w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez zainteresowanie młodych ofertą kulturalną miasta i stworzenie dla nich alternatywy wobec nieprawidłowych form spędzania czasu wolnego sprzyjających rozwojowi narkomanii i alkoholizmu.

22. TYTUŁ PROJEKTU: Rewitalizacja wewnętrznych przestrzeni wspólnego użytkowania na terenach wielorodzinnych osiedli mieszkaniowych

(opis projektu i jego cele)

Projekt zakłada urządzenie wewnątrzosiedlowych terenów zielonych wraz z elementami małej architektury. Wykonane będą ciągi piesze i rowerowe, miejsca parkingowe, tereny zabaw dla dzieci, odwodnienie, oświetlenie i monitoring. Zainstalowane zostaną obiekty małej architektury jak ławki, altanki śmietnikowe, kosze na śmieci, tablice informacyjne itd

(wnioskodawca/beneficjent): Miasto Otwock

Szacunkowe koszty całkowite realizacji projektu wynoszą

Przewidywane źródła finansowania:

Środki własne – 15 % kosztów kwalifikowanych

Środki z funduszy strukturalnych maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej) okres realizacji 2010-12

Oczekiwane efekty rewitalizacyjne:

Odnowienie przestrzeni publicznej osiedli. Ożywienie relacji mieszkańców osiedli, wzrost komfortu życia i bezpieczeństwa obywateli oraz rozwój działalności gospodarczej na terenach osiedlowych, szczególnie w zakresie usług i gastronomii.



7. PLAN FINANSOWY PROGRAMU REWITALIZACJI

7.1. Przewidywane źródła finansowania zadań

Przewidywanymi potencjalnymi źródłami finansowania zadań będą:

- 1) środki własne budżetu miasta,
- 2) środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego EFRR (85% kosztów kwalifikowanych zadania),
- 3) środki z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- 4) budżety Miejskiego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 5) inne środki finansowe, włączając środki osób fizycznych.

8. SYSTEM WDRAŻANIA LPR

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Otwocka obejmuje swoim obszarem najważniejsze z punktu widzenia interesu lokalnej społeczności tereny. Ujęte w nim projekty, z uwagi na swoje duże zróżnicowanie, wymagają współpracy władz miasta oraz partnerów zewnętrznych działających na terenie Otwocka. Pilotażowe projekty rewitalizacyjne ujęte w niniejszym dokumencie stanowią pierwszy etap realizacji programu odnowy społeczno-gospodarczej Otwocka. Zostały one zidentyfikowane na podstawie analizy kluczowych płaszczyzn rozwojowych miasta oraz potrzebą interwencji, zwłaszcza władz samorządowych, w specyficzne obszary infrastruktury technicznej i społecznej na terenie rewitalizowanych obszarów.

Pilotażowe projekty zostały zidentyfikowane i opisane według dostępnej dokumentacji i wiedzy osób, które będą odpowiedzialne za ich przyszłe wdrażanie, a także stanu zaawansowania ich przygotowania. Wzięto również pod uwagę możliwości budżetowe władz miasta oraz organizacji i podmiotów zaangażowanych w ich realizację.

Zawarty w niniejszym opracowaniu zbiór pilotażowych projektów wskazuje na potrzebę interwencji w określonych płaszczyznach życia społeczno-gospodarczego Otwocka. Stanowiąc on może podstawę do ubiegania się o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Podmioty, odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów, w rozumieniu zasad zarządzania środkami z funduszy strukturalnych, będą beneficjentami końcowymi ewentualnej pomocy.

Zbiór pilotażowych projektów zawarty w Lokalnym Programie Rewitalizacji stanowi, zatem podstawę do budowy kompleksowego Programu dla miasta. Praktyka międzynarodowa, zwłaszcza doświadczenia francuskie, wskazują na potrzebę nieustannego i trwałego aktualizowania programów rewitalizacji. W zamierzeniach władz Miasta LPR będzie systematycznie uzupełniany o wszystkie kwalifikujące się projekty zgłaszane przez podmioty publiczne, organizacje pozarządowe czy inne podmioty działające na rzecz rozwoju Otwocka



W odniesieniu do systemu wdrażania, należy powiedzieć, że instytucja wdrażająca dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego tzn. Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych wprowadza kryteria dotyczące Lokalnych Planów Rewitalizacji.

Obszary przeznaczone do rewitalizacji powinny spełniać, co najmniej trzy ze wskazanych kryteriów:

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- c) niekorzystne trendy demograficzne,
- d) niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji,
- e) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- f) szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska,
- g) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- h) wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
- i) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego,
- j) niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Uszczegółowieniu RPO WM prezentuje listę wskaźników, które będą brane pod uwagę podczas procedury wyboru projektów do realizacji.



Lista wskaźników opisujących kryteria wyboru obszarów wsparcia w ramach rewitalizacji miast

| Kryterium | Wskaźnik | Definicja | Źródło przykładowe | Odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika | Uwagi | |
|-----------|---|---|--|--|-----------------------------------|--|
| A | Wysoki poziom ubóstwa | 1. Ilość osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej | Osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej. | Miejski/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |
| | | 2. Postępowanie eksmisyjne i eksmisja z lokali mieszkalnych | Ilość postępowań eksmisyjnych i eksmisji z lokali mieszkalnych, tj. łącznie toczące się w sądzie postępowania eksmisyjne, orzeczone przesąd eksmisje oraz eksmisje wykonane | Główny Urząd Statystyczny | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |
| B | Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia | Poziom bezrobocia długotrwałego | Liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 miesięcy i dłużej | Powiatowy Urząd Pracy | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |
| C | Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne | 1. Dynamika spadku ludności | Wielkość spadku liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów | Główny Urząd Statystyczny, wydziały meldunkowe urzędów miejskich | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |



Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015



| | | | | | | |
|---|--|---|--|---|--|---|
| | | 2. Starzenie się społeczeństwa | Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym | Główny Urząd Statystyczny wydziały meldunkowe urzędów miejskich | Powyżej średniej dla miasta/gminy | Jako wskaźnik pomocniczy można brać pod uwagę liczbę emerytów |
| | | 3. Saldo migracji | Różnica pomiędzy ludnością napływającą a odpływającą | Główny Urząd Statystyczny wydziały meldunkowe urzędów miejskich | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |
| D | Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę | 1. Młodzież, która nie kontynuuje nauki | Udział osób w wieku 18-24 lata z wykształceniem, co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokończają się, zarejestrowane w Urzędzie Pracy. | Powiatowe Urzędy Pracy, Wojewódzkie Urzędy Pracy | Powyżej średniej dla miasta/gminy | |
| | | 2. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych | Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym | Powiatowe Urzędy Pracy, Wojewódzkie Urzędy Pracy | Wartości niekorzystnie odbiegające od wartości średnich dla miasta/gminy | Informacjami wspomagającymi może być także wiedza dotycząca innych cech, płci, wieku itp. |
| E | Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa | Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone, poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi W tym: czyny | Ilość przestępstw i wykroczeń stwierdzonych nie obejmujących zdarzeń drogowych oraz przestępstw gospodarczych z uwzględnieniem czynów karalnych | komendy policji | Powyżej średniej dla miasta/gminy | Uzupełnieniem mogą być przygotowywane przez policję lub służby miejskie |



Lokalny Program Rewitalizacji
Miasta Otwocka na lata 2009 – 2015



| | | | | | | |
|---|--|---|---|--|---|--|
| | | karalne nieletnich | osób nieletnich tj. do 17-tego roku życia | | | mapy przestępczości |
| F | Szczególnie zniszczone otoczenie | Obszary wyłączone z użytkowania | Powierzchnia działek nie użytkowanych, tzw. odłogów miejskich w stosunku do danego obszaru lub ilość budynków zagrożających życiu i zdrowiu mieszkańców oraz ilość budynków wyłączonych z eksploatacji | Właściwe wydziały urzędów miejskich i gminnych | Powyżej średniej dla miasta/gminy | Np. nie użytkowane tereny przemysłowe, skażone, fizycznie zdegradowane |
| G | Niski poziom aktywności gospodarczej | Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych | Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczenia na 1000 mieszkańców | Główny Urząd Statystyczny | Poniżej średniej dla miasta/gminy | |
| H | Wysoki udział imigrantów, grup etnicznych i mniejszości o- wych oraz uchodźców | Udział ludności narodowości niepolskiej w ogóle ludności polskiej | Mniejszości etniczne i narodowe zgodnie z ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Uchodźcy wg Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 z późn. zm.) | Główny Urząd Statystyczny - Dane spisowe za 2002 r., wydziały meldunkowe urzędów miejskich | Udział mniejszości powyżej 20% w ogólnej liczbie mieszkańców | |



| | | | | | | |
|---|---|--|---|---------------------------|---|--|
| I | Porównywanie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego | Liczba lokali bez instalacji techniczno-sanitarnej | Obejmuje mieszkania, w których brak jest wodociągu lub centralnego ogrzewania lub gazu z sieci. | Główny Urząd Statystyczny | Powyżej średniej dla miasta/gminy | Definicja lokalu z instalacją sanitarno-techniczną (wg GUS): Za mieszkanie wyposażone w instalację sanitarno-techniczną uznaje się mieszkanie, w którym występuje co najmniej jedno z następujących urządzeń sanitarno-technicznych: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie lub gaz z sieci. |
| J | Niski poziom wydajności energetycznej budynków | Wskaźnik wydajności energetycznej budynków | Audyt przeprowadzony na drodze ekstrapolacji na podstawie wieku. Określa się dwie grupy budynków według wieku. Grupa budynków wybudowanych po roku 1990 oraz grupa budynków wybudowanych przed rokiem 1990, przy czym w tej | Badania własne | Udział budynków sprzed roku 1990 i dodatkowo dla budynków powstałych w latach 1980-1990 bez jakichkolwiek prac termomodernizacyjnych, | |



| | | | | | | |
|--|--|--|---|--|---|--|
| | | | grupie budynków nie mogły być podejmowane żadne działania termomodernizacyjne dla budynków w przedziale wiekowym od 1980 do 1990 r. | | powyżej 20% w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych wielorodzinnych | |
|--|--|--|---|--|---|--|

9. ZASADY WYBORU PARTNERÓW W PROJEKTACH RPO WM I AKTUALIZACJA LPR

9.1 CELE RPO WM W ZAKRESIE REWITALIZACJI

Głównym celem działania 5.2 „Rewitalizacja” w ramach RPO WM jest wykorzystanie potencjału endogenicznego miast dla aktywizacji społeczno-gospodarczej regionu, w tym szczególnie poprawa stanu systemów komunikacji publicznej w miastach oraz odnowa obszarów zdegradowanych i zagrożonych marginalizacją.

Potencjalnymi beneficjentami projektów realizowanych w ramach działania 5.2 RPO WM mogą być następujące osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- Jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- Spółki z większościovym udziałem jst,
- Instytucje kultury,
- Szkoły wyższe,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS,
- Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
- Organy administracji rządowej,
- Podmioty działające w oparciu o zapisy Ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

Katalog potencjalnych beneficjentów należy podzielić na dwie grupy:

a) Gminę oraz beneficjentów zależnych od gminy, włączając w szczególności komunalne jednostki organizacyjne zależne od gminy (zgodnie ze statutem bądź umową spółki) oraz jednostki z udziałem gminy (np. małe wspólnoty mieszkaniowe z udziałem gminy) czy też beneficjentów ubiegających się o do finansowanie z UE w konsorcjum z gminą (np. stowarzyszenia chcące wykorzystać na prowadzenie swojej działalności budynki komunalne).



b) Pozostałych beneficjentów niezależnych finansowo od gminy (np. kościoły i związki wyznaniowe, wyższe uczelnie, duże wspólnoty mieszkaniowe z udziałem gminy bądź wszystkie wspólnoty bez udziału gminy, spółdzielnie mieszkaniowe).

Projekty realizowane w ramach rewitalizacji miasta powinny być zlokalizowane na obszarach problemowych wyznaczonych w LPR.

Zintegrowane projekty odnowy obszarów miejskich dotyczą w szczególności:

- renowacji budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, m.in. zlokalizowanych w strefie ochrony konserwatorskiej, w tym prac konserwatorskich, odnawianie fasad i dachów budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu
- adaptacji, przebudowy lub remontu budynków oraz przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne, w tym między innymi: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i ponadgimnazjalnych, szkół wyższych, szkolnych stołówek, domów dziecka, ośrodków walki z patologiami społecznymi, poradnie psychologicznych, świetlic dla dzieci i młodzieży, domów kultury, warsztatów terapii zajęciowej lub obiektów służących pomocy społecznej
- adaptacji, przebudowy lub remontu infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych
- adaptacji, przebudowy lub remontu budynków, obiektów, infrastruktury i urządzeń przemysłowych i powojkowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, lub edukacyjnych
- remontu lub przebudowy infrastruktury technicznej, w tym:
 - budowy, remontu lub przebudowy sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków
 - budowy, remontu lub przebudowy kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowych, ujęć wody i urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody
- porządkowania przestrzeni miejskiej: regeneracji, i zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym remontów lub przebudowy: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki), miejsc rekreacji, terenów zielonych oraz prac restauracyjnych na terenie parków, tworzenie nowych terenów zieleni i parków
- tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym: budowa lub remont oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu
- poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, a także estetyki przestrzeni publicznych, w tym: remonty, przebudowa lub modernizacja ulic oraz komunalnych dróg osiedlowych oraz małych obiektów inżynierskich (chodniki i przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe)
- jako element projektu m.in.: wymiana elementów zawierających azbest, poprawa dostępności infrastruktury dla osób niepełnosprawnych

Infrastruktura mieszkalnictwa:

- renowacja wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych (odnowa głównych strukturalnych części budynku np. dach, fasada (usunięcie elementów wykonanych z użyciem azbestu), okna, i drzwi fasady, klatki schodowe, korytarze wewnętrzne i zewnętrzne, wejście i jego struktury zewnętrzne, windy, instalacje techniczne budynku



- adaptacja budynków na cele mieszkaniowe stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów non-profit z przeznaczeniem dla osób o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach.

9.2 Procedura wyboru projektów do LPR

Ogólnym celem selekcji zgłaszanych projektów jest sprawdzenie ich pod względem formalnym. Zamierzeniem procedury jest wstępne wsparcie beneficjentów w opracowaniu wniosku, który będzie zgodny ze względów formalnych z wymogami Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (wynikającymi z Uszczegółowienia RPO WM). Z drugiej strony, wstępne sprawdzenie czy projekt spełnia wymogi RPO WM pozwala na uniknięcie ujmowania w LPR projektów, które z góry - nawet bez wykonania oceny merytoryczno-technicznej - są skazane na odrzucenie przez MJWPU.

W stosunku do beneficjentów proponuje się następującą procedurę:

1) Wypełnienie karty projektu (Wzór karty projektu przedstawiono w Załączniku) do LPR i przesłanie do Pełnomocnika ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka.

2) Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka dokonuje sprawdzenia zgłoszonego projektu pod względem formalnym według poniższej listy kontrolnej:

a. Kompletność wypełnienia karty projektu oraz realna możliwość zgromadzenia niezbędnych załączników do wniosku projektowego w zakładanym okresie realizacji projektu.

(Jeśli karta nie została wypełniona poprawnie bądź wpisane dane nie brzmią wiarygodnie, bądź wreszcie istnieje zagrożenie, że projektodawca nie będzie w stanie zgromadzić na czas wymaganych we wniosku załączników (np. pozwolenia na budowę), Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się bezpośrednio z wnioskodawcą i prosi o uzupełnienie ew. korektę danych).

b. Uprawnienie wnioskodawcy do zgłoszenia projektu.

(Jeśli wnioskodawca nie jest uprawniony do zgłoszenia projektu, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź zmianę beneficjenta).

c. Zgodność z celami określonymi w Uszczegółowieniu RPO WM, zgodność rodzaju projektu z listą przewidzianą dla działania 5.2, 6.2 RPO

d. Zgodność z kryterium geograficznym - realizacja projektu powinna wpisywać się w granice geograficzne określone w LPR.

(Jeśli projekt jest związany z nieruchomością, która znajduje się poza granicami obszaru ujętego w LPR, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

e. Właściwy okres realizacji projektu

(Jeśli beneficjent określi okres realizacji projektu w sposób Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

f. Dostępność środków finansowych w budżecie EFRR przewidzianym dla działania 5.2, 6.2 RPO WM w danym okresie programowania.

Pełnomocnik sprawdzając przedstawioną kartę projektu sporządza raport, w którym zapisuje wynik zgodności sprawdzenia z kryteriami od „a” do „f”. Jeżeli informacje przedstawione



przez projektodawcę są zgodne z wymogami RPO WM - Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka przystępuje do sprawdzenia zgodności zgłoszonego projektu z dalszymi kryteriami formalnymi. Jeżeli zgodności nie stwierdzono, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z projektodawcą przekazuje mu raport z czynności sprawdzenia karty zgłoszenia oraz ustala wycofanie projektu bądź procedurę modyfikacji zgłoszenia.

Realizacja dalszej części procedury sprawdzenia z kryteriami formalnymi wymaga pozyskania przez Pełnomocnika ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka szerszych informacji od projektodawcy, które wykraczają poza treść wpisaną w kartę projektu do LPR. Pełnomocnik kontaktuje się z projektodawcą i pozyskuje informacje dotyczące:

1. budżetu przedsięwzięcia w rozbiciu na wielkość kosztów kwalifikowanych oraz wielkość kosztów niekwalifikowanych
2. rodzaju kosztów kwalifikowanych przyjętych przez projektodawcę do obliczeń
3. wielkości oczekiwanego dofinansowania z EFRR lub innych źródeł zewnętrznych
4. wielkości oczekiwanego dofinansowania z budżetu państwa
5. rodzaju zabezpieczenia wkładu własnego w przedsięwzięcie oraz potencjału sfinansowania kosztów projektu do momentu pozyskania refundacji z EFRR,

Bazując na otrzymanych od zgłaszającego projekt danych Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka wykonuje drugi etap sprawdzenia zgłoszenia, pod względem oszacowania jego zgodności finansowej - kryteria od „g” do „j”:

g.. Zgodność udziału % dofinansowania z EFRR z maksymalnym przewidzianym limitem.

(Jeśli beneficjent określi wielkość dofinansowania przewyższającą dopuszczalną wartość, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

h. Zgodność udziału % dofinansowania z budżetu Państwa z maksymalnym przewidzianym limitem.

(Jeśli beneficjent określi wielkość dofinansowania przewyższającą dopuszczalną wartość, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

i. Kwalifikowalność wydatków

(Jeśli beneficjent popełni błąd w trakcie kwalifikowalności wydatków, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

j. Zabezpieczenie wkładu własnego oraz potencjału sfinansowania kosztów projektu do momentu pozyskania refundacji z EFRR.

(Jeśli beneficjent nie wskaże wiarygodnego zabezpieczenia udziału własnego w przedsięwzięciu i/lub możliwości sfinansowania całości kosztów projektu przed uzyskaniem refundacji części kosztów z EFRR bądź budżetu Państwa, Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

W przypadku, gdy zgłoszony projekt spełnia kryteria formalne Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka uwzględnia treść zgłoszenia w projekcie uchwały wnoszonym pod obrady Rady Miasta w trybie kwartalnym.



9.3 System okresowej aktualizacji we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi

LPR będzie aktualizowany we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi miasta zgodnie z następującą procedurą. Należy zauważyć, że poniższa procedura będzie realizowana każdego roku w celu aktualizacji zamierzeń władz miasta. Roczna aktualizacja jest niezbędna wobec rozwoju miasta, który następuje bardzo szybko, co pociąga za sobą zmieniające się priorytety lokalnej społeczności, które powinny być uwzględnione w aktualnej wersji LPR.

LPR jest aktualizowany dwoma trybami: kwartalnym i rocznym.

Pierwszy z trybów aktualizacji (kwartalny) polega na uwzględnieniu w treści LPR nowych projektów, które zostały zgłoszone do Pełnomocnika ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka, przeszły ocenę formalną (w przypadku projektów zgłaszanych przez gminę i zewnętrznych beneficjentów) i merytoryczno-techniczną. Aktualizacja w tym trybie następuje w trybie kwartalnym w ramach wnoszenia nowych projektów przez gminę i jej jednostki zależne oraz beneficjentów zewnętrznych.

Drugi z trybów aktualizacji, roczny, polega na zbadaniu Pełnomocnika ds. Funduszy Unii Europejskiej stanu realizacji projektów wpisanych do LPR. Jeżeli przegląd projektów wykaże, że dane przedsięwzięcie nie zostało zgłoszone do Instytucji Wdrażającej bądź wnioski zostały złożone, lecz projekt został odrzucony - Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka wnosi o aktualizację treści LPR uwzględniającą zaistniałą sytuację.



10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

10.1 Cele okresowej analizy i oceny realizacji LPR

LPR stanowi dokument otwarty, który powinien odzwierciedlać potrzeby oraz priorytetowe działania związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym miasta oraz lokalnej społeczności. LPR poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami.

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągnięte wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania.

10.2 System okresowej analizy i monitorowania

Na system okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji składają się:

1) Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka

1) Partnerzy zewnętrzni:

a) partnerzy indywidualni i zbiorowi (ludność):

- mieszkańcy rewaloryzowanych i modernizowanych budynków
- wspólnoty mieszkaniowe,
- najemcy mieszkań komunalnych,
- właściciele nieruchomości

b) mieszkańcy dzielnic (samorządy dzielnicowe)

c) mieszkańcy miasta (ogół)

d) przedsiębiorcy

e) partnerzy (organizacje) społeczno-gospodarczy

f) partnerzy (podmioty) instytucjonalni:

- spółdzielnie mieszkaniowe

- Starostwo Powiatowe

- Powiatowy Urząd Pracy

- Powiatowa Komenda Policji

- określone informacje - przebieg i kolejność realizacji poszczególnych zadań w określonym przedziale czasu, zbierane i analizowane przez Pełnomocnika ds. rewitalizacji wraz z Zespołem Zadaniowym oraz w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka

3) określony sposób - analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników, podczas spotkań Zespołu Zadaniowego - nie rzadziej niż raz w kwartale.

Kanały komunikacji społecznej

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywnego udziału w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.



Komunikacja społeczna ma zapewnić partnerom programu:

- a) dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- b) pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- c) pobudzić do przedstawiania własnych projektów, które mogłyby być współfinansowane z EFRR, EFS
- d) uzyskanie porozumienia pomiędzy partnerami procesu rewitalizacji a Prezydentem Miasta bądź Pełnomocnikiem ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka, niezbędne do uwzględnienia projektów zgłaszanych przez beneficjentów zewnętrznych w stosunku do Gminy w LPR.

Podstawą partycypacji jest informacja, wymieniana pomiędzy partnerami a Prezydentem Miasta bądź Pełnomocnikiem ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka w procesie komunikacji społecznej, zorganizowanej w sprawny system.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Na system komunikacji społecznej składa się:

- 1) zespół osób inicjujących proces komunikowania się - Prezydent Miasta oraz Pełnomocnik ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka
- 2) zespół osób odbierających informacje - przede wszystkim partnerzy indywidualni i zbiorowi, a także pozostali partnerzy,
- 3) określone informacje:
 - wiadomości zaznajamiające oraz o specyficznym tzw. pedagogicznym charakterze, wyjaśniające zagadnienie rewitalizacji i potrzebę realizacji LPR,
 - wiadomości informujące partnerów o bieżącej realizacji LPR,
 - wnioski z monitorowania, oceny i aktualizacji,
 - pytania związane z aktualizacją priorytetów lokalnej społeczności w odniesieniu do rodzaju działań przestrzenno-środowiskowych, gospodarczych i społecznych jakie powinny być podejmowane bądź wspierane przez miasto w ramach rewitalizacji,
- 4) określony sposób komunikowania się:
 - środki komunikacji społecznej bezpośredniej, w szczególności:
 - sondaże i badania społeczne przedstawicieli lokalnej społeczności,
 - spotkania mieszkańców z urzędnikami podczas załatwiania spraw,
 - spotkania Prezydenta Miasta z mieszkańcami w czasie przyjęć interesantów,
 - spotkania Prezydenta Miasta z mieszkańcami samorządów dzielnic,
 - przesyłki pocztowe, poczta elektroniczna, rozmowy telefoniczne,
 - środki komunikacji społecznej pośredniej, w szczególności: relacje z
 - spotkania z dziennikarzami prasy, radia, telewizji (informacja prasowa, konferencja, wywiady), ulotki, biuletyny, informatory, wydawnictwa (stałe, cykliczne i okazjonalne),
 - strona internetowa urzędu miasta oraz informacje przekazywane na strony internetowe niezależnych portali miejskich, strony internetowe jednostek organizacyjnych gminy.

System komunikacji społecznej wykorzystywać może:

- 1) dokumentację (uchwały rady, zarządzenia i decyzje Prezydenta Miasta, ustalenia Pełnomocnika ds. Funduszy Unii Europejskiej Urzędu Miasta Otwocka),
- 2) wywiad społeczny (bieżące informacje o sytuacji),
- 3) badania sondażowe (określenie grupy badawczej, jej liczebności i struktury; wybranie



osób do przeprowadzenia badania; wybranie metody badania; samo poinformowanie mieszkańców o zamiarze badania, aby znali potrzebę i celowość badania)

- wywiad kwestionariuszowy,
- wywiad telefoniczny,
- ankieta wypełniana przez respondenta.

Sprawność i efektywność działania systemu komunikacji społecznej zależy z jednej strony od zaangażowania, umiejętności, sposobu pozyskiwania, analizowania i oceny informacji od mieszkańców, a z drugiej strony od umiejętności doboru form i środków przekazywania informacji.